

OBSAH

PREDSLOV	2
EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA SLOVA	4
EUCCHARISTICKE ADORÁCIE	10
ZAMYSLENIA K TAJOMSTVÁM RUŽENCA	36
KRÍŽOVÁ CESTA	46
PROSBY	55
PASTIERSKE LISTY	57
VÝROKY - NÁZORY - FAKTY	71
77 DÔVODOV	91
UŽITOČNÉ LINKY	99

Vydané s podporou Rady pre rodinu KBS

Len pre vnútornú potrebu.

Nepredajné!

Materiál neprešiel jazykovou korektúrou.

PREDSLOV

Do rúk sa vám dostáva príručka, ktorá má dopomôcť k jednotnému postupu pri pastoračnom snažení o zvládnutie dobou nastoleného útoku na rodinu a na základné vzťahy v manželstve, v rodine a v spoločnosti. Týmto materiálom chceme podporiť úsilie širokej občianskej iniciatívy s názvom *Aliancia za rodinu*, ktorá vznikla v decembri minulého roku.

V tomto Roku Sedembolestnej sa zdá, že diabol, v duchu slov knihy Zjavenia apoštola Jána, chce rozvrátiť ľudské spoločenstvo útokom na domácu cirkev a jej poslanie. „Drak sa na ženu nahneval a odišiel bojovať s ostatnými z jej potomstva, ktorí zachovávajú Božie prikázania a majú Ježišovo svedectvo“ (Zjv 12,17).

Preto bude táto zbierka modlitieb, úvah a usmernení vhodnou pomôckou pre mobilizovanie svedomia kresťanov, ktorí nesmú zostať pasívni. Prvoradá musí zostať modlitba. Modlite sa s vierou! No súčasne s tým je potrebné aj jasné poznanie problému a patričné vedomie, že so Sedembolestnou Pannou Máriou sa neprehráva. Ona je tá „Žena odetá slnkom, pod jej nohami mesiac a na jej hlave veniec z dvanástich hviezd“ (Zjv 12,1).

Kiež sa aj dvanásť hviezd v znaku Európskej únie stane symbolom jej víťazstva a záchranu ľudstva s príspevaním tých, ktorí neľutujú námahu ani času pre nastolenie Božieho poriadku.

K tomuto zápasu o záchranu ľudskej rodiny vám všetkým žehná

vladyka Milan Chatur, CSsR
predseda Rady pre rodinu KBS

MODLITBA ZA ZACHOVANIE BOŽIEHO PLÁNU S MANŽELSTVOM A RODINOU

Všemohúci Bože, ty si stvoril všetko z ničoho
a celému stvorenstvu si dal svoj poriadok.

Ty si stvoril človeka na svoj obraz.

Stvoril si ho ako muža a ženu,
aby obidvaja v celoživotnej jednote
tela a srdca plnili svoje poslanie
a tak verne zobrazovali tvoju lásku.

Ty si v manželskom zväzku muža a ženy
naznačil nesmiernu lásku a milosť Kristovu.

S otcovskou láskou chráň dielo,
ktoré má v tebe počiatok.

Nech dobro triumfuje
nad ľudskou bezmocnosťou
a nad nebezpečenstvami súčasnej civilizácie,
ktorá neraz odmieta chrániť
a podporovať dôstojnosť manželstva a rodiny.
Skrze Krista, nášho Pána.

Amen.

EKUMENICKÁ BOHOSLUŽBA SLOVA

V duchu *Direktória pre vykonávanie princípov ekumenizmu* sa to môže konať:

- účasťou na liturgii vlastnej niektorej cirkvi, na ktorej môžu prijať určitú úlohu členovia iných cirkví, ako predniesť modlitbu, alebo povedať pozdrav.
- ekumenickou bohoslužbou slova, ktorú pripravíme a konáme spoločne, kňazi koncelebrujú, jeden predseda a spravidla člen inej cirkvi prednáša homíliu. Materiál pre modlitby možno spoločne vybrať z liturgií všetkých cirkví:
  1. Úvod – pozdrav, privítanie, akt spytovania svedomia, vyjadrenie ľútosti, prosba o zmilovanie /Kyrie/.
  2. Bohoslužba slova – jadro bohoslužby. Sväté písmo – čítania, medzispevy - žalmy, evanjelium - použijeme ekumenický preklad. Homília - príhovor.
  3. Modlitby – orácie, modlitby veriacich, improvizované modlitby protestantských cirkví. Vrcholom je vždy Modlitba Pána.
  4. Doplnkové obrady – znak pokoja, zborový alebo spoločný spev /napríklad JKS 525 Teba, Bože, chválimo, alebo iný/
  5. Záver. Áronovské požehnanie

Model ekumenickej bohoslužby slova, ktorá bola pripravená pri príležitosti Národného pochodu za život v Košiciach dňa 20.9.2013

*možno ju upraviť i priamo použiť ako predlohu
(odporúčané čítania s ohľadom na tému rodiny:
Ex 2, 18-24; Sir 26, 1-4.16-21; 1Kor 6, 13c-15a.17-20;
1Sol 4, 1-8; Mt 5, 1-12a; Mt 19, 3-6).*

ÚVODNÝ SPEV *Zbor1 ev.a.v.c. / stojíme*

Ja som spása ľudu - hovorí Pán. V akomkoľvek súžení ma budú vzývať, vyslyším ich, a budem im Pánom naveky. (Por. Ž 36,39.40.28; Ž 77.)

ÚVOD *Hlavný celebrant / stojíme*

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého **Zhromaždenie:** Amen

Pokoj s vami **Zhromaždenie:** I s duchom tvojím

PRIVÍTANIE *Moderátor*

Privítanie účastníkov

OBOZNÁMENIE *Liturgický poradca*

Oboznámenie s obsahom a zmyslom bohoslužby

ÚKON KAJÚCNOSTI *Hlavný celebrant / 1. Liturg. ES*

Bratia a sestry Sme radi, že konáme túto bohoslužbu. Uznajme a oľutujme svojej hriechy, aby sme s čistým srdcom zúčastnili na Bohoslužbe za život. Preto si spytujeme svedomie a prednášajme modlitby pokánia.

Liturg: Rôznymi spôsobmi možno byť neverný krstu, nášmu záväzku a poslušnosti Bohu. Vyznávame Ti, Bože, naše vlastné hriechy, ale i trestuhodné mlčanie zoči - voči obrovskému utrpeniu ľudí, a za ľahostajnosť voči hriechu sveta a v našej spoločnosti.

Prosíme za odpustenie spoluvinníctva pri vykonávaní umelého prerušenia tehotenstva a za ochranu ľudského života od jeho počatia o prirodzenú smrť.

Zhromaždenie: Kyrie eleison

Liturg: Ľutujeme že sme nezasväcovali sviatočné dni, nectili tvoje sväté meno, Bože a že sme neposlúchali tvoje slovo a pochybovali o ňom.

Odpusť nám hriechy, ktoré uznávame, ale aj tie, na ktoré nemyslíme alebo nemáme odvahu ich priznať.

Zhromaždenie: Kyrie eleison

Liturg: Láskavý Bože, odpusť nám, keď sme nekonali v súlade s tvojím slovom a s Tvojou vôľou. Milosrdný Bože, odpusť nám, keď sme svojou ľahostajnosťou a malovernosťou iných zneistili, alebo vzali im odvahu a nádej.

Zhromaždenie: Kyrie eleison

Liturg: Láskavý Bože, odpusť nám, keď sme boli vlažní k Božím príkazom a slovám; najmä o láske, o povinnosti hovoriť a vydať svedectvo a my sme mlčali a hovorili sme vtedy, keď bolo potrebné a trpieť a mlčať.

Sestry a bratia v Kristovi odpustite i nám, zodpovedným, že sme vám neprekazovali dostatočný záujem a Kristovu lásku.

Zhromaždenie: Kyrie eleison

Liturg: Všemohúci a večný Bože, príď k nám vo svojom milosrdenstve,

odpušť nám a naprav nás. Nech náš život podľa Božieho slova urýchli príchod dňa, keď nastane medzi kresťanmi plné spoločenstvo v Ježišovi Kristovi, ktorý žije a kraluje na veky vekov.

Zhromaždenie: Amen.

Chvíľa ticha. Potom spoločne vyznajú svoje viny. / Stojíme

ZÁVER ÚKONU *Hlavný celebrant*

Vyznávam...

Zhromaždenie: ...všemohúcemu Bohu i vám, bratia a sestry, že som veľa zhrešil myšlienkami, slovami, skutkami a zanedbávaním dobrého. Moja vina, moja vina, moja preveľká vina. Preto prosím blahoslavenú Máriu, vždy Pannu, všetkých anjelov a svätých, i vás, bratia a sestry, modlite sa za mňa k Pánu, Bohu nášmu.

Celebrant: Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh, nech nám hriechy odpustí a privedie nás do života večného.

Zhromaždenie: Amen.

Stojíme

SPEV KYRIE *Zbor KS Ke - ľud*

Kyrie eleison – Christe eleison – Kyrie eleison

HLAVNÁ MODLITBA *Hlavný celebrant*

Modlime sa.

Bože, ty jediný máš moc dávať dych života*

vzdávame ti vďaky, že si nás utvoril v lone matky a prosíme -

aby sme verne spravovali celé stvorenie

a ochraňovali dôstojnosť každého ľudského života.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraluje v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.

Zhromaždenie: Amen

PRVÉ ČÍTANIE *2. Liturg. ES*

Čítanie z knihy Genezis (Exodus, zo Skutkov apoštolov)

Gn 1, 26-31/urobme človeka na náš obraz/

Ex 1, 8-22 /zabráňme, aby sa (izraelský ľud) ďalej nerozmnožoval/

Vo Veľkonočnom období: Sk 3, 11-26 /Pôvodcu života ste zabili; no Boh ho vzkriesil z mŕtvych/

Počuli sme Božie slovo

Zhromaždenie: Bohu vďaka

ŽALM *KS Ke*

Ž 8, 4-5.6-7.8-9 Pane, náš Vládca, aké vznešené je tvoje meno na celej zemi

Ž 139, 1-3.13-14.15 Chválím ťa, Pane, že som vznikol tak zázračne

Sedíme

DRUHÉ ČÍTANIE *3. Liturg ES*

Čítanie z knihy Genezis (Exodus, zo Skutkov apoštolov)

Rim 13, 8-10 /kto miluje bližného, vyplnil zákon/

Gal 5, 16-25 /telo si žiada, čo je proti duchu/

Vo Veľkonočnom období: 1Jn 3, 11-12.15-18 /aby sme jeden druhého milovali/

Počuli sme Božie slovo

Zhromaždenie: Bohu vďaka

Sedíme

VERŠ PRED EVANJELIUM *Zbor 2*

1 Krn 29, 10b.11b: Zvelebený si, Pane, Bože nášho otca Izraela; tvoje je všetko...

Jn 13, 34: Nové prikázanie vám dávam, hovorí Pán: aby ste sa navzájom milovali, ako som ja miloval vás.

Stojíme

EVANJELIUM *liturg. gr. kat*

Mt 2, 13-21 /útek do Egypta, neviniatka/

Mt 18, 1-5.10.12-14 /Ak sa neobrátime a nebudete ako deti, nevojdete.../

Liturg: Premúdrosť! Pozorne počúvajte sväté evanjelium.

Arcibiskup: Pokoj všetkým!

Zhromaždenie: I tvojmu duchu!

Liturg: Čítanie zo sv. evanjelia podľa Matúša

Zhromaždenie: Sláva tebe, Pane, sláva Tebe!

Liturg: Vnímajme

Zhromaždenie: Sláva tebe, Pane, sláva Tebe!

Stojíme

KÁZENĚ *biskup Ref. C.*

Sedíme

SPOL. SPEV *Vedie Zbor 1*

Pane, náš vládca, aké vznešené je tvoje meno na celej zemi (Ž 8, 2ab; Ž 8,3-9)

Sedíme

SPOLOČNÉ MODLITBY *4. liturg. ES*

Hlavný celebrant:

Bratia sestry, Božie dobrodenia nás zaväzujú k vďačnosti. Najväčším dobrodením je ľudský život, a dôverné spoločenstvo ľudí s Bohom, sprostredkované svätým krstom. Z tieto dary v tejto bohoslužbe ďakujeme Bohu a modlíme sa i za ochranu každého ľudského života od počatia po prirodzenú smrť.

1. Modlíme sa predstavených všetkých kresťanských cirkví aby v múdrosti Božieho slova, dobrým príkladom a s Kristovou láskou viedli Boží ľud k jednote. Nech svet nachádza v kresťanoch prítazlivý model rodinného spoločenstva. Prosme Pána.

Zhromaždenie: Prosíme ťa, vyslyš nás

2. Prosme za všetkých pokrstených, aby prehlbovali zmýšľanie viery a konanie podľa Božieho slova, a aby sme sa predbiehali v úcte a láske. A vlastnými tradíciami nech sa vzájomne povzbudzujeme a obohacujeme. Prosme Pána.

Zhromaždenie: Prosíme ťa, vyslyš nás

3. Modlíme sa za manželov, aby prekonávali všetky pokušenia a nedorozumenia, aby boli svorné a šťastné, aby zviditeľňovali lásku Krista a jeho cirkvi, a tak obohacovali ľudskú spoločnosť a náš svet. Prosme Pána.

Zhromaždenie: Prosíme ťa, vyslyš nás

4. Modlíme sa za všetky rodiny, aby v nich prevládala pravá kresťanská láska a porozumenie bez medzigeneračných a iných konfliktov, ale radosť z Božej a vzájomnej blízkosti. Prosme Pána.

Zhromaždenie: Prosíme ťa, vyslyš nás

5. Modlíme sa, aby sa v celom svete schvaľovali a prijímali zákony, ktoré ochraňujú a ustanovizeň rodiny, pomáhajú jej a rešpektujú prirodzenú i Božiu hodnotu človeka. Prosme Pána.

Zhromaždenie: Prosíme ťa, vyslyš nás

Stojíme

ZÁVER A MODLITBA PÁNA *Hlavný celebrant / Zbor 2 - ľud*

A teraz posilnime svoje prosby a prednesme Bohu tú modlitbu, ktorú nás naučil sám Pán Ježiš Kristus:

Otče náš, ktorý si v nebesiach, posväť sa meno tvoje, príď kráľovstvo tvoje, buď vôľa tvoja ako v nebi tak i na zemi. Chlieb náš každodenný daj nám dnes a odpusť nám naše viny ako aj my odpúšťame vinníkom svojim. A neuveď nás do pokušenia, ale zbav nás zlého. Lebo tvoje je kráľovstvo i moc i sláva naveky. Amen.

Stojíme

ZNAK POKOJA *5. liturg. ES*

Výzvu povie voľne a zakončí slovami: Dajte si znak pokoja.

Zhromaždenie: Pokoj a bratská láska nech je medzi nami.

SPEV CEZ ZNAK POKOJA *Zbor 2*

Velebte, národy, nášho Boha a rozhlasujte jeho chválu; on dal život našej duši a chráni naše nohy pred pádom. (Ž 65, 8.9. Ž 65, 20.)

Stojíme

POŽEHNANIE

Ceremonár: Prijmite slávnostné požehnanie.

Arcibiskup: Nech je zvelebené meno Pánovo.

Zhromaždenie: Od tohto času až na veky.

Arcibiskup: Naša pomoc v mene Pánovom

Zhromaždenie: Ktorý stvoril nebo i zem.

Arcibiskup: Nech vás žehná všemohúci Boh Otec, i Syn, i Duch Svätý

Zhromaždenie: Amen.

Ceremonár: Id'te v mene Božom.

Zhromaždenie: Bohu vďaka.

Stojíme

ZBOROVÝ SPEV *Zbor 2 a Zbor 1*

Ľubovoľná teocentrická téma

EUCCHARISTICKE ADORACIE

Pri eucharistických adoráciách sa treba riadiť rubrikami, ktoré sú uvedené v knihe *Sväté prijímanie a kult eucharistického tajomstva mimo omše*, č. 82 – 100.

1. NAZARETSKÁ A NAŠA RODINA

Pieseň

**Ant. Pod'ťe, klaňajme sa Kristovi, Božiemu Synovi,
ktorý bol poslušný Márii a Jozefovi.**

Žalm 95

Pod'ťe, plesajme v Pánovi, * oslavujme Boha, našu spásu.

† Predstúpme s chválospevmi pred jeho tvár * a oslavujme ho žalmami.

**Ant. Pod'ťe, klaňajme sa Kristovi, Božiemu Synovi,
ktorý bol poslušný Márii a Jozefovi.**

Lebo Pán je veľký Boh * a nad všetkými bohmi veľký kráľ.

V jeho moci sú zemské hlbiny * a jemu patria aj nebotyčné štíty.

Jeho je more, veď on ho stvoril, * i pevnina, ktorú stvárnili jeho ruky.

**Ant. Pod'ťe, klaňajme sa Kristovi, Božiemu Synovi,
ktorý bol poslušný Márii a Jozefovi.**

Pod'ťe, klaňajme sa a na zem padnime, *

kľaknime na kolená pred Pánom, ktorý nás stvoril.

Lebo on je náš Boh a my sme ľud jeho pastviny * a ovce, ktoré vedie svojou rukou.

**Ant. Pod'ťe, klaňajme sa Kristovi, Božiemu Synovi,
ktorý bol poslušný Márii a Jozefovi.**

Čujte dnes jeho hlas: † „Nezatvrdzujte svoje srdcia *

ako v Meríbe, ako v dňoch Massy na púšti,

kde ma pokúšali vaši otcovia; * skúšali ma, hoci moje skutky videli.

**Ant. Pod'ťe, klaňajme sa Kristovi, Božiemu Synovi,
ktorý bol poslušný Márii a Jozefovi.**

Štyridsať rokov sa mi priečilo toto pokolenie *

i povedal som: Je to ľud s blúdiacim srdcom;

tí veru moje cesty neznajú. † Preto som v svojom hneve prisahal: *

Nevojdú do môjho pokoja.“

**Ant. Pod'ťte, klaňajme sa Kristovi, Božiemu Synovi,
ktorý bol poslušný Márii a Jozefovi.**

Nasleduje Sláva Otcu a opakuje sa antifóna.

Božie slovo (*Ef 5,21-6,4*)

Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom, aby si sám pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená. Tak sú aj muži povinní milovať svoje manželky ako vlastné telá. Kto miluje svoju manželku, miluje seba samého. Veď nik nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale živí si ho a opatruje, ako aj Kristus Cirkev, lebo sme údmi jeho tela. Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi. Ale aj vy, každý jeden nech miluje svoju manželku ako seba samého. A manželka nech si ctí muža.

Deti, poslúchajte svojich rodičov v Pánovi, lebo je to spravodlivé. Cti svojho otca i matku, to je prvé prikázanie s prisľúbením: Aby ti dobre bolo a aby si dlho žil na zemi.

Úvaha

Ježiš sa narodil v rodine. Tým nám ukázal aká je pre nás dôležitá rodina a učí nás v rodine žiť to, prečo Boh – Otec nám daroval rodinu. Aby sme pochopili a rodinu prijali ako dar Nebeského otca nám pápež Pavol VI. Podáva, čo je dôležité v kresťanskej rodine robiť:

“Nazaretský dom nás učí predovšetkým mlčanlivosti. Kiež by v nás ožila hlboká úcta k mlčaniu, k tomuto obdivuhodnému a nevyhnutne potrebnému postoju ducha, najmä v našich búrlivých časoch, vo veľkom zhone života, keď sme vystavení toľkému hluku, vrave a krikú. Nazaretské mlčanie, nauč nás ponárať sa do dobrých myšlienok, pozorne sledovať hlbiny ducha a ochotne počúvať Božie tajomné vnuknutia a príkazy pravých učiteľov. Nauč nás, aká potrebná a užitočná je duchovná príprava, štúdium, rozjímanie, osobný vnútorný poriadok života a modlitby, ktorú vidí len Boh v skrytosti.

Okrem toho tu vidíme pravý spôsob rodinného života. Nech nám Nazaret pripomína, čo je rodina, jej spoločenstvo lásky, jej vážna a žiarivá krása, jej posvätná a nedotknuteľná osobitosť; nech nám ukazuje, aká láska-vá má byť výchova v rodine, ktorú nemôže nič iné nahradiť; nech nás učí, aká je prirodzená úloha rodiny v spoločenskom poriadku.”

Ježišu, tak ako si bol prítomný v nazaretskej rodine, chceš prebývať aj v každej kresťanskej rodine. Nauč každú rodinu mlčanlivosti, aby v izbičke svojej rodiny cítila Tvoju blízkosť a prítomnosť. Nech ticho sa naplňuje Tvojim hlasom, aby sme sa naučili Tvoje slovo prijímať, ale v Tvojom duchu mu aj rozumieť. Pane, premeň naše rodiny na príbytok lásky, kde rodičia so svojimi deťmi budú túžiť po spoločenstve lásky s Tebou. Daj, nech sa rodičia radi vracajú ku svojim deťom a deti s radostným srdcom túžia po návrate svojich rodičov.

Chvilka ticha na rozjímanie

Chvály

E: Chvála Ti, Pane, že si prítomný v rodinách

- Ježišu, ty si sa narodil v Nazaretskej rodine, aby si rodinu vyzdvihol na rodinné spoločenstvo lásky. **E: Chvála Ti, Pane...**
- Ježišu, ty si povýšil manželský zväzok muža a ženy na sviatostné spoločenstvo, ktoré má zjavovať tvoju lásku k Cirkvi.
- Ježišu, ty si vo svojej Matke povýšil každé materstvo a chceš, aby matky s obetavou láskou chránili svoje deti a vstúpili im do srdca lásku k Bohu.
- Ježišu, ty si pomáhal sv. Jozefovi a tak si posvätil ľudskú prácu. Chceš, aby sa deti od svojich otcov učili prácou vytvárať hodnoty a zdieľať ich s ostatnými.
- Ježišu, ty si putoval so svojimi rodičmi do jeruzalemského chrámu. Ty učíš naše rodiny sláviť nedeľu účasťou na liturgii.

Prosby

E: Ježišu, kraľuj v našich rodinách

- Ježišu, ty si sa obetoval za rodiny, aby očistené tvojou svätou krvou, žili v tvojom pokoji a budovali spoločenstvo lásky. **E: Ježišu, kraľuj...**
- Ježišu, ty si otvoril svoje srdce na kríži, aby v rodinách mohli čerpať z tohto prameňa božskej lásky.
- Ježišu, ty si priniesol pravý pokoj a chceš, aby sa prostredníctvom rodín šíril po celej zemi.
- Ježišu, ty si bral deti do náručia a požehnával si ich. Urob naše rodiny svätynami života – bezpečným hniezdom pre každé počaté dieťa.
- Ježišu, ty si Boh, bohatý na milosrdenstvo. Pomáhaj manželom, aby si veľkodušne odpúšťali a tak dozrievali v láske.

Máriin chválospev (Lk 1, 46-55)

Ant.: Keď ta Jozef prišiel, usadil sa v meste, ktoré sa volá Nazaret, aby sa splnilo, čo predpovedali proroci: Budú ho volať Nazaretský.
Veľbí moja duša Pána,...

Otče náš...

Pieseň pred požehnaním   *Ctíme túto Sviatosť slávnu*

K: *Z neba si im dal chlieb*

L: *Ktorý má v sebe všetku slasť*

Modlime sa

Pane, Ježišu, vo vznešenej Oltárnej sviatosti zanechal si nám pamiatku svojho umučenia a zmŕtvychvstania; prosíme ťa, pomáhaj nám uctievať tajomstvo tvojho tela a krvi s takou vierou a láskou, aby sme vždy pociťovali účinky tvojho vykupiteľského diela. Lebo ty žiješ a kraľuješ na veky vekov. Amen.

Eucharistické požehnanie

Pieseň ku sv. Rodine

2. DÔSTOJNOSŤ MUŽA A ŽENY

Úvodná pieseň

Duchu Svätý, volám: Príd!

*Oheň môjmu srdcu daj, oheň mojej duši daj, rozpál ma.
Všemohúci Boh tu s nami je, nekonečne milostivý je,
ukazuje dobrotivú tvár voči tým, ktorí milovať ho chcú.*

Úvodná modlitba pápeža Jána Pavla II. (Spisy 1981, zv.4, [22-21])

Ó, Bože, Trojica lásky,

ty vidíš, koľko lásky potrebuje dnešný človek a svet;
akú veľkú silu milosrdnej lásky!

Prosíme ťa, neochabuj; ostaň neúnavný;
buď vytrvalo väčší ako každé zlo, ktoré je v človeku a vo svete;
buď väčší ako zlo, ktoré sa rozmohlo v našom storočí a v našej generácii;
buď mocnejší silou ukrižovaného Kráľa.
O to ťa prosíme skrze Krista, nášho Pána.
Amen.

Pieseň Do tmy na svet prišlo k nám svetlo sveta...

Božie slovo (*Žalm 8, 1-10*)

Pane, náš Vládca,
aké vznešené je tvoje meno na celej zemi!
Tvoja veleba sa vznáša nad nebesia.

Z úst nemluvniat a dojčeniec pripravil si si chválu
naprotiveň svojim nepriateľom,
aby si umlčal pomstivého nepriateľa.

Keď hľadím na nebesia, dielo tvojich rúk,
na mesiac a na hviezdy, ktoré si ty stvoril:

čože je človek, že naň pamätáš,
a syn človeka, že sa ho ujímaš?

Stvoril si ho len o niečo menšieho od anjelov,
slávou a čťou si ho ovenčil

a ustanovil si ho za vládcu nad dielami tvojich rúk.

Všetko si mu položil pod nohy:

ovce a všetok domáci statok
aj všetku poľnú zver,

vtáctvo pod oblohou a ryby v mori
i všetko, čo sa hýbe po dne morskom.

Pane, náš Vládca,
aké vznešené je tvoje meno na celej zemi!

Pieseň *Túžim priniesť na oltár život, čo v sebe mám...*

Úvaha I (KKC 369-370)

Muž a žena sú *stvorení*, to znamená, že *ich Boh chce*: na jednej strane v dokonalej rovnosti ako ľudské osoby, na druhej strane v ich špecifickom bytí muža a ženy. „Byť mužom“, „byť ženou“ je dobrá a Bohom chcená skutočnosť: muž a žena majú neodňateľnú dôstojnosť, ktorú dostávajú priamo od Boha, svojho Stvoriteľa. Muž a žena sú s rovnakou dôstojnosťou „na Boží obraz“. Vo svojom „byť mužom“ a „byť ženou“ odzrkadľujú múdrosť a dobrotu Stvoriteľa.

Boh nie je „na obraz“ človeka. Nie je ani muž, ani žena. Boh je čistý duch, v ktorom niet miesta pre rozdielnosť pohlaví. Ale „dokonalosť“ muža a ženy odzrkadľujú niečo z nekonečnej dokonalosti Boha: sú to „dokonalosti“ matky a „dokonalosti“ otca a manžela.

Pieseň *Svätosť je, svätosť je to, po čom túžim*

Úvaha II (KKC 371-372)

Muž a žena sú stvorení *spolu* a Boh chce, aby boli jeden *pre* druhého. Božie slovo nám to dáva pochopiť na rôznych miestach posvätného textu. „Nie je dobre byť človeku samému. Urobím mu pomoc, ktorá mu bude podobná“ (Gn 2, 18). Ani jedno zviera nemôže byť takýmto „spoločníkom“ človeka. Žena, ktorú Boh „utvára“ z rebra vyňatého z muža a ktorú k nemu privádza, vyvoláva v mužovi výkrik údivu, zvolanie lásky a spoločenstva: „Toto je teraz kosť z mojich kostí a mäso z môjho mäsa!“ (Gn 2, 23). Muž objavuje ženu ako druhé „ja“ s rovnakou ľudskou prirodzenosťou.

Muž a žena sú stvorení „jeden pre druhého“: nie že by ich bol Boh urobil iba „napoly“ a „neúplných“; stvoril ich pre spoločenstvo osôb, v ktorom každý môže byť „pomocou“ pre druhého, lebo sú rovnakí ako osoby („kosť z mojich kostí...“) a zároveň sa dopĺňajú ako muž a žena. V manželstve ich Boh spája tak, že tvoria „jedno telo“ (Gn 2, 24) a môžu odovzdávať ľudský život: „Plodte a množte sa a naplňte zem!“ (Gn 1, 28). Keď muž a žena ako manželia a rodičia odovzdávajú svojim potomkom ľudský život, jedinečným spôsobom spolupracujú na diele Stvoriteľa.

Prosby

1. Pane Ježišu, prosíme Ťa za manželov, ktorých si sviatostným zväzkom spojil v jedno telo, aby si v šťastí i v nešťastí, v zdraví aj v chorobe boli vzájomnou oporou.
R: Prosíme Ťa, vyslyš nás
2. Pane Ježišu, daj, aby otcovia matky, ktorých trápi nezamestnanosť, našli si vhodnú prácu, a mohli tak zabezpečiť dôstojný život pre svoje deti.
3. Pane Ježišu, udeľ rodičom našej farnosti múdrosť Ducha Svätého, aby svoje deti vychovávali k pravým ľudským a kresťanským hodnotám.
4. Pane Ježišu, daj, aby sa muži a ženy v našich rodinách, na pracoviskách a v spoločnosti obdarúvali láskou, úctou a rešpektom.
5. Pane Ježišu, zachovaj dôstojnosť a česť dievčat a žien, aby si boli vedomé krásy, ktorou si ich Ty obdaroval.
6. Pane Ježišu, obdaruj potrebnou silou a radosťou všetky matky, ktoré sa obetavo starajú o svoje deti, rodinu a domácnosť a odmeň ich úsilie pokojom a vďačnosťou manželov a detí.
7. Pane Ježišu, zahrň zdravím všetky ženy, ktoré sú v požehnanom stave, aby spolu so svojimi manželmi s radosťou očakávali narodenie svojho dieťaťa a boli Ti ako rodičia vďační za tento Tvoj veľký dar nového života.
8. Pane Ježišu, prosíme Ťa za mužov, manželov a otcov, aby svoje manželky mali v úcte a milovali ich tak, ako Ty miluješ svoju Cirkev.
9. Pane Ježišu, daj, aby mladé dievčatá, slobodné matky a týrané ženy, ktoré zápasia s existenčnými problémami, našli aj so svojimi deťmi útočisko v charitatívnych inštitúciách a zakúsili teplo lásky a domova.
10. Pane Ježišu, odmeň potrebnými milosťami a duchovnými darmi všetky dievčatá a ženy, ktoré sa venujú škole, zamestnaniu, svojej rodine, a okrem toho sa svojou službou a modlitbou dobrovoľne angažujú v Cirkvi.

Modlitba pápeža Jána Pavla II. k Panne Márii

Svätá Panna,
ty si prežila tak ako nijaká iná žena na svete vznešené tajomstvo materstva.
Zatiaľ čo viera ti umožnila prijať Slovo Pánovo,
tvoje telo sa stalo plodným miestom pre jeho vtelenie.
Sprevádzaj nás, ó, Matka,
ku stále hlbšiemu vnímaniu dôstojnosti každého ľudského bytia.
Daj, aby si ho jasne uvedomovali muži a ženy
povolaní na vznešenú úlohu otcovstva a materstva,
aby boli stále „svätyňou života“ prostredníctvom zázraku plodenia,
ktorý Boh zveril ich pravej vernej láske a ich bedlivej zodpovednosti.

Pieseň pred požehnaním   *Ctíme túto Sviatosť slávnu*

K: *Z neba si im dal chlieb*

E: *Ktorý má v sebe všetku slasť*

Modlime sa

*Pane a Bože náš, veríme a vyznávame, že tvoj Syn Ježiš Kristus,
ktorý sa pre nás narodil z Márie Panny a trpel na kríži,
je prítomný v Najsvätejšej sviatosti;
daj, aby sme z tohto Božského prameňa čerpali večnú spásu.
Skrze Krista nášho Pána.
Amen.*

Eucharistické požehnanie

Záverečná pieseň   *Ty mi dávaš nohy jeleníc*

3. RODIČOVSTVO – OTCOVSTVO A MATERSTVO

Úvodná pieseň

*Ty si ten Boh, ktorý planie, zošli oheň na nás, Pane.
Ty si ten Boh, ktorý horí, Ty si ten, čo rany hojí.
Počuj kridla holubice, bude ako na Turíce.*

Úvodná modlitba pápeža Jána Pavla II. (Spisy 1979, zv. 2,2, str. 1317)

Veď, ó, Kriste, v pravde otcov a matky rodín,
pobádaných a posilňovaných sviatostnou milosťou manželstva
a vedomých si toho, že na zemi sú viditeľným znakom
tvojej nezlyhávajúcej lásky k Cirkvi,
aby sa vedeli pokojne rozhodovať a s evanjeliovou dôslednosťou
sa stavať k manželským povinnostiam a kresťanskej výchove detí.

Veď, ó, Kriste, v pravde mládež tejto farnosti,
aby sa nedala zväzdať novými idolmi, konzumnosťou bez hraníc,
blahobytom za každú cenu, morálnou voľnosťou, protestnými násilnosťami,
ale aby prežívala s radosťou tvoje poslanstvo,
ktoré je poslanstvom blahoslavenstiev, poslanstvom lásky k Bohu a k blížnemu,
poslanstvom morálneho zápalu za skutočnú premenu spoločnosti.

Veď, ó, Kriste, cestou pravdy všetkých veriacich tejto farnosti,
aby kresťanská viera naplnila celý ich život
a umožnila im stať sa pred svetom odvážnymi svedkami tvojej misie spásy,
svedomitými a dynamickými členmi Cirkvi,
šťastnými, že s tebou sú Božími synmi a dcérami
a bratmi a sestrami všetkých ľudí!
Veď nás, ó, Kriste, cestou pravdy! Naveky!

Pieseň   Dnes chcel by som Ti dať to, čo v srdci mám (Dávam všetko)

Božie slovo (Prísľ 31, 10 – 31)

Kto nájde ženu statočnú? Má väčšiu cenu nad perly.
Srdce jej muža má v nej oporu a nemá núdzu o zisk.
Robí mu len dobre, nikdy nie škodu po všetky dni svojho života.

Vlnu a ľan zháňa a pracuje s chuťou vlastnými rukami.
Je ako kupecká loď, zďaleka dováža svoj chlieb.
Vstáva za noci, dáva pokrm svojim domácim
a svojim služobníckam, čo im patrí.
Vyhliadne pole a kúpi ho, z ovocia svojich rúk vysádza vinicu.
Opasuje si bedrá silou a otužuje svoje ramená.
Skusuje a vidí, že jej podnikanie je dobré, jej lampa ani v noci nezhasne.

Svojimi rukami siaha po praslici, je prsty sa chápu vretena.
Bedárovi svoje dlane otvára a k chudobnému svoje ruky vystiera.
Nebojí sa o svoj dom, keď príde zima a sneh,
lebo všetci v jej dome majú po dvoch oblekoch.
Narobila si prikrývky; jej odev sú kment a purpur.
Jej muž je vážený pri mestských bránach, keď zasadá so staršími krajiny.
Robí a predáva jemné šaty a kupcom ponúka opasky.
Jej odevom je statočnosť a krása, s úsmevom čaká budúci deň.
Ujíma sa slova s múdrosťou a na jej jazyku je zákon dobroty.
Sleduje, čo sa robí v jej dome, a neje z chleba lenivosti.
Jej deti vstávajú a dobrorečia jej.
Aj jej muž ju chváli: „Mnohé ženy znamenite pracovali,
ale ty si ich všetkých predstihla!“
Klamlivý je pôvab a krása márna, len žena, čo sa bojí Pána, zaslúži si chválu.
Dajte jej z ovocia jej rúk a nech ju chvália v bránach mesta jej diela.

Pieseň   *Láska (Na kríži pribitá)*

Úvaha I (*Ján Pavol II. Familiaris consortio, čl. 22-24*)

Keď Boh stvoril človeka „ako muža a ženu“, obdaril rovnakou osobnou dôstojnosťou muža i ženu a obohatil ich neodcudziteľnými právami a povinnosťami, ktoré sú ľudskej osobe vlastné. Boh ďalej dal zažiariť dôstojnosti ženy tým, že sám vzal na seba ľudské telo z Panny Márie, ktorú Cirkev uctieva ako Božiu Matku a pod menom novej Evy predkladá ako vzor vykúpenej ženy. Kristova jemnocitná úcta k ženám, ktoré povolal, aby ho nasledovali a požívali jeho priateľstvo, ďalej to, že sa zjavil vo Veľkonočné ráno žene skôr, než by sa bol ako vzkriesený z mŕtvych ukázal ostatným učeníkom, potom poverenie žien, aby zanesli apoštolom radostnú zvesť Zmŕtvychvstania, to všetko sú znaky, ktoré potvrdzujú, akú vznešenú mienku mal Kristus o žene.

Je nepochybné, že rovnaká dôstojnosť a zodpovednosť muža a ženy plne oprávňujú prístup ženy k verejným úlohám. No práve povznesenie ženy vyžaduje aj to, aby sa jasne uznala hodnota jej materskej a rodinnej úlohy vzhľadom na ostatné verejné úlohy a zamestnania. Napokon takéto úlohy a zamestnania sa majú navzájom dopĺňať, ak chceme dosiahnuť, aby spoločenský a kultúrny pokrok bol skutočne a plne ľudský... To však vyžaduje, aby si muži skutočne vážili a milovali ženu a mali v úcte jej osobnú

dôstojnosť a aby spoločnosť vytvárala a rozvíjala podmienky vhodné pre domácu prácu.

Kresťanskému posolstvu o dôstojnosti ženy, žiaľ, odporuje zakorenený názor, ktorý človeka nepovažuje za osobu, ale za vec, za predmet kúpy a predaja, ktorý slúži sebeckým záujmom a číremu pôžitku; a prvou obeťou, ktorú takýto názor postihuje, je práve žena. Takýto názor prináša aj trpké plody, ako je: pohrdanie mužom a ženou, otroctvo, utláčanie slabých, pornografia, prostitúcia – tým viac, ak je organizovaná – a všetky tie rôzne druhy diskriminácie, ktoré badať v oblasti výchovy, zamestnania, vyplácania mzdy za prácu a podobne.

Pieseň   *Dnes pieseň hrám a nie som sám, Tebe, Ježiš, môj Majster...*

Úvaha II (*Ján Pavol II. Familiaris consortio, čl. 25*)

Pravá manželská láska predpokladá a vyžaduje, aby muž hlboko rešpektoval rovnakú dôstojnosť ženy. Svätý Ambróz píše: „Nie si pánom, ale manželom; nedostal si otrokyňu, ale manželku... Odplácaj sa jej pozornosťou a buď jej vďačný za lásku.“ Muž má žiť so svojou ženou v „celkom osobitnej forme osobného priateľstva“. Muž – kresťan je ďalej povolaný na to, aby pestoval city novej lásky tým, že svojej manželke preukazuje nežnú a súčasne pevnú lásku, akou Kristus miluje Cirkev.

Láska k manželke ako matke, ako aj láska k deťom sú pre muža prirodzenou cestou k pochopeniu a uskutočňovaniu svojho otcovstva. Najmä tam, kde spoločenské a kultúrne podmienky ľahko privádzajú otca k určitému odstupu od rodiny alebo aspoň k jeho menšej účasti na výchove, treba sa usilovať o to, aby v spoločnosti znova zavládlo presvedčenie, že úloha a poslanie otca v rodine a pre rodinu majú jedinečný a dôležitý význam. Sama skúsenosť učí, že otcova neprítomnosť spôsobuje psychologické a mravné poruchy, ako aj vážne ťažkosti v rodinných vzťahoch; podobne aj naopak: deprimujúca prítomnosť otca, najmä tam, kde sa ešte aj dnes vyskytuje prílišné panstvo mužov (po španielsky „machismo“), čiže zneužívanie predností mužských vlastností, čím sa ponízuje žena a prekáža sa rozvoj zdravých rodinných vzťahov.

Muž, ktorý tu na zemi znova robí zjavným a prežíva Božie otcovstvo, je povolaný na to, aby zabezpečoval harmonický rozvoj všetkých

členov rodiny. Túto úlohu splní, ak si bude veľkodušne uvedomovať zodpovednosť za život počatý pod matkiným srdcom, ak sa bude vo zvýšenej miere usilovať zúčastňovať sa spolu s manželkou na výchove, ak bude vykonávať prácu, ktorá nerozvracia, ale povznáša rodinu v jej súdržnosti a pevnosti, a napokon ak bude vydávať svedectvo zrelého kresťanského života, ktoré účinnejšie privádza deti k živému stretnutiu s Kristom a s Cirkvou.

Pieseň   *Vývyšujem Teba, Pane, nad týmto dňom*

Prosby

1. Pane Ježišu, daj, aby kresťania, ktorí majú byť soľou zeme, svetlom sveta a kvasom ľudstva, rešpektovali prirodzené zákony, ktoré sú vtlačené hlboko v našom svedomí a boli svedkami evanjelia života.

R: Prosíme ťa, vyslyš nás.

2. Pane Ježišu, daj, aby kňazi a biskupi tvojej Cirkvi vedeli pomenovať zlo a hriech pravým menom, a aby dokázali múdro a s láskou reagovať na škodlivé tendencie dnešnej doby a vysvetliť krásu a pozitíva života podľa Božích prikázaní.
3. Pane Ježišu, daj, aby všetci kresťania i všetci ľudia dobrej vôle načúvali hlasu Svätého Otca Františka, ktorý v súlade s učením Cirkvi obhajuje dobro manželstiev a rodín.
4. Pane Ježišu, zachovaj v mravnej čistote mysle, srdcia i telá mladých chlapcov a dievčat, aby čnosťou sebaovládania chránili pred hriechom seba aj iných.
5. Pane Ježišu, daj, aby sa mladí ľudia a snúbenci v čistote a zbožnosti pripravovali na prijatie sviatosti manželstva a nedali sa zlákať hriešnymi žiadosťami a sexuálnymi náruživosťami.
6. Pane Ježišu, na príhovor preblahoslavenej Panny Márie, Tvojej prečistej Matky, a svätého Jozefa, jej ženícha a Tvojho pestúna, posilňuj manželov a rodičov v plnení záväzkov, ktoré prijali pri uzatvorení sviatosti manželstva a pri krste svojich detí.
7. Pane Ježišu, daj, aby rodičia a deti žili v rodinách v pokoji, láske a v čnostiach, v jednote duší, srdca a myslí.
8. Pane Ježišu, chráň manželov pred pokušením spreneveriť sa svojim manželským sľubom a zachovaj ich vo vzájomnej vernosti a jednote.
9. Pane Ježišu, daj, aby sme pochopili nesmierne tajomstvo sviatosti

manželstva a podľa svojich možnosti ho bránili pred útokmi liberálnej ideológie dnešnej doby.

10. Pane Ježišu, vzbud' v poslancoch nášho i Európskeho parlamentu cit zodpovednosti za legislatívu, ktorú prijímajú, aby sa nedali premôcť ľahostajnosťou ani strachom a schvaľovali také zákony a nariadenia, ktoré budú v súlade s prirodzenými danosťami človeka.

Modlitba pápeža Jána Pavla II. k Panne Márii

Svätá Panna,

ty si prežila tak ako nijaká iná žena na svete vznešené tajomstvo materstva. Zatiaľ čo viera ti umožnila prijať Slovo Pánovo, tvoje telo sa stalo plodným miestom pre jeho vtelenie.

Sprevádzaj nás, ó, Matka,

ku stále hlbšiemu vnímaniu dôstojnosti každého ľudského bytia.

Daj, aby si ho jasne uvedomovali muži a ženy

povolani na vznešenú úlohu otcovstva a materstva,

aby boli stále „svätyňou života“ prostredníctvom zázraku plodenia,

ktorý Boh zveril ich pravej vernej láske a ich bedlivej zodpovednosti.

Pieseň pred požehnaním

Ctíme túto Sviatosť slávnu

K: *Z neba si im dal chlieb*

E: *Ktorý má v sebe všetku slasť*

Modlime sa

Dobrotivý Bože, daj nám milosť

dôstojnými chválami oslavovať Krista,

Baránka pre nás zabitého a vo Sviatosti

pod posvätnými spôsobmi skrytého,

aby sme ho mohli vo večnosti vidieť z tváre do tváre.

On žije a kraľuje na veky vekov Amen.

Eucharistické požehnanie

Záverečná pieseň:

Vládca

4. MANŽELSTVO

Úvodná pieseň

*Nech Tvoj Duch preteká ako rieka mohutná.
A rany uzdraví ako rieka mohutná.
A bolesť odplaví ako rieka mohutná.
Pokojom naplní ako rieka mohutná.
Nech zaznie hymna chvál ako rieka mohutná.*

Úvodná modlitba pápeža Jána Pavla II. (*Oss. Romano, 26.12.1993*)

Ó, Svätá Nazaretská Rodina, spoločenstvo lásky Ježiša, Márie a Jozefa, vzor a ideál každej kresťanskej rodiny, zverujeme ti naše rodiny. Otvor srdce každému domácemu ohnisku viery na prijatie Božieho Slova, na vydanie kresťanského svedectva, aby sa stali prameňom nových a svätých povolaní.

Uspôsob mysle rodičov, aby s láskavou naliehavosťou, múdrou starostlivosťou a privetivou zbožnosťou boli bezpečnými vodcami detí k duchovným a večným hodnotám. Podnecuj v dušiach mladých ľudí vnímavé svedomie a slobodnú vôľu, aby vzrastajúc v „múdrosti, veku a obľube u Boha“ veľkomyseľne prijímali dar Božieho povolania.

Svätá Nazaretská Rodina, daj, aby sme všetci rozjíмали a napodobňovali vytrvalú modlitbu, ušľachtilú poslušnosť, dôstojnú chudobu a panenskú čistotu, ktorou si žila, aby sme boli schopní plniť Božiu vôľu a sprevádzať s predvídavou jemnosťou tých z nás, ktorí sú povolaní zblízka nasledovať Pána Ježiša, ktorý za nás „vydal seba samého“. Amen.

Pieseň   *Ubi caritas et amor, ubi caritas, Deus ibi est*

Božie slovo (*Mt 19, 3-7*)

Tu k Ježišovi pristúpili farizeji a pokúšali ho: „Smie človek prepustiť svoju manželku z akejkol'vek príčiny?“ On odpovedal: „Nečítali ste, že

Stvoriteľ *ich* od počiatku *ako muža a ženu stvoril* a povedal: »*Preto muž opustí otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele?*« A tak už nie sú dvaja, ale jedno telo. Čo teda Boh spojil, nech človek nerozlučuje.“ Povedali mu: „Prečo potom Mojžiš rozkázal *dať priepustný list a prepustiť?*“ Odpovedal im: „Mojžiš vám pre tvrdosť vášho srdca dovolil prepustiť vaše manželky; ale od počiatku to nebolo tak. A hovorím vám: Každý, kto prepustí svoju manželku pre iné ako pre smilstvo a vezme si inú, cudzoloží.“

Pieseň

*Božia láska, príd' ako mocný oceán.
Prúd' cez nás svojou milosťou, Božia láska, príd' k nám.*

Úvaha I (*Gaudium et spes*, čl. 47-49)

Blaho človeka a ľudskej i kresťanskej spoločnosti úzko súvisí s priaznivým stavom manželského a rodinného spoločenstva... Avšak nie všade sa skvie dôstojnosť tejto ustanovizne rovnakým jasom, pretože ju zatemňuje mnohoženstvo, neduh rozvodov, takzvaná voľná láska a iné deformácie. Okrem toho manželskú lásku často znesväčuje sebeckto, pôžitkárstvo a nedovolené praktiky proti plodeniu.... Dôverné spoločenstvo manželského života a lásky, ktoré ustanovil Stvoriteľ a vybavil vlastnými zákonmi, je založené na manželskej zmluve, čiže na neodvolateľnom osobnom súhlase. Tak ľudským úkonom, ktorým sa manželia navzájom odovzdávajú a prijímajú, vzniká z Božieho rozhodnutia trvalá ustanovizeň, a to aj pred spoločnosťou. Tento posvätný zväzok v záujme manželov a ich potomstva, ako aj spoločnosti nezávisí od ľudskej svojvôle. Veď sám Boh je pôvodcom manželstva, ktoré sa vyznačuje rozličnými dobrami a cieľmi. To všetko je nanajvýš dôležité pre zachovanie ľudského rodu, pre osobné blaho a večný osud každého člena rodiny, ako aj pre dôstojnosť, stálosť, pokoj a šťastie rodiny i celej ľudskej spoločnosti.

Samotná manželská ustanovizeň a manželská láska sú svojou prirodzenou povahou zamerané na plodenie a výchovu potomstva, v čom dosahujú akoby svoju korunu. Muž a žena, ktorí manželskou zmluvou „*už nie sú dvaja, ale jedno telo*“ (Mt 19, 6), si dôverným spojením svojich osôb a svojho konania preukazujú vzájomnú pomoc a službu, prežívajú zmysel svojej jednoty a čoraz plnšie ju dosahujú. Toto dôverné spojenie, čiže vzájomné da-

rovanie sa dvoch osôb, ako aj dobro detí vyžadujú úplnú vernosť manželov a dôrazne požadujú ich nerozlučiteľnú jednotu...

Božie slovo opätovne povzbudzuje snúbencov a manželov, aby žili a udržovali svoje zasnúbenie čistým vzťahom a manželstvo nerozlučnou láskou... Táto láska eminentne ľudská, zameriavajúca jednu osobu na druhú citom, rodiacim sa z vôle, zahrnuje dobro celej osobnosti... Taká láska, spájajúc ľudské hodnoty s božskými, privádza manželov k dobrovoľnému vzájomnému sebadarovaniu, ktoré sa prejavuje citmi a výrazmi nežnosti, preniká celý ich život a práve svojím ušľachtilým uplatňovaním sa zdokonaľuje a vzrastá. Tým vysoko prevyšuje čisto erotickú náklonnosť, ktorá, egoisticky udržiavaná, sa rýchlo a poľutovaniahodným spôsobom rozplýva.

Pieseň

*Je stále prítomná Tvoja láska, radostne spievame o Tvojej sláve.
Nech pieseň zazvoní v každej chvíli,
Teba chválim, Pane môj, ako najlepšie viem.*

Úvaha II (Pius XI. Casti conubii, čl. 23-26)

Čím dôkladnejšie uvažujeme o veľkolepej vznešenosti čistého manželstva, tým bolestnejšie sa nás dotýka, že sa táto božská ustanovizeň najmä v prítomnej dobe tak často a ľahkovážne znevažuje a opovrhuje.

Dnes už nie skryte, ale otvorene, bez akejkoľvek hanby, slovom i písmom, divadelnými predstaveniami každého druhu, románmi, novelami a rozprávkami s námetmi o nízkej láske, premietaním filmov,... prosto pomocou všetkých vynálezov modernej vedy sa svätosť manželstva vysmieva a nohami šliape, naproti tomu rozvody, cudzoložstva a tie najhanebnejšie hriechy sa vychvaľujú alebo sa aspoň takým spôsobom opisujú, aby sa zdali byť čistými od všetkej hriechnosti a nečestnosti. Nechýbajú ani knihy, vyhlásované za vedecké diela, ktoré ale s vedou nemajú nič spoločného a dáva sa im tento náter len preto, aby sa tým ľahšie mohli votrieť do pozornosti. Náuky v nich hlásané sú pokladané za zázraky moderného bádania, toho bádania, ktoré sa tak rado vystatuje tým, že mu ide o pravdu nadovšetko a že sa vymanilo z područia zastaralých predsudkov medzi ktoré zaraďuje i tradičné kresťanské učenie o manželstve.

Hlavným koreňom je ich tvrdenie, že manželstvo nemá svoj pôvod v Božskom ustanovení, nebolo Kristom Pánom povznesené na dôstojnosť sviatosti, ale je iba ľudským vynálezom. Iní zase trvajú na tom, že v samotnej prírode a jej zákonoch nenachádzajú nijakého ustanovenia o manželstve, ale iba schopnosť plodenia nového života a s ňou spojenú túžbu túto schopnosť akýmkoľvek spôsobom ukojiť; iní však uznávajú, že sa v prirodzenosti ľudskej predsa len nachádzajú akési prvky pravého manželstva, v tom zmysle, že keby sa ľudia vzájomne nespojovali akýmsi trvalým zväzkom, nebolo by postarané o dôstojnosť manželov a zabezpečenie prirodzeného účelu rozmnožovania a vychovávania detí. No, pritom všetkom i títo hlásajú, že manželstvo samotné, ako ustanovizeň týmto prvkom nadriadená, pre zbehnutie rôznych okolností bolo vymyslené iba ľudským rozumom a ustanovené len jednoduchou vôľou ľudskou.

Niektorí dospeli k vynachádzaniu iných foriem spojenia, prispôbených, ako sa domnievajú, dobovým potrebám človeka, ktoré by chceli byť celkom novými formami manželstva: jedno *dočasné*, druhé *na skúšku*, tretie nazývajú *priateľským*, *nárokujúc* pre tieto formy úplnú voľnosť a všetky práva manželstva... A čo je najhoršie, nechýbajú takí, ktorí sa dožadujú toho, aby tieto a podobné hanebnosti boli ospravedlnené zákonom... Nie sú si ani najmenej vedomí toho, že podobné veci nemajú nič spoločného s *kultúrou*, na ktorú sa oni tak radi odvolávajú, ale že sú to vlastne odporné nemravnosti, ktoré by celkom iste privedli i vzdelané národy na úroveň života niektorých divokých barbarských národov.

Pieseň   *Tvoja láska dvíha ma, keď k Tebe volám, si pri mne blízko...*

Prosby

1. Pane Ježišu, osviet' mysle a srdcia mladých ľudí svetlom svojho Ducha, aby vedeli rozpoznať povolanie, ktoré si každému z nich určil.
2. R: Prosíme ťa, vyslyš nás.
3. Pane Ježišu, daj, aby sa mladí ľudia čisto, nábožne a zodpovedne pripravovali na prijatie sviatosti manželstva.
4. Pane Ježišu, daj, aby sa manželia neustále zbavovali svojho egoizmu, zriekli sa presadzovania svojej vôle a aby žili v atmosfére vzájomnej úcty, rešpektu a tolerancie.
5. Pane Ježišu, stoj pri tých, ktorí zápasia o svoju čistotu a chcú zachovať zdržanlivosť až do manželstva, aby s pomocou Tvojej milosti vytrvali

vo svojom predsavzatí.

6. Pane Ježišu, udeľ mladým ľuďom, ktorí sa vážne rozhodujú o vstupe do manželstva, ducha rozlišovania, aby sa vyvarovali unáhlených záverov, zaslepenej lásky, nezrelých a nezodpovedných rozhodnutí.
7. Pane Ježišu, zachovaj manželské páry vo svornosti a v jednote, aby konflikty riešili spoločne, vedeli si navzájom odpustiť a zmieriť sa a posilňovali medzi sebou puto vzájomnej lásky.
8. Pane Ježišu, daj, aby v našej krajine bola ustanovizeň manželstva a rodiny chránená spravodlivými štátnymi zákonmi pred útokmi, ktoré ohrozujú jej hodnotu, identitu a posvätnosť.
9. Pane Ježišu, postaraj sa o to, aby všetky deti mohli vyrastať v zdravom ovzduší prirodzenej, tradičnej a úplnej rodiny a chráň najmenších pred nebezpečenstvami, ktoré ohrozujú ich zdravý duchovný vývin.
10. Pane Ježišu, daj, aby otcovia a mamy boli pre svojich synov a dcéry pevnou oporou, útočiskom a aby im poskytovali láskyplné a dôveryhodné vzťahy.
11. Pane Ježišu, daj, aby mnohohodné rodiny požívali v našej spoločnosti patričnú úctu a náležitú sociálnu podporu.

Modlitba pápeža Jána Pavla II. k Panne Márii

Svätá Panna,

ty si prežila tak ako nijaká iná žena na svete vznešené tajomstvo materstva. Zatiaľ čo viera ti umožnila prijať Slovo Pánovo, tvoje telo sa stalo plodným miestom pre jeho vtelenie.

Sprevádzaj nás, ó, Matka,

ku stále hlbšiemu vnímaniu dôstojnosti každého ľudského bytia.

Daj, aby si ho jasne uvedomovali muži a ženy

povolání na vznešenú úlohu otcovstva a materstva,

aby boli stále „svätyňou života“ prostredníctvom zázraku plodenia,

ktorý Boh zveril ich pravej vernej láske a ich bedlivej zodpovednosti.

Pieseň pred požehnaním

Ctíme túto Sviatosť slávnu

K: *Z neba si im dal chlieb*

E: *Ktorý má v sebe všetku slasť*

Modlime sa

*Pane, Ježišu, vo vznešenej Oltárnej sviatosti
zanechal si nám pamiatku svojho umučenia a zmŕtvychvstania;
prosíme ťa, pomáhaj nám uctievať tajomstvo
tvojho tela a krvi s takou vierou a láskou,
aby sme vždy pociťovali účinky tvojho vykupiteľského diela.
Lebo ty žiješ a kraľuješ na veky vekov.
Amen.*

Eucharistické požehnanie

Záverečná pieseň   Ty si mojou láskou nemennou a stálou...

5. RODINA

Úvodná pieseň   Naplň ma (Duch, čo nado mnou sa vznášaš)

Úvodná modlitba pápeža Jána Pavla II. (*Spisy 1984, zv.7, I, str. 772*)

Bože, od ktorého pochádza každé otcovstvo na nebi i na zemi,
Otče, ktorý si láska a Život, daj, aby každá ľudská rodina na zemi
sa stala prostredníctvom tvojho Syna, Ježiša Krista,

„narodeného zo ženy“, a prostredníctvom Ducha Svätého,
prameňom Božej láskavosti,
pravým chrámom života a lásky
pre stále sa obnovujúce generácie.

Daj, aby tvoja milosť viedla mysle a činy manželov
k dobru ich rodín a všetkých rodín na svete.

Daj, aby mladé generácie nachádzali v rodine
silnú oporu pre svoju ľudskosť a svoj vzrast v pravde a láske.

Daj, aby láska posilnená milosťou sviatosti manželstva
sa ukázala silnejšia ako akákoľvek slabosť
a akákoľvek kríza, cez ktorú niekedy prechádzajú naše rodiny.

Napokon ťa prosíme, daj, na príhovor svätej Nazaretskej rodiny,
aby Cirkev medzi všetkými národmi sveta
mohla plodne plniť svoju misiu
v rodine a prostredníctvom rodiny.

Skrze Krista, nášho Pána,

ktorý je Cesta, Pravda a Život
na veky vekov. Amen.

Pieseň Môj Ježiš, si spásou, a nie je nik ako Ty...

Božie slovo (Ef 5, 21-6,4)

Podriaďujte sa jedni druhým v bázni pred Kristom. Ženy svojim mužom ako Pánovi, lebo muž je hlavou ženy, ako je aj Kristus hlavou Cirkvi, on, Spasiteľ tela. Ale ako je Cirkev podriadená Kristovi, tak aj ženy mužom vo všetkom. Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom, aby si sám pripravil Cirkev slávnou, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená. Tak sú aj muži povinní milovať svoje manželky ako vlastné telá. Kto miluje svoju manželku, miluje seba samého. Veď nik nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale živí si ho a opatruje, ako aj Kristus Cirkev, lebo sme údmi jeho tela. *Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele.* Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi. Ale aj vy, každý jeden nech miluje svoju manželku ako seba samého. A manželka nech si ctí muža. Deti, poslúchajte svojich rodičov v Pánovi, lebo je to spravodlivé. *Cti svojho otca i matku*, to je prvé prikázanie s prisľúbením: *Aby ti dobre bolo a aby si dlho žil na zemi.* A vy, otcovia, nedráždite svoje deti k hnevu, ale vychovávajte ich prísne a napomínajte ich v Pánovi.

Pieseň Súcit nekonečný, milosťou si Ty...

Úvaha I (Ján Pavol II. List rodinám, čl. 6)

Pôvodný model rodiny treba hľadať v samom Bohu, v trojičnom tajomstve jeho života. Božské „MY“ tvorí večný model ľudského „my“, predovšetkým toho „my“, ktoré je tvorené mužom a ženou, stvorených na Boží obraz a Božiu podobu. Slová Knihy Genesis obsahujú tú pravdu o človeku, ktorej zodpovedá samotná skúsenosť ľudstva. Človek bol už „od začiatku“ stvorený ako muž a žena: život ľudského spoločenstva - malých spoločenstiev, ako aj celej spoločnosti - nesie znak tejto pôvodnej duality. Z nej sa odvodzuje „mužskosť“ a „ženskosť“ jednotlivých jedincov práve tak, ako z nej každé spoločenstvo čerpá svoje charakteristické bohatstvo vo vzájomnom dopĺňaní sa osôb. Zdá sa, že na toto sa vzťahuje úsek Knihy Genesis: „Ako muža a ženu stvoril ich“ (Gn 1,27). Toto je zároveň prvé potvrdenie

rovnamej dôstojnosti muža a ženy; obaja sú rovnako osobami. Toto ich utvorenie so špecifickou dôstojnosťou, ktorá z neho pochádza, je „od začiatku“ charakteristickým činiteľom spoločného dobra ľudstva, a to v každom rozsahu a dosahu života. K tomuto spoločnému dobru prispievajú obidvaja, muž a žena, svojím vlastným prínosom, vďaka čomu sa už pri koreňoch ľudského spolužitia objavuje ich spoločný a doplnkový ráz.

Pieseň

Vznešený, tak jemný, iba Ty vieš ku nám byť...

Úvaha II (*Ján Pavol III. List rodinám, čl. 5.13.14.17*)

Skúsenosť ukazuje, aká dôležitá je úloha pevnej rodiny s morálnou normou, lebo človek, ktorý sa v nej rodí a formuje, začína cestu dobra bez neistôt, a má ju navždy zapísanú v svojom srdci. Bohužiaľ, zdá sa, že na rozdelenie rodín sú zamerané rozličné programy, podporované veľmi mocnými prostriedkami. Niekedy budia dojem, že sa až všemožne usilujú vábivými efektmi predstaviť ako „správne“ a prítiahlivé aj také situácie, ktoré sú výslovné „nesprávne“. V skutočnosti nie sú v súlade „s pravdou a láskou“, ktoré majú oduševňovať a usmerňovať vzájomný vzťah medzi mužom a ženou, ale sú v protiklade s nimi a stávajú sa príčinou napätia a rozkladu v rodinách s ťažkými dôsledkami najmä na deťoch. Zahmlieva sa mravné vedomie, deformuje sa to, čo je správne, dobré a pekné, a namiesto slobody sa ponúka skutočné a opravdivé otroctvo. Pri pohľade na to všetko vidíme, ako aktuálne a povzbudivo znejú slová apoštola Pavla o slobode, ktorou nás Kristus oslobodil, a o otroctve, ktorého príčinou je hriech (porov. Gal 5,1)!

Súčasná rodina, ako rodina všetkých čias, hľadá „peknú lásku“. Láska nie „pekná“, totiž obmedzená iba na uspokojovanie žiadostivosti (porov. 1Jn 2,16) alebo na vzájomné „užívanie“ muža a ženy, robí z osôb otrokov vlastných slabostí. nevedú do tohto otroctva niektoré moderné „kultúrne programy“? Sú to programy, ktoré „hrajú“ na slabostiach človeka a robia ho takto stále slabším a bezbrannejším... Treba však, aby ľudské spoločnosti a v nich rodiny, ktoré žijú často v neustálom boji medzi „civilizáciou lásky“ a jej protikladmi, hľadali svoj pevný základ v správnom pohľade na človeka a v tom, čo rozhoduje o plnom „uskutočňovaní“ jeho ľudskosti. Protikladom civilizácie lásky je určite takzvaná „voľná láska“; je tým nebezpečnejšia, že sa obyčajne predkladá za ovocie „pravého“ citu, zatiaľ čo v skutočnosti ničí lásku. Koľko rodín sa zničilo práve pre „voľnú lásku“! ... „Voľná láska“ využíva ľudské slabosti, ktorým pomocou zvädzania a priazne verejnej mienky dodáva istý „rámec“ vznešenosti. Tak chce „uspokojiť“ svedomie a vytvoríť mu „morálne alibi“. Neberú sa však do úvahy všetky dôsledky, ktoré z toho

pochádzajú; najmä tie za ktoré budú musieť okrem manželov, platiť deti, zbavené otca alebo matky a odsúdené žiť ako siroty žijúcich rodičov... V tomto zmysle treba chápať, prečo Cirkev tak vytrvalo obhajuje identitu rodiny a pobáda príslušné ustanovizne, najmä zodpovedných politikov, ale aj medzinárodné organizácie, aby neustúpili pokušeniu.

Pieseň

Túžim podobať sa Ti viac, túžim.

Nádobou v Tvojich rukách byť, túžim podobať sa Ti,

nádobou v Tvojich rukách byť, túžim podobať sa Ti viac.

Prosby

1. Pane Ježišu, naplň kresťanov i všetkých ľudí dobrej vôle odvahou a vytrvalosťou, aby sa nebáli vyjadriť svoj názor, bojovať za svoje presvedčenie a zastávať sa práv dieťaťa a rodiny.

R: Prosíme ťa, vyslyš nás.

2. Pane Ježišu, osviet svedomie zákonodarcov, poslancov a vládnych predstaviteľov krajín Európy, aby prijímali také nariadenia a ustanovenia, ktoré budú zveľaďovať kultúru života.

3. Pane Ježišu, naplň nás odvahou zaangažovať sa vo verejnom sektore za spravodlivú vec, aby sme v jednote bránili šíreniu kultúry smrti v našej spoločnosti.

4. Pane Ježišu, posilni tých, ktorí bojujú so svojimi homosexuálnymi sklonmi, aby v lone Cirkvi našli prijatie a pomoc pri zvládnutí svojej sexuálnej orientácie podľa Božieho poriadku.

5. Pane Ježišu, daj, aby sa v školách predkladala deťom zdravá náuka o identite muža a ženy a obdaruj pedagógov múdrosťou a citlivosťou pri vysvetľovaní problematických otázok.

6. Pane Ježišu, zahoj traumy a zranenia zneužívaných detí a znásilnených žien, aby objavili svoju nepoškvrnenú hodnotu v Božích očiach.

7. Pane Ježišu, chráň mladých chlapcov a dievčatá pred pokušením neviazaného sexuálneho života a daj, aby v hraniciach Božích prikázaní spoznali prejav Tvoje láskavej starostlivosti.

8. Pane Ježišu, daj, aby mladí ľudia vedeli správne využívať výdobytky moderných technológií a chránili sa všetkého zla a hriechu, ktoré prostredníctvom nich číha na ich srdce.

9. Pane Ježišu, daj, aby si dievčatá chránili svoje panenstvo ako jedineč-

ný a najvzácnejší dar svojho tela a aby si zachovali svoju čistotu.

10. Pane Ježišu, daj, aby príklad svätých panien a mučeníc Tvojej Cirkvi bol pre dnešnú generáciu dospievajúcej mládeže prítlačlivým vzorom a silným impulzom k čistému a mravnému životu pred manželstvom aj v ňom.

Modlitba pápeža Jána Pavla II. k Panne Márii

Svätá Panna,

ty si prežila tak ako nijaká iná žena na svete vznešené tajomstvo materstva.

Zatiaľ čo viera ti umožnila prijať Slovo Pánovo,

tvoje telo sa stalo plodným miestom pre jeho vtelenie.

Sprevádzaj nás, ó, Matka,

ku stále hlbšiemu vnímaniu dôstojnosti každého ľudského bytia.

Daj, aby si ho jasne uvedomovali muži a ženy

povolání na vznešenú úlohu otcovstva a materstva,

aby boli stále „svätyňou života“ prostredníctvom zázraku plodenia,

ktorý Boh zveril ich pravej vernej láske a ich bedlivej zodpovednosti.

Pieseň pred požehnaním

Ctíme túto Sviatosť slávnu

K: *Z neba si im dal chlieb*

E: *Ktorý má v sebe všetku slasť*

Modlime sa

Dobrotivý Bože, ty si nám dal pravý chlieb z neba;

posilňuj nás týmto duchovným pokrmom,

aby sme vždy v tebe žili a v posledný deň vstali k večnej spáse.

Skrze Krista nášho Pána Amen.

Amen.

Eucharistické požehnanie

Záverečná pieseň

Zvelebený Pán

6. MATERSTVO PANNY MÁRIE

Pieseň JKS: *Bud' vždy pozdravená alebo Klaniame sa tebe živý chlebe ...*

K.: Nech je zvelebený Ježiš v Najsvätejšej Oltárnej sviatosti.

L.: *Od tohto času až na veky.*

K.: Volajme spoločne: **Klaniam sa ti a milujem ťa.**

K.: Pane Ježišu, verím, že si tu prítomný v Najsvätejšej Sviatosti:

L.: Klaniam sa ti a milujem ťa.

K.: Daj nech viem odpovedať na tvoju lásku
a nech som verný svojim úlohám v kresťanskom živote.

L.: Klaniam sa ti a milujem ťa.

K.: Pane, daj, nech ťa milujem nad všetko na svete
a nech milujem aj svojho bližneho ako seba samého
a nech v tom vytrvám do konca ako Simeon.

L.: Klaniam sa ti a milujem ťa.

K.: Daj, nech si zachovám v srdci tvoje slovo pravdy,
nech okúsím dobrotu modlitby a nech som v nej vytrvalý.

L.: Klaniam sa ti a milujem ťa.

K.: Daj, nech som neprestajne s tebou spojený
a nech ma nič neodlúči od tvojej lásky.

L.: Klaniam sa ti a milujem ťa.

Božie slovo

V Písme čítame: „Teraz prepustiš, Pane, svojho služobníka
v pokoji podľa svojho slova, lebo moje oči uvideli
tvoju spásu... (Lk 2,29n)

Apoštol Pavol nám pomáha pochopiť Simeonove pocity: „A my všetci s
odhalenou tvárou hľadáme ako v zrkadle na Pánovu slávu a Pánov Duch
nás premieňa na taký istý, čoraz slávnejší obraz“ ... (2Kor 3, 18)

Ale Mária zachovávala všetky tieto slová vo svojom srdci
a premýšľala o nich... (Lk 2, 19; porov. Lk 2, 51)

Úvaha

Zatiaľ čo obetovanie v chráme vyjadruje radosť zo zasvätenia Pánovi a je ponorené do vzrušenia starého Simeona, zaznamenáva aj proroctvo, že Dieťa bude pre Izrael „znamením, ktorému budú odporovať“, a že „dušu jeho matky prenikne meč“ (porov. Lk 2, 34-35).

Mária žila so zrakom upretým na Krista, uchovávajúc si ako poklad každé jeho slovo... To všetko vo viere. Preto pápež František pripomína: „Matka Vykupiteľ'a nás predchádza a ustavične nás utvrdzuje vo viere, v povolání a v poslaní. Svojím príkladom nám pomáha pretlmočiť našu vieru do podoby ohlasovania evanjelia, ktoré je radostné a bez hraníc. Naše poslanie bude takto prinášať ovocie, keďže je formované Máriiným materstvom.“

Spomienky na Ježiša, vtlačené do jej srdca, ju sprevádzali vo všetkých životných situáciách a viedli ju k uvažovaniu nad touto rodinou, ktorá sa dostávala do ťažkostí ohrozujúcich život. A predsa príležitosť meditovať o Kristovom živote vedie k najhlbšiemu zmyslu kresťanskej radosti. Márii zverme našu cestu viery, túžby nášho srdca, naše potreby a potreby celého sveta, osobitne hlad a smäd po spravodlivosti a pokoji a po Bohu...

(krátke zamyslenie v tichosti)

„Ruženec je modlitba, na ktorej pápežom vždy záležalo: od Leva XIII. cez Pavla VI., Jána Pavla II., pápeža Benedikta a až po pápeža Františka. Preto, lebo ruženec je modlitbou Božej rodiny, teda Cirkvi, je modlitbou rodín, ktoré si musia nájsť priestor na prosby, modlitbu, rozjímanie. Inak sa rodina vykorení zo základného jadra, ktorým je samotná Božia rodina, teda Trojica. Rodina, ako to učil pápež Ján Pavol II., je skutočnou ‚ikonou Trojice‘...“¹
Pokúsme sa v tomto vedomí, teraz spolu s Božou Matkou uvažovať v radostnom ruženci pred Kristom v Eucharistii, o tajomstve začiatku Ježišovho života.:

Modlitba ruženca

(možno použiť zamyslenia na strane 36-38)

Modlitba pápeža Jána Pavla II. k Panne Márii

Svätá Panna,

ty si prežila tak ako nijaká iná žena na svete vznešené tajomstvo materstva. Zatiaľ čo viera ti umožnila prijať Slovo Pánovo, tvoje telo sa stalo plodným miestom pre jeho vtelenie.

---

1 Porov. http://sk.radiovaticana.va/archivio_rg.asp?data=30/05/2013

Sprevádzaj nás, ó, Matka,
ku stále hlbšiemu vnímaniu dôstojnosti každého ľudského bytia.
Daj, aby si ho jasne uvedomovali muži a ženy
povolání na vznešenú úlohu otcovstva a materstva,
aby boli stále „svätyňou života“ prostredníctvom zázraku plodenia,
ktorý Boh zveril ich pravej vernej láske a ich bedlivej zodpovednosti.

Pieseň pred požehnaním   *Ctíme túto Sviatosť slávnou*

K: *Z neba si im dal chlieb*

E: *Ktorý má v sebe všetku slasť*

Modlime sa

*Láskavý Bože,
ty nás deň čo deň obnovuješ Oltárnou sviatosťou;
naplň nás nežnosťou svojej lásky,
aby sme sa usilovali získať neoceniteľné bohatstvo tvojho kráľovstva.
Skrze Krista Nášho Pána.*

Eucharistické požehnanie

Pieseň

ZAMYSLENIA K TAJOMSTVÁM RUŽENCA

Radostný ruženec

1. ... Ježiš, ktorého si Panna z Ducha Svätého počala.

Kresťanstvo je dobrá zvesť, ktorej stredobodom, ba celým obsahom je Kristova osoba, Slovo, ktoré sa stalo telom, jediný Spasiteľ sveta. „Kristus sa stal človekom z Panny... V nej sa počal ten, na ktorého sa vzťahujú Písma... Duch stvárnil Máriu urobiac z nej Ježišovu Matku, ikonu veriacich... Ale Duch vytvára aj Kristovu Cirkev.“ Chce z nás všetkých vytvoriť jedinú rodinu svojich detí, v ktorej ho každý bude cítiť nablízku a vnímať, že je ním milovaný a zažívať vľúdnosť Božej rodiny. Cirkev je veľkou rodinou Božích detí. Isteže, má aj ľudské aspekty, lebo sme hriešnici. Modlím sa za Cirkev? Cítim sa byť súčasťou rodiny Cirkvi? Pápež František nám pripomína, že Boh nás volá, aby sme našu vieru prežívali spoločne ako Cirkev, ako rodina aj v invocácii „Panna Mária, Pomocnica kresťanov, pros v Nebi za rast Cirkvi“ najmä prostredníctvom rodín.²

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

2. ... Ježiš, ktorého si Panna, pri navštívení Alžbety v živote nosila.

Kde sa rodí Máriino gesto ísť navštíviť Alžbetu? – pýta sa pápež František a odpovedá: Cez slová Božieho anjela: „Aj Alžbeta, tvoja príbuzná, počala syna v starobe...“ (Lk 1,36). Mária vie načúvať Bohu. Tak sa dostáva do služby rodine prostredníctvom načúvania Bohu, ktoré je plné pozornosti, prijatia, pripravenosti pre Boha. Nie je tam roztržitosť, s ktorou niekedy my prichádzame pred Pána, alebo iných. Počúvame slová, ale nepočúvame skutočne. Mária je pozorná voči Bohu, načúva Bohu, načúva faktom, číta udalosti svojho života i okolo nej, je pozorná voči konkrétnej realite a nezastavuje sa na povrchu, ale ide do hĺbky, aby pochopila význam. Ako pozorná, dokáže pochopiť význam tohto faktu: „Bohu nič nie je nemožné“ (Lk 1,37). Preto prosme Pána za naše rodiny a za atmosféru v spoločnosti v postojoch k rodine, lebo Bohu nič nie je nemožné...³

---

2 Porov. http://sk.radiovaticana.va/archivio_rg.asp?data=30/05/2013

3 Porov. http://sk.radiovaticana.va/archivio_rg.asp?data=30/06/2013

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

3. ... Ježiš, ktorého si Panna v Betleheme porodila.

Každé vyobrazenie jasličiek nám ukazuje Ježiša spolu s Pannou Máriou a Jozefom, v betlehemskej jaskynke. Boh sa chcel narodiť v ľudskej rodine, želel si mať matku a otca, tak ako my. Ježiš chcel patriť do rodiny, ktorá prechádza ťažkosťami, ale žije v milujúcej blízkosti Boha. Upútava náš pohľad na jednoduchosť života, aký vedie. Je to príklad veľmi prospešný pre naše rodiny, pomáha im stávať sa stále viac spoločenstvami lásky a zmierenia, v ktorých sa zakusuje dobrotivosť, vzájomná pomoc a odpúšťanie si navzájom. Rodiny, si musia byť vedomé dôležitosti, akú majú v Cirkvi a v spoločnosti, lebo ohlasovanie evanjelia sa uskutočňuje predovšetkým prostredníctvom rodín, aby sa dostalo do rozličných prostredí každodenného života. Vzývajme Svätú Rodinu, aby každá rodina sveta, dôstojne a nerušene mohla naplňať poslanie, ktoré jej Boh zveril.⁴

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

4. ... Ježiš, ktorého si Panna v chráme obetovala.

Keď mladá žena Mária priniesla svoje Dieťa do jeruzalemského chrámu, starý Simeon jej prorocky prehlásil, že to Dieťa narazí na odpor a jej dušu prenikne meč bolesti (por. Lk 2,34-35). Podľa biblických správ, bola to mnohoraká bolesť, ktorú ľudová zbožnosť označila ako sedmorakú, a trpiacu Matku ako Sedembolestnú. Naša cesta viery je nerozlúčným spôsobom spojená s Máriou. Jej srdce sa rozširuje, aby v ňom bolo miesto pre všetkých ľudí, dobrých aj zlých, všetkých, a miluje ich tak, ako ich miluje Ježiš. Počas celého rodinného života tejto rodiny, horiaci plameň viery sprostredkúva druhým. Matka Vykupiteľ a nás predchádza a ustavične nás utvrdzuje vo viere, v povolání a v poslaní. Pomáha nám pretlmočiť našu vieru do podoby ohlasovania evanjelia, ktoré je radostné a bez hraníc. Vzývajme ju všetci spolu.⁵

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

---

4 Porov. http://sk.radiovaticana.va/archivio_rg.asp?data=28/12/2013

5 Porov. http://sk.radiovaticana.va/archivio_rg.asp?data=28/01/2014

5. ... Ježiš, ktorého si Panna v chráme našla.

Rodičovstvo Márie a Jozefa je konkrétne vyjadrené v tom, že „urobili zo svojho života službu, obetu tajomstvu vtelenia a vykupiteľskému poslaniu, ktoré je s Ním spojené; že použili svoju zákonnú autoritu takým spôsobom, v ktorom úplne darovali seba, svoje život i svoju prácu; že svoje prirodzené povolanie na rodinnú lásku premenili na nadprirodzené sebaobetovanie, obetovanie svojich srdc a všetkých svojich schopností na lásku v službe Mesiášovi, ktorý rástol v ich dome.“ Evanjelisti veľmi pozorne ukazujú na to, ako nebolo v Ježišovom živote nič ponechané na náhodu, ale všetko sa odohrávalo podľa vopred určeného Božieho plánu. Jediná epizóda z tohto skrytého života je opísaná v Evanjeliu podľa Lukáša: veľkonočné sviatky v Jeruzaleme, keď mal Ježiš dvanásť rokov. Spolu s Máriou a Jozefom sa Ježiš zúčastnil na sviatkoch ako mladý pútnik. „A keď sa dni slávností skončili a oni sa vracali domov, zostal chlapec Ježiš v Jeruzaleme, čo jeho rodičia nezbadali“ (Lk 2, 43).

„Po troch dňoch ho našli v chráme. Sedel medzi učiteľmi, počúval ich a kládol im otázky. Mária sa pýtala: „Syn môj, čo si nám to urobil? Pozri, tvoj otec i ja sme ťa s bolesťou hľadali“ (Lk 2, 48). Ježiš im však odpovedal tak, že „oni nepochopili slovo, ktoré im hovoril. Povedal: „Prečo ste ma hľadali? Nevedeli ste, že mám byť tam, kde ide o môjho Otca?“ (Lk 2, 49 - 50).

Ježišova odpoveď v chráme „zákonnému otcovi“ opäť pripomenula to, čo bol počul v noci pred dvanástimi rokmi. „Jozef,... neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého.“ Od tých čias až dosiaľ si bol vedomý, že je ochrancom Božieho tajomstva. A bolo to presne to tajomstvo, ktoré mu dvanásťročný Ježiš pripomenul: „Musím byť v dome svojho Otca.“ Od chvíle zvestovania sa Jozef a Mária dostali do samého stredu Božieho tajomstva a už sa z neho nikdy nedostanú – lebo to bolo ich miesto, ktoré im oddávna Boh pripravil... Aj my putujeme vydávame sa putovať, ... lebo si všimame jeho neprítomnosť v našom živote a hľadáme ho tu, lebo my vieme, že tu je, a, že by sme s ním ako Jozef a Mária mohli odísť domov, do všedného prostredia a tam žili v jeho prítomnosti ako jeho súrodenci ako jeho údy, ako jeho milujúce ruky... Jeho odpovede často nepochopíme, ale musíme si ich uložiť do srdca, aby sme ich mohli pochopiť časom... to najdôležitejšie z tajomstva: či ste nevedeli, že mám byť u Otca...

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

Bolestný ruženec

1. ... Ježiš, ktorý sa pre nás krvou potil.

Dnes je naliehavá potreba modlitby pri závažnom ohrození rodiny, ktorá je čoraz väčšmi atakovaná silami rozvratu na svetonázorovej aj praktickej rovine, čo v nás vyvoláva strach o budúcnosť tejto základnej a nenahraditeľnej inštitúcie a spolu s ňou o osudy spoločnosti ako celku.

S myšlienkou na miesto prvého zásahu Sedembolestnej do nápravy života rodiny, pridajme sa k zápasu, ktorý viedol Ježiš v Getsemany. V Máriinej škole sa učme „čítať“ Krista, ktorý prežíva veľkú úzkosť zoči-voči tomu, čo si želá Otec a proti čomu je slabé telo v pokušení vzbúriť sa. Tu je Kristus na mieste, kde sa stretávajú všetky pokušenia ľudstva, a čelí všetkým jeho hriechom, aby nakoniec povedal Otcovi: „No nie moja, ale tvoja vôľa nech sa stane!“ Aj v zápase o naše rodiny sa potí krvou.

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

2. ... Ježiš, ktorý pre nás bičovaný bol.

Kristovo „áno“ neguje „nie“ našich prarodičov v rajskej záhrade. A čo stála Krista jeho vernosť Otcovej vôli, vyplýva aj z ďalšieho tajomstva, v ktorom je pri bičovaní naplnený bolesťou za nás. Tajomstvá Krista sú v istom zmysle aj tajomstvami jeho matky – dokonca i vtedy, keď nie je do nich priamo zapojená, a to už pre samotnú skutočnosť, že z neho a pre neho žije. Tu aj Máriu bičujú a v ňom bičujú aj každú rodinu, lebo Kristus chce byť uprostred každej rodiny. Vrátiť sa k modleniu ruženca v rodine – volá Ján Pavol II. - znamená naplniť každodenný život úplne inými obrazmi, obrazmi tajomstva spásy: obrazom Vykupiteľa a obrazom Najsvätejšej Matky. Aj obrazom zachraňovania sveta cez dobrú rodinu.

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

3. ... Ježiš, ktorý pre nás trnám korunovaný bol.

Pri sledovaní Kristovej cesty, v ktorej je zjavená, vykúpená a „zhrnutá“ cesta človeka, sa veriaci nachádzajú pred obrazom pravého človeka. Korunovaný trnám - je vystavený tomu najväčšiemu poníženiu: Ecce homo! Hľa človek! Jeho poníženie zjavuje nielen Božiu lásku, ale aj samotný zmysel človeka. Človeka uprostred rodiny, ktorá je rozkladaná aj zo strany pohľadu človeka

na človeka. Iba Kristus bezvýhradne miluje človeka a obetuje sa za neho. Rodina, ktorá sa spolu modlí, zostáva jednotná aj v pohľade na človeka. Posvätný ruženec sa svojou dávnou tradíciou ukázal zvlášť účinný ako modlitba, v ktorej rodina nachádza sama seba a aj každého človeka – pripomína sv. Ján Pavol II.

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

4. ... Ježiš, ktorý pre nás kríž niesol.

Ježiš, ktorému sa vysmieávajú, nekraľuje prostredníctvom násilia, ale prostredníctvom lásky, ktorá trpí za nás a spolu s nami. Berie na seba náš kríž, ťarchu ľudských bytostí, ťarchu rodiny i ťarchu sveta. Ukazuje nám, ako nájsť cestu pravého života. Na krížovej ceste je aj Jeho Matka. Počas jeho verejného pôsobenia musela ustúpiť do úzadia, aby ponechala priestor na vytvorenie novej Ježišovej rodiny, rodiny jeho učeníkov. Teraz vidno, že je nielen telesne, ale i srdcom Ježišovou matkou. Tak si musela spomenúť na slová starca Simeona, aj slová proroka Izaiáša: „Obetoval sa, pretože sám chcel, a neotvoril ústa; ako baránka viedli ho na zabitie a ako ovcu, čo onemie pred svojím strihačom“ (53, 7). Učeníci sa rozutekali, ona nezuteká. Ani dnes, keď treba chrániť rodinu.

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

5. ... Ježiš, bol pre nás ukrižovaný.

V tú noc, keď bol zradený, usporiadal večeru so všetkou láskou človeka, a zároveň Boha pri stolovaní.⁶ Nadišla jeho hodina a pri slávení paschy, predkladá spôsob ako byť chlieb pre všetkých a dovoľuje, aby sme sa živili ním samým.

Rodiny, ktoré sa živia Eucharistiou, môžu sústavne porovnávať, aké účinky spôsobuje prirodzené jedlo a aké božský pokrm: pri jedení jedného nadobúdajú energiu telesné sily, pri jedení Božského sa obnovuje energia, istota, útecha i odvaha, ktoré potrebujú pri plnení úloh, ktoré ich čakajú, podobne uznávajú i Božiu moc, čo prichádza na pomoc ich krehkosti prostredníctvom sviatosti, ktorá dáva život.

Pri Eucharistii Ježiš „vezme chlieb“, teda seba samého, vyberá to najlepšie zo seba a ponúka sa ako dar. Potom chlieb „láme“, čiže láme seba samého.

---

⁶ „Keď prišla hodina, zasadol za stôl a apoštoli s ním. Tu im povedal: - Veľmi som túžil jesť s vami tohto veľkonočného baránka skôr, ako budem trpieť.“ (Lk 22,14-15)

Aby dar bolo možné prijať, sám sa obmedzuje a stáva sa primeraným tomu, kto ho má prijať, aby ho bolo možné požívať a aby sa stal súčasťou prijímajúceho. Na Golgote rozlámal seba samého, aby sa miesto nás obetoval a súčasne ešte predtým pri Poslednej večeri a teraz pri každej sv. omši sa nám dáva zjesť, čím umožnil predtým nemysliteľný sobáš, ktorý nás spojil v jedno telo s ním...

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

Ruženec svetla

1. ... Ježiš, ktorý bol pokrstený v Jordáne a začal svoje verejné účinkovanie.

Biblia je rozprávaním o spásnych udalostiach, ktoré vrcholili v samom Kristovi. On je ten, kto bol pri krste v Jordáne označený za Otcovho milovaného Syna. Kristovo tajomstvo sa ukazuje osobitne ako tajomstvo svetla: „Kým som na svete, som svetlo sveta“ (Jn 9, 5). On je „svetlo sveta“ (Jn 8, 12). Jeho žiariaca Tvár, je prejavom milujúceho Srdca. Nevieme kde bola Mária vo chvíli Ježišovho krstu fyzicky, ale vieme, že pre lásku neexistuje fyzická vzdialenosť, že Ona bola pri Synovi aj v tejto chvíli. Máriino spomínanie musíme chápať v biblickom zmysle ako spomienku (zakkar) sprítomňujúcu diela, ktoré Boh uskutočnil v dejinách spásy. Rodičia prinášajú svoje deti ku krstu a tu sa rozvíja aj príbeh každého pokrsteneho, lebo práve tu sa stáva Božím dieťaťom a je tu úzke príbuzenstvo s Ježišom.

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

2. ... Ježiš, ktorý zázrakom v Káne Galilejskej otvoril srdcia učeníkov pre vieru.

Prvé zo znamení, nám jasne ukazuje Máriu v role učiteľky, keď nabáda posluhujúcich, aby urobili, čo im Ježiš prikáže (porov. Jn 2, 5). Mária nás vedie k otvoreniu sa Ježišovmu slovu, ktoré dáva riešenie akejkol'vek životnej situácii. Kresťanstvo je predovšetkým evangélion - dobrá zvesť, ktorej stredobodom, ba celým obsahom je Kristova osoba, Slovo, ktoré sa stalo telom, jediný Spasiteľ sveta. Tu nás Mária pozýva vstúpiť do jej školy, v ktorej sa naučíme čítať, počúvať a poslúchať Slovo, preniknúť do jeho tajomstiev a pochopiť jeho odkaz, ale aj objaviť v krehkej Márii mocnú orodovníčku u

Syna. Evanjelium jasne ukazuje silu Máriinho príhovoru, keď na svadbe v Káne Ježišovi hovorí o ľudských potrebách: „Nemajú vína“ (Jn 2, 3). Ruženec je súčasne meditáciou i úpenlivou prosbou. Vytrvalá modlitba k Božej Matke je založená na dôvere, že jej materinský príhovor dokáže v srdci jej Syna dosiahnuť všetko. Ona chce byť od začiatku pri každej rodine, aby jej pomáhala prekonávať ťažkosti...

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

3. ... Ježiš, ktorý ohlasoval Božie kráľovstvo a vyzýval ľud na pokánie.

Na duchovnej ceste ruženca, v Máriinej spoločnosti, sa usilujeme dosiahnuť pripodobnenie sa Kristovi. Jeho častým navštevovaním, ktoré možno nazvať priateľským, tak môžeme prirodzeným spôsobom vstúpiť do Kristovho života, akoby precítiť jeho najhlbšie túžby, aj tie ktoré sa týkajú ohlasovania a pokánia. On odpúšťa hriechy všetkým, ktorí k nemu prichádzali s pokornou dôverou (porov. Mk 2, 3-13; Lk 7, 47-48). Od jeho Srdca na príhovor jej Nepoškvrneného srdca sa učíme službu milosrdenstva, ktorú chce Ježiš prejavovať cez sviatosťnú službu kňazov a cez milosrdné ruky svojich verných voči tým, ktorí nejakým spôsobom trpia. Celé rodiny môžu k nemu a k nej prichádzať a prosiť o Božie milosrdenstvo...

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

4. ... Ježiš, ktorý sa ukázal v božskej sláve na Hore premenenia.

Tu na Hore premenenia zaznelo znovu predstavenie Syna. Neznie tu však obdiv k Nemu ako pri krste ale výzva pre apoštolov a cez nich aj nás: „Toto je môj milovaný Syn, jeho počúvajte!“

Tak sú Máriine postoje a odporúčania zo svadby v Káne: „Urobte všetko, čo vám povie“ (Jn 2, 5) aj predzvesťou Hory premenenia. Z Ježišovej tváre zažiarila Božia sláva, keď Otec prikázal užasnutým apoštolom, aby ho počúvali (porov. Lk 9, 35), pripravili sa prežiť s ním agóniu utrpenia a tak s ním prišli do radosti zmŕtvychvstania a do života premeneného Duchom Svätým. Aj pre Máriu je Ježiš milovaný Syn a rovnako odporúča „počúvajte ho!“ ako Otec! Ona to dokonca hovorí časovo skôr ako Otec: „Urobte všetko, čo vám povie... A tak nech sa k Ježišovmu a Máriinmu srdcu pridá aj moje a tvoje srdce v láskavom prístupe ku každému človeku, ku každej rodine, lebo Ježišovo srdce bolo prebodnuté aj pre neho... pre nich

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

5. ... Ježiš, ktorý nám dal seba za pokrm a nápoj v Oltárnej sviatosti.

Kristus sa v rozlámanom chlebe rozdáva, aby bol jeho život náš: to je tá neuveriteľná udalosť, ktorá sa deje stále znovu. Človek je postavený tvárou v tvár pravde. Ale zároveň platí, že iba tam, kde dochádza k tomuto stretnutiu až po samotnú smrť, môže vzísť skutočná nádej pre ľudí. Kristus sa sám o seba delí s nami.

V lámaní chleba môžeme zotrvať iba za predpokladu, že budeme sami lámať chlieb v najplnšom zmysle slova. Preto je Eucharistia vlastným motorom sociálnej premeny sveta.

Svätci ako sv. Alžbeta, Vincent de Paul až po bl. Matku Terezu svedčia, že všade, kde bolo gesto Pána lámajúceho chlieb prijaté, musel byť chlieb lámavý až do všedného dňa. Potom už nie je nikto cudzí, nie je okolo nás nikto, na kom by nám nezáležalo...⁷

Eucharistia, otvorená brána k Bohu a od Boha k nám, sa nemôže obmedzovať na krátku rannú či večernú polhodinku. Potrebujeme aspoň chvíľu, v ktorej by človek vždy znovu nabral dych modlitbou pred Eucharistiou. Naše rodiny potrebujú Eucharistiu jest' a potrebujú Eucharistiu adorovať...

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

Slávnostný ruženec

1. ... Ježiš, ktorý slávne z mŕtvych vstal.

Apoštoli sú zamknutí za dverami. Boja sa. Neveria tomu, čo hovoria ženy. Zrazu, keď to najmenej očakávajú Ježiš sa postaví do ich stredu. Zamrazilo ich, ale Ježiš im ukáže ruky a oni vlastnými očami vidia rany po klincoch. Vlastnými ušami počujú hlas, ktorý hovorí: „pokoj s vami“. Vtedy v nich, akoby sa roztrhla opona. Naplní ich radosť, podobná riave, ktorá prelomí priehradu. Sú si celkom istí. Ježiš vyšiel z hrobu. Dodržal príslub. Vrátil sa z kraja smrti a je živý. To nie je ilúzia. To je skutočnosť! Máriu nevidieť – je v úzadí... Ale títo... teraz títo ustráchaní, sú ochotní dať život, aby svedčili o tom čo videli, cítili a čoho sa dotýkali. Aj v našich rodinách sa Zmŕtvychvstalý zjavuje rozličným spôsobom – rovnako aj Mária vo svojom pôsobení a sprevádzaní... Je v úzadí a predsa pri nás...

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

---

⁷ Porov. J., Ratzinger, *Vrchol a pramen*, s 117n

2. ... Ježiš, ktorý slávne vystúpil na nebesia.

Ježiš si určil posledné stretnutie so svojimi priateľmi na vrchu a chce, aby jeho priatelia dobre pochopili dôležitosť tejto chvíle. Ježiš ich posielal ako prorokov Nového sveta: „Chodte teda a vyučujte všetky národy“. Možno sa im trasú kolená, ale Ježiš dodáva: „Ja som s vami po všetky dni, až do skončenia sveta“. Ale ešte musia niečo vo Večeradle prijať. Keď im Ježiš zmizol, oni so srdcom poznačeným smútkom lúčenia počujú anjelov ako ich vyzývajú, aby sa hneď chopili poslania na zemi. Je rad na nich. A už nikto, ani smrť viac nezastaví týchto ľudí. Ale ešte musia chvíľu čakať. Ešte musia do Večerada. Aj rodina sa potrebuje modliť, aby im Zmŕtvychvstalý mohol dať silu a svetlo do ďalšieho života...

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

3. ... Ježiš, ktorý nám Ducha Svätého zoslal.

Tajomstvo Turíc vyjadruje krst Cirkvi, je to udalosť, ktorá jej dala základnú formu a úvodný impulz k jej poslaniu. Čoraz viac sa ľudia stávajú agresívnejšími a viac popudlivými. Dôjsť k porozumeniu sa zdá byť veľmi náročné, a preto sa uprednostňuje ostať vo vlastnom ja, pri svojich vlastných záujmoch. Ale, „*Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy*“ (Jn 16,13). Ježiš, keď hovorí o Duchu Svätom, vysvetľuje čo je Cirkev. Ako musí žiť, aby bola sama sebou... Hovorí nám, že konať ako kresťania znamená nebyť uzavretí vo vlastnom „ja“, ale nasmerovaní k celku ľudstva. Tam, kde sa ľudia chcú stať bohmi, môže nastať iba to, že sa postavia jeden proti druhému. Ale tam, kde sa podriaďujú Pánovej pravde, otvárajú sa konaniu Ducha, ktorý ich udržuje a spája.⁸ S Máriou a Jozefom v našich rodinných spoločenských sa rozvíja i posilňuje viera, a preto ďakujeme za materskú ochranu a pomoc a s ňou prosíme o Ducha.⁹

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

---

8 Por. Benedikt XVI., *Homília na Turíce 2012* in <http://www.radiovaticana.va/slovak/RGarchi/sk2012-05-27.html>

9 Por. Benedikt XVI., *Ježiš Nazaretský, II diel, s 277*

4. ... Ježiš, ktorý ťa Panna do neba vzal.

Žena – je to postava Márie i Cirkvi – je prenasledovaná drakom – diablom –, ktorý chce zhltnúť jej dieťa. No táto scéna nie je scénou smrti, ale života, pretože Boh zasahuje a zachraňuje dieťa (porov. Zjv 12,13a.15-16a). Koľko ťažkostí je v živote každého jednotlivca, uprostred našich rodín, v našich spoločenstvách. No akokoľvek veľkými sa môžu zdať, Boh nikdy nedopustí, aby sme sa v nich utopili. Zoči-voči skleslosti, ktorá sa môže vyskytnúť v živote, u toho, kto sa snaží žiť vieru v úlohe otca či matky rodiny, chcem povedať s rozhodnosťou: majte vždy v srdci túto istotu: Boh kráča po vašom boku, ani na chvíľu vás neopustí! Nikdy nestrácajme nádej! Nikdy ju neuhasme vo svojom srdci! „Drak“, čiže zlo, je prítomný v našich dejinách, ale on nie je najsilnejší. Najsilnejší je Boh a Boh je naša nádej! Kto je mužom či ženou nádeje, – tej veľkej nádeje, ktorú nám dáva viera –, vie, že aj uprostred ťažkostí Boh koná a prekvapuje nás – hovorí pápež František.¹⁰

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

5. ... Ježiš, ktorý ťa Panna v nebi korunoval.

Máme Matku, ktorá sa vždy prihovára za život svojich detí, za nás, ako kráľovná Ester za národ. Boh nás sprevádza. Ježiš nám ukázal, že Božia tvár je tvár Otca, ktorý nás miluje. Hriech a smrť boli porazené. Kresťan nemôže byť pesimistom! Nemá tvár toho, kto sa zdá byť vo večnom smútku. Ak sme naozaj zamilovaní do Krista a cítime, ako nás miluje, naše srdce sa rozhorí takou radosťou, ktorá nakazí aj tých, čo žijú v našom okolí. Ako povedal Benedikt XVI: „Učeník si je vedomý, že bez Krista niet svetla, niet nádeje, niet lásky, niet budúcnosti.“ Treba nám klopať na dvere Máriinho domu, ktorý je v nebi. Ona nám otvorí, ukazuje na svojho Syna a pozýva jej prostredníctvom prosieť Syna. No zároveň nám hovorí: „Urobte všetko, čo vám povie“ (Jn 2,5). Vynasnažme sa robiť to, čo nám Ježiš povie. A robme to s nádejou, v dôvere v Božie prekvapenia a plní radosti.¹¹

Otče náš.... 10xZdravas.... Sláva... O Ježišu...

---

10 Porov. pápež František in <http://www.radiovaticana.va/slovak/RGarchi/sk2013-07-24.html>

11 porov. pápež František in <http://www.radiovaticana.va/slovak/RGarchi/sk2013-07-24.html>

KRÍŽOVÁ CESTA

Úvod

Chceme sa modliť, Pane, pomôž nám vhlbiť sa do seba a dotknúť sa Tvojej zachraňujúcej Lásky. Na tejto krížovej ceste chceme objaviť tajomstvo života. Chceme sa priblížiť k tvojej smrti a vzkrieseniu, aby sme pod pohľadom večnosti, dokázali správne hodnotiť svoj život, svoje smerovanie a svoju budúcnosť. Chceme túto krížovú cestu obetovať zvlášť za všetkých, ktorí neuvážene bojujú proti hodnote ľudského života v tzv. „genderizme“ - ideológii rodovej rovnosti, ktorá odmieta posvätnosť a dôstojnosť života človeka.

1. Ježiš je odsúdený na smrť

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti, lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Ale jeden z nich, Kajfáš, ktorý bol veľkňazom toho roka, im povedal: „Vy neviete nič. Neuvedomujete si, že je pre vás lepšie, ak zomrie jeden človek za ľud a nezahynie celý národ.“ (Jn 11,49-50)

Veľrada a Pilát vynášajú súd nad Spasiteľom. Takého „božieho syna“ sa chcú zbaviť za každú cenu. Ten istý rozsudok v dnešnej dobe vynáša Európsky parlament, štátne zákony a ústa mnohých ľudí. Nik z nich nevraví „niet Boha“, vravia: „takého Boha – Spasiteľa nám netreba“. My sa rozhodneme sami, máme na to európske právo, máme vlastný parlament, komisie a rady, kde môžeme hlasovať. Máme svoju legislatívu, svoju „veľradu“. Chceme sa sami presvedčiť, že náš zákon je lepší, ako Boží zámer s človekom.

Pane nedovoľ, aby sme ťa odstránili zo svojho sveta, z rodiny, spoločnosti a Európy. Chceme uprostred všetkých národov Európy svedčiť o tom, že si stredobodom nášho života. Nechceme ťa odsúdiť na prebývanie len v našich kostoloch; prijímame ťa aj do našich domovov, rodín a zákonov.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami, aj nad dušami v očistci.

2. Ježiš berie kríž na svoje plecia

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Tak im ho teda vydal, aby ho ukrižovali. A oni prevzali Ježiša. Sám si niesol kríž a vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. (Jn 19,16-47)

Pane, prijatím kríža si sa stal obeťou pravdy. Áno, pravda niekedy bolí. Ukazuješ nám, že za pravdu treba vedieť aj trpieť. Ktosi raz povedal: „Pravda má svoju hodnotu, aj keď nie je vypočítaná“.

Aj v dnešnej politickej a kultúrnej situácii sa môže zdať, že kompetentní nechcú počuť pravdu. Ich sluch prehlušujú ekonomické, politické, sociálne a materiálne záujmy. O to viac je nevyhnutné „kričať“ do sveta svojím usporiadaným rodinným životom. Hovoriť pred svojim okolím, že sa nehanbíme za sviatostný zväzok muža a ženy, nehanbíme sa za viacpočetnú rodinu, nehanbíme sa za hodnoty evanjelia. Názory, ktoré deformujú chápanie pohlavia a spochybňujú pôvod manželstva, nikdy nemôžu prekričať hlas pravdy.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami,
aj nad dušami v očistci.

3. Ježiš padá prvý raz pod krížom

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Vskutku on niesol naše choroby a našimi bôľmi sa on obťažil, no my sme ho pokladali za zbitého, strestaného Bohom a pokoreného. (Iz 53,4)

V rokoch 2007-2012 bolo v Slovenskej republike rozvedených 60.637 manželstiev. Z rozvedených manželstiev bolo v minulom roku 7012 s maloletými deťmi. Náuka gender ideológie ide ešte ďalej a hovorí, že manželstvo muža a ženy je už prežitok doby. V podstate môžeš žiť s kým chceš a ako chceš. Slová, ako „láska až po hrob“, či „manželská vernosť“ sa má stať minulosťou.

Pane, pri tomto zastavení ťa odprosujeme za všetky pády našich

rodín, za veľkú rozvodovosť v našej krajine a v Európe. Chceme chrániť posvätnosť manželstva a posilňovať manželské zväzky, ktoré smerujú k rozpadu.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami,
aj nad dušami v očistci.

4. Ježiš sa stretá so svojou Matkou

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojím krížom vykúpil svet.

„Kto je moja matka a kto sú moji bratia?“ Vystrel ruku nad svojich učeníkov a povedal: „Hľa, moja matka a moji bratia. Lebo každý, kto plní vôľu môjho Otca, ktorý je na nebesiach je môj brat i sestra i matka.“ (Mt 12,48-50)

Sedembolestná Matka, veľká bolesť prenikla tvoja srdce keď si videla na krížovej ceste svojho Syna, zbitého a umučeného. Ešte viac trpíš pri pohľade na svoje roztratené deti, blúdiace a choré na lásku, ktoré si chcú nahovoriť, že tzv. sexuálna a morálna sloboda im prinesie životný cieľ, naplnenie života.

Čoraz častejšie sa sťažujú naše matky a staré matky, že ich deti a vnúčatá neradi chodia na sv. omšu, nedomlia sa, hoci boli k tomu v rodine vychovávaní. Dokonca odmietajú prijať aj sviatosť manželstva, žijú len vo „voľných zväzkoch“, alebo kladú na jednu rovinu manželstvo uzavreté na úrade a v kostole. Veľkú bolesť zažívajú matky, hľadiac takto na svoje pokolenie, ktoré sa nachádza v bludisku a nevie sa z neho vymotať. Odprosujeme ťa v tomto zastavení za všetky deti sveta, ktoré pohrdajú svojou vierou, odmietajú sviatosť manželstva a napokon aj svoje životné poslanie.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami,
aj nad dušami v očistci.

5. Šimon pomáha Ježišovi niesť kríž

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Potom ho vyviedli, aby ho ukrižovali. Tu prinútili istého Šimona z Cyrény, Alexandrovho a Rúfovho otca, ktorý sa tade vracal z poľa, aby mu niesol kríž. (Mk 15,20-21)

Šimon chcel zostať kdesi pozadu v tichosti. Až vonkajšie okolnosti ho prinútili konať, pomáhať. Životný štýl doby aj nás niekedy núti zaujať správny postoj. Býva to nepríjemné, nechce sa nám. Naozaj, nemožno veriť, i neveriť. Byť kresťanom, ale nevyjadriť to navonok. Byť za hodnoty evanjelia a nepodniknúť nič, keď sa útočí na ľudskú dôstojnosť. Je čas vyjsť zo svojej komôrky, vyznať svoju vieru, svoje hodnoty aj navonok.

Pane, nedovoľ, aby som sa hanbil za vieru, za pravdy tvojho Slova. V tomto zastavení ťa odprosujeme za tých, ktorí sa zriekli svojej viery, alebo ťa zapreli pred svetom.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami,
aj nad dušami v očistci.

6. Veronika utiera Ježišovu tvár

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Opovrhnutý a posledný z ľudí, muž bolesti, ktorý poznal utrpenie, pred akým si zakrývajú tvár, opovrhnutý, a preto sme si ho nevážili. (Iz 53,3)

Tvár odhaľuje vnútro človeka. Ježišova tvár je poznačená námahou a bolesťou. No je aj zohavená vplyvom mučenia. V Kristovej zničenej tvári je ukrytý každý útok na dôstojnosť človeka v dejinách ľudstva. Skutočným znetvorením ľudskej tváre je aj zdeformované učenie o sexualite, zotieranie rozdielov medzi mužom a ženou. Toto učenie tvrdí, že medzi mužom a ženou niet nijakého rozdielu. Že si každý môže vybrať, aké pohlavie chce v živote mať; na základe osobného pocitu. Že neexistuje žiadny stvoriteľský Boží plán, ktorý vtlača človeku originalitu osobnosti.

Pane, osviet svojím svetlom tých, ktorí v našej spoločnosti deformujú pravdu o ľudskej prirodzenosti.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

7. Ježiš padá druhý raz pod krížom

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Pán, Jahve, mi pomáha, preto nebudem zahanbený. Hľa, Pán, Jahve, mi pomáha, kto ma odsúdi? (Iz 50,7-9)

Útoky na Ježiša nie sú náhodnými výstrelmi; ide o zámer. Táto agresia ho privedie až k smrti. Také je aj dnešné snaženie, ktoré chce postupne ale cielene rozložiť posvätnosť manželstva a rodiny. Najprv prst, potom celú ruku. Najprv vyhlásenia a potom odporúčania, nakoniec zákony. Najprv rovnosť príležitostí, potom tzv. rodová rovnosť a napokon umlčanie všetkých, ktorí nesúhlasia.

Pane, pomôž nám správne rozlišovať, ukáž nám kedy sa opláti hovoriť a kedy je múdrejšie mlčať.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

8. Ježiš stretáva jeruzalemské ženy

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Šiel za ním veľký zástup ľudu aj žien, ktoré nad ním kvílili a nariekali. Ježiš sa k nim obrátil a povedal: „Dcéry jeruzalemské, neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi. (Lk 23,27-28)

Ideológia tzv. „rodovej rovnosti“ hlása, že dôležité a správne je to, aby sa človek riadil svojimi pocitmi. Nie pravda, ale pocit má byť vodcom. Tak napríklad právo dieťaťa na život musí ustúpiť právu ženy na potrat. Stačí, že žena má pri svojom rozhodovaní pocit správnosti. Aby sme nemuseli meniť seba a prispôbovať sa pravde, máme mať možnosť zneužívať iných. V európskej únii silnie tlak, aby sa potrat definoval ako ľudské právo. Právo na život sa má zmeniť na právo zabíjať.

Pane, daj svetu milosť, aby každá žena prežívala svoju ženskosť a materstvo z vdáčnosťou a hrdosťou v súlade s Tvojím plánom.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

9. Ježiš padá tretí raz pod krížom

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

„Hľa, môj služobník priviniem si ho, vyvolený môj, mám v ňom zaľúbenie. Svojho ducha som vložil na neho, prinesie právo národom. Neomdlie a nepodlomí sa, kým nezaloží na zemi právo“ (Iz 42,1.4)

Ježišu, Tvoje pády sú znamením Tvojej zoslabnutosti ale aj veľkosti našich hriechov. My ľudia sa neraz nezastavíme pred ničím, pošliapeme aj sväté hodnoty. Je šokujúce, i zahanbujúce, že na prevažne katolíckom Slovensku sa ročne vykoná ročne cca 8 500 potratov. Náš ľahostajný prístup k tomuto stavu je skutočným škandálom, keď ťaháme jarmo s neveriacimi.

Pane v tomto zastavení ťa odprosujeme za rodičov, lekárov a všetkých, ktorí dobrovoľne odmietli prijať nový život. Prosíme ťa za nás samých, aby sme vedeli pomáhať ženám v pozhnanom stave. Aby sme vedeli svedčiť pred deťmi, lekármi, v médiách, na pracovisku, v škole, o dôstojnosť ľudského života od počatia.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

10. Ježiša vyzliekajú zo šiat

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Ježiš povedal: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia.“ Potom hodili lós a rozdelili si jeho šaty. Ľud tam stál a díval sa. (Lk 23,34-35)

Násilie voči Ježišovi sa spojilo s nedôstojným obnažovaním. Koľkí to robia dobrovoľne?! Koľkí na tom zarábajú?! Koľkí sú takto zneužívaní?! 12 % všetkých internetových stránok obsahuje pornografiu, každú sekundu si pornografiu pozerá 28258 surferov, 70 % mužov vo veku od 18 do 24 rokov chodí každý mesiac na takéto stránky. „Gender“ ideológia ide ešte ďalej.

Chce nás dokonca presvedčiť, že si môžeme dokonca vybrať medzi viacerými rodmi, resp. spôsobmi, ktorými budeme smerovať svoj intímny život.

Pane, odprosujeme ťa v tomto zastavení za všetkých, ktorí úmyselne poškrvujú chrám svojho tela. Zároveň ťa prosíme, udeľ nám čnosť čistoty, aby sme dokázali premáhať žiadostivosť tela a našich očí a tak si vážiť naše telo, ako chrám Ducha Svätého.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

11. Ježiša pribíjajú na kríž

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Vyšiel na miesto, ktoré sa volá Lebka, po hebrejsky Golgota. Tam ho ukrižovali a s ním iných dvoch z jednej i druhej strany, Ježiša v prostriedku. (Jn 19,17-18)

Pribiť niečo, znamená znehybnit', zastaviť pohyb. Ostré hroty klinčov na Kalvárii dnes nahrádzajú ostré zákony, ktoré chcú znehybnit', umlčať všetkých odporcov ideológie rodovej rovnosti. Názory tých, ktorí tvrdia, že muži a ženy majú rozdielne životné roly, sa majú považovať za tzv. homofóbne, t.j. nenávistné reči.

Pane, nech sme verní svojmu poslaniu. Nech nás neumlčí náš vlastný strach. Naše úctivé, ale jasné slovo pravdy je službou pre tento svet.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

12. Ježiš na kríži zomiera

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Potom Ježiš vo vedomí, že je už všetko dokonané, povedal, aby sa splnilo Písmo: „Žlznim.“ Bola tam nádoba plná octu. Nastokli teda na yzop špongiu naplnenú octom a podali mu ju k ústam. Keď Ježiš okúsil ocot, povedal: „Je

dokonané. “ Naklonil hlavu a odovzdal ducha. (Jn 19,28-30)

Na našom území bol nájdený najstarší dokázaný bohato zdobený kríž asi z r. 600. V roku 2012 však prišla z Brusela pripomienka, aby bol z pamätnej mince, razenej pri 1150. výročí príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše Slovensko, odstránený kríž a svätožiara. Naši prapredkovia prijali kríž, ako znamenie spásy a vykúpenie človeka. Súčasná európska filozofia nám akoby chcela povedať: „Nepotrebuješ kríž a spasenie. Máš tu svetových lídrov, filozofov, politikov, oni ťa zachránia. Umožnia ti užívať svet bez pravidiel.“

Pane, ty si dal život za naše hriechy a slabosti, pomôž nám, aby sme sa nikdy nehanbili za tvoj kríž, ktorý je znamením našej záchrany.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

13. Ježiša skladajú z kríža

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Potom Jozef z Arimatey, ktorý bol Ježišovým učeníkom, ale tajným, lebo sa bál Židov, poprosil Piláta, aby mu dovolil sňať Ježišovo telo. A Pilát dovolil. Išiel teda a sňal jeho telo. (Jn 19,38)

Ježišov život sa skončil zdanlivým fiaskom. V skutočnosti Ježiš naplnil svoje poslanie. Pri pohľade na scénu ukrižovania sa môže zdať, že zostáva už len pozametáť, upratať. Akoby posledné slovo mali tí, čo držia v rukách moc, vedia spútať a zničiť iných, presadiť svoje záujmy napriek všetkému. Čoskoro sa však ukáže že je to krátkozraké. Pravda víťazí! Dá sa umlčať, nie však zničiť. Tak aj posvätnosť Božieho diela, akým je manželstvo a rodina nedokázali zničiť ani prvotný hriech, ani potopa za dní Noema, ani potopa žiadnej totality.

Ježišu, pomôž nám nezutekať spod kríža len preto, že je nás málo, alebo že zdanlivo ťaháme za kratší koniec. Zatiaľ...

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

14. Ježiša vkladajú do hrobu

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti,
lebo si svojim krížom vykúpil svet.

Jozef vzal telo zavinul ho do čistého plátna a uložil do svojho nového hrobu, ktorý si vytesal do skaly. Ku vchodu do hrobu privalil veľký kameň a odišiel. (Mt 27,59-60)

Boží syn vzal na seba ľudskú prirodzenosť a tak povýšil všetko ľudské k novej dôstojnosti. Mal účasť na našom živote aj zomieraní. Keď bolo treba žiť, nechcel umrieť, keď bolo treba umrieť, bol pripravený: „Otče môj, ak je možné, nech ma minie tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako ty.“ (Mt 26, 39)

Pane, zverujeme ti všetkých ľudí, ktorí sa dostali do pazúrov kultúry smrti: ktorí zabíjajú nevinných; ktorí si sami ubližujú akoukoľvek nemiernosťou; ktorí zarábajú na nešťastí iných; ktorí ponúkajú morálny jed v krásnych obaloch falošnej slobody a šťastia; ktorí v nevedomosti, naivite, alebo neschopnosti brániť sa, končia priam tragicky – oklamany, zneužitý, zúfalý.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami
aj nad dušami v očistci.

Záver

Modlitba Jána Pavla II. (*Spisy, 1982, zv. 5, 1, str. 868*)

Nebeský Otče, ty, ktorý si v Kristovom kríži zmieril so sebou svet a človeka! Prichádzame pred teba bez zásluh, bez toho dobra, ktoré čakáš od svojich adoptívnych synov. Ale prinášame ti ešte raz kríž tvojho Syna. Jeho zásluhou dobro ešte raz nech preváži nad zlom, ktoré je v človeku a vo svete. Nech sa dobro ukáže ešte raz silnejšie ako zlo. Nech človek nezahynie pod ťarchou hriechov, ktoré sa znásobujú. „Odpusť im, lebo nevedia, čo robia“ (Lk 23, 34).

PROSBY

1. Otče, nech nám je Svätá Rodina, Ježiš, Mária a Jozef, vzorom rodinnej lásky, čnosti, modlitby a odovzdanosti do tvojej vôle.
2. Otče, darca života, vzdávame Ti vďaky za každý počatý život a zverujeme ti všetky ženy v požehnanom stave, osobitne tie, ktorým chýba opora v domácom prostredí.
3. Otče, od ktorého pochádza každé otcovstvo na nebi i na zemi, zverujeme ti otcov a mamy našej farnosti, aby u teba nachádzali múdrosť aj inšpiráciu pri výchove detí.
4. Otče, od ktorého pochádza každé otcovstvo na nebi i na zemi, sprevádzaj všetkých duchovných pastierov k plnšiemu chápaniu duchovného otcovstva.
5. Otče, od ktorého pochádza každé otcovstvo na nebi i na zemi, Ty si spojil tajomstvo ženy s darom materstva, zverujeme ti ženy a matky, aby s vďačnosťou i obdivom dokázali prijať svoju identitu.
5. Otče, ty si stvoril človeka ako muža a ženu, aby sa v manželstve navzájom dopĺňali a boli si pomocou. Pomáhaj mladým ľuďom, aby napriek.
6. Otče, ty si stvoril človeka ako muža a ženu. Pomáhaj nám s úctou pristupovať k opačnému pohlaviu
7. Otče, ty miluješ všetko, čo si stvoril. Nech Kristovi učeníci s veľkou úctou a pravou láskou prijímajú každého človeka, bez ohľadu na sexuálnu orientáciu.
8. Otče, ty chceš, aby sme žili v pravde. Pomáhaj všetkým, ktorí prežívajú zmätok a akúkoľvek neistotu ohľadom svojej pohlavnej identity.
9. Otče, ty poznáš ľudské srdce. Posilňuj tých, ktorí pod vplyvom okolia prežívajú silné pokusenia k nezriadenému užívaniu sexuality.
10. Otče, Sila slabých, naplň novou nádejou detí z rozvrátených rodín, že si dokážu založiť pevný manželský zväzok.
11. Bože, Nebeská Múdrosť, veď našich politikov, aby pri prijímaní zákonov dbali o spoločné a dlhodobé dobro.
12. Otče, ty si zveril človeku, aby sa staral o zem so zodpovednosťou. Daj našej krajine verejných činiteľov, so správne vyformovaným svedomím.
13. Bože, Nebeský lekár, prosíme ťa za obnovu lekárskej profesie. Nech sa lekári a zdravotnícky pracovníci odvážne zasadzujú za každého a celého človeka od počatia po prirodzenú smrť.

14. Bože, pomôž mladým ľuďom vložiť svoju inteligenciu, svoje talenty, svoje entuziazmus, svoju súcitnosť, svoju odvahu do služby životu.
15. Bože pokrm hladných, nedovoľ, aby kvôli našej ľahostajnosti alebo sebeckvu zomierali ľudia, ktorí sú odkázaní na pomoc iných.
16. Bože, tvoje slovo je svetlo pre naše nohy. Nauč svoju Cirkev zrozumiteľne zjavovať pravdu o posvätnosti manželstva a rodiny tým, ktorí sú dezorientovaní pod vplyvom moderných ideológií.
17. Bože, ochranca maličkých, zverujeme ti deti našej krajiny, aby kvôli nespravodlivým zákonom neboli vystavené zneužívaniu.
18. Bože, Trojica lásky nech muži a ženy uprostred manželskej krízy pochopia, že neuváženým rozchodom spôsobia ešte väčšie utrpenie sami sebe i deťom.
19. Bože, večná pravda osviet' tých, ktorí zo ziskuchtivosti zneužívajú svoju moc, schopnosti, alebo finančné prostriedky na demoralizáciu spoločnosti a ešte väčšie vlastné obohatenie.
20. Bože, Pán pánov a Kráľ kráľov, naplň všetkých verejných činiteľov bážňou vedomím, že raz sa budú pred tebou zodpovedať za svoje rozhodnutia.
21. Bože, darca všetkých darov, pomáhaj učiteľom a vychovávateľom, aby s úctou a rešpektom pristupovali k jedinečnosti každého zvereného chlapca alebo dievčaťa.

PASTIERSKE LISTY BISKUPOV O AKTUÁLNYCH OHROZENIACH MANŽELSTVA A RODINY

Biskupi Slovenska na prvú nedeľu adventnú 2013

Advent, do ktorého sme dnes vstúpili, je obdobím prípravy na Vianoce. Tieto sviatky nám pripomínajú príchod Božieho Syna na svet. Ako sám hovorí, prišiel, aby sme mali život a aby sme ho mali hojnejšie. (Porov.: Jn 10, 10). To najvzácnejšie, čo Boh daroval svetu i človeku je práve život. Preň tu pripravil podmienky a stanovil zákony. Ak ich budeme rešpektovať, začne život prekvitať. Ak sa človek postaví proti Božiemu poriadku, nastolí kultúru smrti.

Mimoriadna Božia starostlivosť je zameraná na človeka. Skôr než ho Boh stvoril, pripravil mu krásnu a plodonosnú prírodu, aby bola zdrojom jeho telesných síl. A pre jeho šťastie okrem prírody mu daroval rodinu. Boh chce, aby každý človek prichádzal na svet do láskyplného usporiadaného rodinného spoločenstva. Ak to tak nie je, ide alebo o nešťastie alebo o ľudské zlyhanie. Počas celého života má človek v rodine prežívať mnoho foriem ľudského šťastia. Začína to šťastím dieťaťa, ktoré sa v náručí otca a matky cíti veľmi bezpečne a pritom bezstarostne. Ono rastom a dospievaním dozrieva a mení sa na šťastie zamilovaného manžela, či manželky a neskôr na šťastie užitočného otca a matky. Napokon je to šťastie starých rodičov, ak im je dopriate radostne hľadiet' na svoje dobre vychované potomstvo, ako si zodpovedne počína. Každú etapu ľudského šťastia zabezpečuje usporiadaná rodina.

Rodina je Božia ustanovizeň. Preto nie je v moci človeka rodinu zlikvidovať. Cirkev sa takto modlí nad novomanželmi: „*Bože, ty si postavil ženu vedľa muža a toto spoločenstvo si už pri stvorení tak požehnal, že ho nezničil ani dedičný hriech, ani potopa sveta.*“ Touto modlitbou Cirkev vyznáva aj vieru v rodinu ako v Božiu ustanovizeň, ktorá vo svete prežije. Nemusí však prežiť v Európe. Aj keď ju človek nemôže zlikvidovať, môže ju veľmi zmrzačiť a toto sa deje v dnešnom svete. Rozvratom rodiny sa znehodnocuje ľudské šťastie, ktoré práve v nej nadobúda pozemskú dokonalosť. Ohrozuje to život a nastoľuje sa kultúra smrti. Aktéri kultúry smrti používajú na jej presadenie značne prešpekulované metódy. Do veľmi ušľachtilých pojmov vkladajú úplne nový a opačný, teda dehonestujúci obsah. Hovoria o

„ľudských právach“ a o „právach dieťaťa“, ale do týchto práv chcú presadiť také veci, ktoré ľuďom aj deťom škodia. Pod rúškom práv dieťaťa, ktoré oni presadzujú, otec a matka strácajú možnosť svoje deti zodpovedne vychovávať. A pritom dieťa má prirodzené, Bohom dané právo na výchovu.

Stúpenci kultúry smrti prichádzajú s novou „gender ideológiou“. V jej mene chcú presadiť tzv. „rodovú rovnosť“. Človek, ktorý tento termín prvýkrát počuje, si myslí, že ide tu o to, aby mužovi a žene boli uznané rovnaké práva a rovnaká dôstojnosť. Ale tie skupiny cez tzv. „rodovú rovnosť“ sledujú čosi celkom iné. Chcú nás presvedčiť, že nikto z nás nejestvuje od prirodzenosti ako muž alebo ako žena, chcú teda zobrať mužovi právo na identitu muža a žene právo na identitu ženy a rodine právo na identitu rodiny, aby sa už muž necítil ako muž, žena ako žena a manželstvo, aby už nebolo tým Bohom požehnaným výlučným spoločenstvom muža a ženy, ale na roveň manželstva chcú presadiť aj spoločenstvo dvoch mužov, či dvoch žien. Tak vzniká akýsi sodomský paškvil odporujúci Božej vôli a pripravujúci Boží trest.

Cez ušľachtilé heslá sa do života spoločnosti presadzuje rozvrat rodinného života, ktorý má byť posvätným. Je to bohorúhavá vzbura človeka voči Stvoriteľovi. On nás stvoril na svoj obraz. Muž od Stvoriteľa dostal dôstojnosť muža, žena dôstojnosť ženy a rodina dôstojnosť rodiny. Od toho sa odvíja aj dôstojnosť národa. Toto chcú aktéri kultúry smrti a stúpenci gender ideológie v mene ušľachtilých hesiel zničiť. Pojem muž, manžel, otec, rytier, gentleman je pre nich neprijateľný. To isté platí o pojmach žena, manželka, matka. V ktorom národe sa im to podarí, ten národ stratí svoje dôstojné postavenie pred Bohom i pred svetom.

Predstavitelia mnohých krajín týmto aktérom kultúry smrti z nepochopiteľných dôvodov ponižujúco podliezajú a cez zákonodarstvo, ktoré je niekedy v rozpore so zdravým rozumom, im vychádzajú v ústrety. Takí nemajú žiadnej morálnej hrdosti a svoj národ pripravujú nielen o jeho dôstojnosť, ale pomocou zákonov ho vydávajú na zánik. Je to strata základného životného zmyslu – strata citu pre sebazáchovu. Prvé nebezpečenstvá sa už objavujú aj u nás.

Chceme prejaviť veľkú úctu a vďaku tým inštitúciám a tým jednotlivcom ktorí si uvedomujú toto blížiacie sa nebezpečenstvo a na ochranu rodiny a kultúry života zorganizovali v Košiciach pochod za život. Chceme prejaviť úctu a vďačnosť všetkým ľuďom, ktorí tento pochod podporili a tak dali najavo, ako im záleží, aby inštitúcia rodiny bola zachránená.

Pochod za život mal byť výzvou, povzbudením i morálnou podpo-

rou pre našich štátnych predstaviteľov, aby sa nebáli chrániť dôstojnosť a životaschopnosť nášho národa. Skutočnosť je taká, že k tejto výzve sa postavili dosť nevšímavo, čo naznačuje, že si už osvojili kultúru smrti, lebo jej aktérom naďalej dávajú veľký priestor a značnú podporu. Aktivisti „rodovej rovnosti“ sa nevzdávajú, ale čakajú na vhodnú príležitosť, aby pomocou legislatívy mohli ovládnuť výchovnovzdelávací proces a vnútiť túto „sodomskú ideológiu“ do školskej i predškolskej výchovy. Išlo by o taký výchovný proces, ktorý by dieťa obral nielen o dôstojnosť, ale morálne i psychicky by ho dokonale zmrazil. Dieťaťu by znemožnil vyrásť po každej stránke v zrelého muža a v zrelú ženu. A na túto hroznú devastáciu by bol zneužitý učiteľský stav. Kedysi bol zneužitý učiteľ, aby proti vôli rodičov ich deťom vnucoval ateizmus, dnes mu hrozí ešte čosi horšie. Aktérov kultúry smrti silno podporujú aj médiá, nedajme sa nimi oklamať, ani ovplyvniť.

Kultúra smrti skutočne ohrozuje existenciu národa. Pri takom ohrození predošlé generácie neváhali umierať za ochranu vlasti. Od nás sa ešte taká veľká obeta nežiada, ale žiada sa, aby sme boli ostražití. K ostražitosti vyzývame nositeľov moci na všetkých úrovniach, rodičov, školské samosprávy a všetkých ľudí dobrej vôle. Aby sme prejavy kultúry smrti odmietali už v zárodku. Náš hlas pri akýchkoľvek voľbách môže dostať len ten kandidát, ktorý odmieta kultúru smrti. Opačným postojom by sme znevážili tých našich predkov, ktorí kládli svoje životy za dobro vlasti.

V tejto adventnej a vianočnej dobe nám Boh veľmi zreteľne dáva najavo, čo znamená v jeho očiach rodina. Keď poslal svojho Syna na svet, nepostaral sa o to, aby sa jeho Syn narodil v prepychovom paláci, aby mal vyberané jedlá, ale postaral sa o to, aby jeho Syn prišiel na svet a mohol vyrastať v usporiadanej rodine. Pohľad na Nazaretskú rodinu, nech nás burcuje k tomu, aby sme pre zachovanie rodiny urobili všetko, čo je v našich silách. Ako Nazaretská rodina chránila dieťa útekem do Egypta, tak aj my sme povinní za každú cenu chrániť zdravý vývoj detí pred nebezpečnou „gender ideológiou“.

V pevnej nádeji, že k týmto vážnym otázkam života a rodiny zaujmete správny postoj, Vám udeľujeme svoje požehnanie.

Biskupi Slovenska na Slávnosť Bohorodičky Panny Márie 2014

Vstupujeme do nového roka. Vzájomne sa povzbudzujeme želaniami, aby nový čas, ktorý dostávame darom, bol pre nás požehnaným časom, aby sme mohli v nájst' pokoj v duši a skutočnú radosť zo života. Náš život sa uskutočňuje cez vzťahy.

Uvedomujeme si bohatstvo, ktoré máme v našich vzťahoch s tými, ktorí nás majú radi. Prežívame čas, kedy si zvlášť uvedomujeme aj náš vzťah k Bohu a jeho lásku k nám. Zároveň objavujeme vo svojom vnútri aj veľkú túžbu uzdraviť a obnoviť vzťahy, ktoré sa narušili, ktoré sa oslabili alebo ochromili a ktorých uzdravenie a posilnenie si tak veľmi želáme. Najzákladnejším miestom našich vzťahov je rodina.

Začiatkom adventu sme pripomenuli ohrozenie rodín zvonka. Ale jestvuje aj ohrozenie zvnútra, ak by sme sa neusilovali, ak by sme nevenovali čas a námahu, ak by sme neprosili o pomoc Boha pri obnovovaní, uzdravovaní, očisťovaní, oživovaní našich vzťahov v našich rodinách.

Keď by sme hľadali dajaké vonkajšie meradlo našich vzťahov v rodinách, môžeme spomenúť štatistiku, ktorá nám hovorí, že každý rok sa v našej vlasti rozpadne viac ako jedenásťtisíc manželstiev. Za týmto číslom sú konkrétne osudy konkrétnych ľudí, ich vzťahy, ich veľké túžby po láske, ich nadšenie, ale aj sklamanie, ich traumy, ich bolesti a ich túžba po uzdravení.

Aj keď nám nie je ľahké priznať a najradšej by sme pozerali iným smerom, v našom živote je prítomná bolesť, pochádzajúca z narušenia našich vzťahov. Veľmi si želáme, aby nasledujúci rok bol príležitosťou ich uzdravovania a z toho dôvodu je pred nami ponuka prežívať tento rok ako Rok Sedembolestnej Panny Márie. Je to práve 450 rokov odvtedy, ako začala v Šaštíne úcta k Sedembolestnej Panne Márii, ktorá je teraz aj osobitnou patrónkou našej vlasti. A na začiatku tejto úcty je príbeh uzdravenia manželského vzťahu manželov Angely a Imricha Coborovcov.

Stalo sa to v roku 1564. Keď sa vracali v uzavretom koči do svojho šaštínskeho kaštieľa, prepukla medzi nimi ostrá výmena názorov. Táto výmena názorov bola len prejavom dlhodobej ťažkosti, ktorá narúšala ich vzájomné vzťahy v manželstve a ich vzájomnú lásku. Pôvodné opisy tejto udalosti zaznamenali, že ich vzájomné vzťahy narúšala výbušná povaha manžela Imricha. Je isté, že táto poznámka vyjadruje iba jednu čiastku mnohých rozmerov vzťahu manželov. Ale tá prudká výmena názorov v onom roku 1564 vyvrcholila tým, že rozhnevaný manžel dal koč zastaviť, manželku z koča vykázal a pokračoval v ceste. Čo mohla prežívať takto ponížená

manželka? Iste opustenosť, neistotu, obavy zo straty manžela, pokušenia zúfalstva a beznádeje. No Angela sa uprostred tejto skúšky obrátila o pomoc k Panne Márii. Veď ona stála pod krížom svojho Syna, stála uprostred veľkej skúšky, stála s nádejou proti všetkej beznádeji. Iste aj Angela si v duši veľmi želala a modlila sa o Božiu pomoc na príhovor Panny Márie. Angela iste prosila o to, aby nestratila nádej v duchovnej bolesti a sklamaní.

Po nejakom čase prišiel pre Angelu koč, aby ju odviezol domov. Tam ju čakalo prekvapenie - manžel, ktorý prosil o odpustenie. Bolest' v duši sa premieňala na radosť u oboch manželov. A keď sa spolu rozprávali o celej udalosti, Imrich sa stotožnil s príslubom manželky Angely, že z vd'ačnosti dá postaviť sochu Sedembolestnej Panny Márie. Priamo na mieste vrcholiaceho konfliktu - aby sa tam, kde predtým triumfoval hnev, sprítomnilo víťazstvo lásky Božej Matky.

Ako hlbšie súvisí obnovenie manželského spolužitia a komunikácie s výjavom bolestnej Matky s mŕtvym Synom v náručí? Občas počuť, že úcta k Sedembolestnej Panne vedie iba k pasívnej sebaľútnosti bez konkrétneho pozitívneho zacielenia. Naozaj sú tí, čo často rozjímajú o Máriiných bolestiach, v praxi neúčinní? Bola snáď veľká mariánska ctiteľka, blahoslavená Matka Tereza, pasívna? Bol snáď blahoslavený Ján Pavol II, denne kľáčiaci pred ikonou čenstochovskej Madony, málo aktívny? Vykonal snáď málo svätý Maximilián Kolbe, keď v Osvienčime dobrovoľne ponúkol vlastný život za muža odsúdeného na smrť?

K uzdraveniu našich vnútro-rodinných vzťahov vedie rozjímánie nad bolesťami Sedembolestnej Matky. Keď jej bolesť na Golgote vrcholila, práve vtedy nám Ježiš povedal, hľa, vaša matka. A jej povedal, pozri, tvoji synovia a dcéry. Tie slová platia aj po jeho zmŕtvychvstaní, veď ide o zmŕtvychvstanie vo vzťahoch v rodine. Mária počuje Simeonovu predpoveď o budúcich ťažkostiach: vtedy pozýva matky a otcov, aby v sebe obnovili vzájomnú vernosť v šťastí i nešťastí, v zdraví aj chorobe. Mária sprevádzaná Jozefom do Egypta pozýva rodičov, aby na vlastné deti nezabúdali za žiadnych okolností, aby ich chránili pred novodobými Herodesmi. Mária tri dni hľadá svojho Syna Ježiša, aby bolo jasné: ona rozumie trápeniu otcov a mám, čo stratili dosah na svoje deti oddané zlým závislostiam. Kiež by ich raz našli v chráme, pri Ježišovi, v Bohu. Mária, ktorá stúpa hore po krížovej ceste a stretáva Syna vedeného na popravisko, nás pozýva všimáť si vzájomne naše každodenné kríže a niesť ich spoločne Golgotami každodenného života. Všetko toto môže tvoriť spoločnú skúsenosť rodín, môže ich to stmeliť do stále zrelších a hlbšie ukotvených vzťahov.

Z uvedeného je zrejmé, že rozjímanie nad súženiami Sedembolestnej nielenže nie je únikom z reality, ale je účinnou duchovnou inšpiráciou k aktívnemu prístupu voči skutočnostiam tohto sveta. Preto v záujme upevnenia, posvätenia a uzdravenia vzťahov pozývame rodiny modliť sa spolu modlitbu ruženca, alebo iné mariánske modlitby. Modlitbou prelamujeme uzavretosť do seba a s Máriou sa otvárame pre Boha. Otvárame sa aj voči ľuďom a stávame sa schopnými riešiť naše vzťahy s nimi. Povzbudzujeme otcov, matky, synov a dcéry k tomu, čo pred niekoľkými mesiacmi vyjadril Svätý Otec, pápež František: „Svätý ruženec, modlitba k Ježišovi a Panne Márii prednesená spoločne, je vzácnou chvíľou ďalšieho utuženia rodinného života a priateľstva. Naučme sa viac modliť v rodine, modliť sa ako rodina“ (katechéza Svätého Otca Františka, 1. mája 2013). Týmito modlitbami sa, drahí bratia a sestry, pripravíme na slávnostné zverenie Slovenska pod ochranu Sedembolestnej Panny Márie. Stane sa tak na jej sviatok 15. septembra 2014 v Bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Saštíne. Ona nás naučí, že obeta a bolesť je cestou skutočnej lásky. Lásky, ktorá aktívne koná všetko pre dobro a posvätenie svojho okolia a tak ohlasuje, že konečné víťazstvo patrí Kristovi. Ježiš zvíťazil aj vo vzťahu manželov Coborovcov, keď sa spolu dokázali v láske a porozumení modliť.

Vyprosujeme Vám v tento prvý deň roka, na príhovor našej nebeskej Matky, hojnosť Božieho požehnania, mnoho síl a pomoci Ducha Svätého pre konanie dobra.

Biskupi Poľska na Nedeľu Svätej rodiny 2013

Každoročne v oktáve Narodenia Pána prežívame Nedeľu Svätej rodiny. Naše myšlienky smerujeme k našim rodinám a zamýšľame sa nad situáciu súčasnej rodiny. Dnešné Evanjelium hovorí o tom, že Rodina z Nazareta sa v ťažkých a nejasných situáciách snažila prečítať a naplniť Božiu vôľu, vďaka čomu z nich vychádzala obnovená. Takéto správanie je pre nás dôležitým poukázaním, že i dnes poslušnosť Bohu a Jeho niekedy nepochopiteľnej vôli, je zárukou šťastia v rodine.

Blahoslavený Ján Pavol II., na ktorého svätorečenie sa pripravujeme, pripomína, že pravda o inštitúcii manželstva „stojí nad vôľou jedincov, nad výstrelkami jednotlivých manželstiev, rozhodnutiami spoločenských či vládnych inštancií“ (23.2.1980) Túto pravdu treba hľadať u Boha, pretože „sám Boh je tvorcom manželstva“ (GS 48). To Boh stvoril človeka ako muža

a ženu, a byť – v tele i v duši – mužom „pre“ ženu a ženou „pre“ muža spravil veľkým a nenahraditeľným darom a úlohou v manželskom živote. Rodinu založil na základe manželstva spojeného na celý život nerozlučnou a výlučnou láskou. Rozhodol, že práve takáto rodina bude správnym prostredím pre vývoj detí, ktorým odovzdá život a zabezpečí materiálny a duchovný rozvoj.

Táto kresťanská vízia nie je akousi arbitrálnou vnútenou normou, ale vyplýva z prečítania prirodzenosti ľudskej osoby, prirodzenosti manželstva a rodiny. Odmietanie tejto vízie vedie nevyhnutne k rozkladu rodín a porážke človeka. Ako ukazujú dejiny ľudstva, pohrdanie Stvoriteľom je vždy nebezpečné a ohrozuje šťastnú budúcnosť človeka a sveta. Preto musia vzbudzovať najväčšie znepokojenie pokusy o predefinovanie pojmu manželstva a rodiny, ktoré sú v súčasnosti nanucované priaznivcami ideológie *gender* a rozširované niektorými médiami. Zoči-voči silnejúcim útokom tejto ideológie namierených na rozličné oblasti rodinného a spoločenského života sa cítime byť pobádaní, aby sme sa z jednej strany rozhodne a jednoznačne postavili na obranu kresťanskej rodiny, fundamentálnych hodnôt, ktoré ju chránia a z druhej strany varovali pred rizikami, ktoré vyplývajú z nového typu foriem rodinného života.

Ideológia *gender* je dôsledkom desaťročia trvajúcich ideovo-kultúrnych premien, ktoré sú silne zakorenené v marxizme a neomarxizme, propagovaných niektorými feministickými hnutiami a sexuálnou revolúciou. *Genderizmus* propaguje princípy, ktoré sú v úplnom rozpore so skutočnosťou a integrálnym chápaním ľudskej prirodzenosti. Tvrdí, že biologické pohlavie nemá spoločenský význam a že dôležité je iba kultúrne pohlavie, ktoré si môže človek ľubovoľne modelovať a definovať, nezávisle na biologických podmienkostiach. Podľa tejto ideológie môže človek seba samého ľubovoľne definovať: či je muž alebo žena a taktiež ľubovoľne si môže voľiť sexuálnu orientáciu. Táto dobrovoľná sebadefinícia, ktorá nemusí byť čímisi jednorazovým, má viesť k tomu, aby spoločnosť akceptovala právo zakladať rodiny nového typu založené na zväzkoch homosexuálneho charakteru.

Nebezpečenstvo ideológie *gender* vyplýva v podstate z jej hlboko deštruktívneho charakteru, tak vo vzťahu k osobe, ako aj k medziľudským vzťahom, a teda k celému spoločenskému životu. Človek s neistou pohlavnou identitou nie je v stave objaviť a naplniť úlohy, ktoré pred ním stoja tak v manželsko-rodinnom živote, ako aj v živote spoločensko-profesionálnom. Pokus o zrovnoprávnenie rozličných typov zväzkov je *de facto* vážnym oslabením manželstva ako spoločenstva muža a ženy a rodiny postavenej na manželstve.

Stretávame sa s rozličnými postojmi k aktivitám priaznivcov ideológie *gender*. Rozhodná väčšina ľudí nevie, čím je táto ideológia a teda necíti žiadne nebezpečenstvo. Úzka skupina ľudí – najmä učitelia a vychovávatelia vrátane katechétov a dušpastierov sa pokúša na vlastnú päsť hľadať konštruktívne spôsoby boja s touto ideológiou. Sú nakoniec i takí, ktorí vidia absurdnosť tejto ideológie a usudzujú, že Poliáci samotní odmietnu im ponúkané utopistické vízie. Avšak ideológia *gender* bez vedomia spoločnosti a súhlasu Poliakov je už mnoho mesiacov uvádzaná do rozličných štruktúr spoločenského života: vzdelávania, zdravotníctva, pôsobenia kultúrno-vzdelávacích ustanovizní a mimovládnych organizácií. V podaní časti médií je prezentovaná pozitívne: ako prevencia násilia a zápas o zrovnoprávenie. Spoločenstvo Cirkvi integrálnym spôsobom hľadá na človeka a jeho pohlavie a vníma v ňom telesno-biologický, psychicko-kultúrny a duchovný rozmer. Nie je nesprávne skúmať vplyv kultúry na pohlavie. Nebezpečným však je ideologické tvrdenie, že biologické pohlavie nemá žiaden podstatný význam pre spoločenský život. Cirkev sa jednoznačne vyslovuje proti diskriminácii z dôvodu pohlavia, no zároveň vníma nebezpečenstvo popierania hodnoty pohlavia. Nie skutočnosť jestvovania dvoch pohlaví je zdrojom diskriminácie, ale sú to chýbajúci duchovný základ, ľudský egoizmus a pýcha, ktoré treba stále premáhať. Cirkev žiadnym spôsobom nesúhlasí s ponížovaním osôb s homosexuálnou orientáciou, no zároveň naliehavo zdôrazňuje, že homosexuálna aktivita je hlboko nezriadená a že nemožno spoločensky zrovnoprávňovať manželstvo, ktoré je spoločenstvom muža a ženy s homosexuálnym zväzkom.

Na sviatok Svätej Rodiny sa obraciame s naliehavou výzvou na kresťanské rodiny, na zástupcov náboženských hnutí a cirkevných združení a na všetkých ľudí dobrej vôle, aby s odvahou vykonávali činnosť, ktorá bude slúžiť šíreniu pravdy o manželstve a rodine. Väčšmi ako kedykoľvek je dnes potrebné vzdelávanie prostredí, ktoré sú zodpovedné za výchovu.

Apelujeme taktiež na inštitúcie, ktoré sú zodpovedné za poľské vzdelávanie, aby nepodliehali tlakom nepočetných, i keď veľmi hlučných kruhov, ktoré disponujú nemalými finančnými prostriedkami a ktoré v mene modernej výchovy uskutočňujú pokusy na deťoch a mládeži. Vyzývame vzdelávacie inštitúcie, aby sa angažovali v propagovaní integrálnej vízie človeka.

Všetkých veriacich prosíme o vrúcnu modlitbu za manželstvá, rodiny a deti, ktoré sú v nich vychovávané. Prosme Duchu Svätého, aby nám neustále dával svetlo chápania a videnia pravdy v tom, čo je nebezpečenstvom a ohrozením nielen pre rodinu, ale pre našu vlasť a celé ľudstvo. Modlime sa

taktiež o odvahu byť ľuďmi viery a odvážnymi ochrancami Pravdy. Nech je pri tomto úsilí vzorom k nasledovaniu a duchovnou pomocou Svätá Rodina z Nazareta, v ktorej bol vychovávaný Boží Syn – Ježiš Kristus. V tomto duchu všetkým udeľujeme pastierske požehnanie.

Zbor slovenských biskupov ECAV na Vianoce 2013

Ale Mária zachovala si toto všetko a premýšľala o tom v srdci. (Lk 2, 19)

S celou cirkvou opätovne stojíme pri udalosti, na ktorú sa nikdy nesmie zabudnúť – narodenie Pána Ježiša Krista. Sprítomnenie tejto udalosti nás vždy dokáže povzniesť i rozveseliť. Je to skutočne tak, že môžeme spievať: *Čas radosti, veselosti nastal požehnaný...*

Pri správe o tejto pre nás životne dôležitej udalosti evanjelista Lukáš píše o matke Pána Ježiša – o Márii, že všetko, čo počula od pastierov, ktorí sa prišli pokloniť Božiemu Synovi – Ježišovi Kristovi, zachovávala vo svojom srdci a premýšľala o tom. Pochopila, že všetky tie starosti, ktoré musela podstúpiť, ju priviedli k poznaniu toho, že sa tak muselo stať, aby sa naplnili prorocké – Božie zaslúbenia. Mária a rovnako aj Jozef sa radovali z narodenia dieťaťa.

Narodenie dieťaťa v rodine prináša mnohé očakávania. Aj preto sa Vianoce nazývajú i sviatkami rodiny. Nejde tu však len o príjemnú rodinnú atmosféru, slávnostnú náladu, bohatý stôl, darčeky pod stromčekom – aj keď i to má svoje miesto počas týchto sviatkov, má to však byť niečo, čo vyplýva z našej kresťanskej viery, z našich postojov, presvedčenia aj z toho, aké dôležité miesto má pre nás naša rodina.

Nezabúdajme na svoje rodiny, bratia a sestry! Myslíme zodpovedne na budúcu generáciu, na naše deti a zodpovedne aj konajme. Dovoľme, aby naši potomkovia boli vychovávaní v rodinách, kde vládne na prvom mieste Pán Boh, kde narodený Spasiteľ sveta Pán Ježiš Kristus prebýva so svojou láskou a pokojom. On prišiel na tento svet preto, aby nás zachránil a aby nám zrozumiteľne ukázal, ako má vyzeráť normálne prežitý ľudský život v tejto časnosti, teda život žitý na základe Božích noriem.

Život je Boží dar a je na našej zodpovednosti pred Pánom Bohom i pred ľuďmi, ako s týmto darom narábame, i aký máme postoj k životu iných ľudí, aj tých, ktorí nie sú ešte narodení. Tiež manželstvo muža a ženy i rodina

zostáva naďalej základnou jednotkou pre cirkev i pre zdravú spoločnosť. Nedá sa ničím nahradiť ani pozmeniť.

Mária je pre nás príkladom v tom, aby sme aj v našich rodinách pozornejšie počúvali Božie slovo, premýšľali nad ním a ním aj skutočne žili. Boží Syn sa narodil pre všetkých ľudí. Pán Boh nám poslal na záchranu svojho jednorodeného Syna Ježiša Krista. To je pravá podstata Vianoc a to je záruka aj našej pravej radosti v časoch dobrých i v časoch ťažkých.

Prajeme Vám počas týchto vianočných sviatkov, aby táto radosť, pokoj, láska Božia skrze narodeného Spasiteľa zavládla v každej domácnosti a pretrvala aj počas celého nastávajúceho roku Pána 2014.

Sám Trojjediný Pán Boh nech nás všetkých vedie a pomáha nám žiť a konať v slobode Božích detí, zodpovedne pred Bohom i pred ľuďmi.

Talianski biskupi konferencie Triveneto, 2. február 2014

My, biskupi Triveneta, denne počúvame - najmä na stretnutiach s ľuďmi, rodinami, vo farnostiach a v spoločenstvách - naliehavé otázky týkajúce sa života ľudí v každom ohľade. Tento život je - a toho sme si dobre vedomí - Božím darom a vzácnou hodnotou, avšak aj skutočnosťou, ktorá sa pre mnohé príčiny stáva ohrozenou a krehkou.

Pri príležitosti 36. Dňa za život chceme v spoločenstve s talianskou Cirkvou pripomenúť našu starosť týkajúcu sa viacerých skutočností, ktoré životu protirečia v jeho jednotlivých fázach - od počatia po narodenie, od rastu po plnú zrelosť, od slabnutia po prirodzenú smrť. Táto starosť sa pre Cirkev stáva neprestajnou povinnosťou, a nielen pre ňu, ale aj pre všetkých ľudí dobrej vôle: treba chrániť ľudský život v každom okamihu a vo všetkých okolnostiach, treba pripomínať jeho neporušiteľnú dôstojnosť a ponúkať konkrétne formy pomoci všetkým, ktorí žijú v ohrození a trápeniach.

Pretrvávajúca ekonomická kríza nás poháňa k tomu, aby sme sa snažili byť nablízku ľuďom, ktorí stratili prácu, rodinám, ktoré prežívajú od záloh do výplaty, mladým, ktorí sa nedokážu zaradiť do pracovného pomeru. Chceme spolu s našimi cirkvami - predovšetkým prostredníctvom Charity - pokračovať v diele počúvania, pomáhania a poskytovania podpory ľuďom nachádzajúcim sa v ťažkých situáciách, a zároveň pozývame všetkých, ktorí môžu druhým ponúknuť konkrétne príležitosti na získanie práce, aby boli štedrejší a vynaliezavejší.

Sme si vedomí toho, že mnohé sociálne zábezpeky nefungujú, a preto povzbudzujeme a snažíme sa podporovať každého, kto pomáha ľuďom a

rodinám v ich rozličných ťažkostiach. A práve dnes chceme zdôrazniť výzvu “vytvárať budúcnosť” a konkrétnym spôsobom podporovať túžbu mladých manželov priviesť na svet deti, ktorá “často naráža na nedostatok vhodnej podpory zo strany štátu, na fiškálny tlak a na kultúru, ktorá nemá dôveru voči životu” [1].

Chceme vyjadriť našu blízkosť každému, kto trpí pre okolnosti svojho života - ktoré často nerešpektujú ľudskú dôstojnosť: väzňom, utečencom, cudzincom - a pozývame všetkých, ktorí za nich majú zodpovednosť, aby prijali potrebné zákonné a administratívne opatrenia; zároveň chceme vyjadriť podporu kresťanského spoločenstva týmto našim sestrám a bratom.

Bez toho, aby sme zabúdali na aspekty obrany a podpory života, cítime dnes osobitnú potrebu viac sa zastaviť pri niektorých otázkach výchovy, týkajúcich sa základných a najcitlivejších aspektov ľudského bytia, ktoré mnohými a závažnými spôsobmi doliehajú na kultúrne, formačné, vzdelávacie, a teda aj politické prostredie našej spoločnosti (trivenetskej, talianskej, európskej) a ktoré sa dotýkajú priamym spôsobom aj života ľudí, rodín a školy.

Konáme tak v zmysle posledného desaťročia, počas ktorého sa talianska Cirkev venuje téme výchovy, v plnej zhode s tým, čo pápež František nedávno zdôraznil, keď poukázal na to, ako pred nás dnešná situácia kladie neustále nové a ťažšie výzvy: “*Úloha vychovávať je kľúčovou misiou*”! [2].

V tomto zmysle sa chceme dotknúť debaty o tzv. “gender stereotypoch” a možného začlenení ideológie gender do vzdelávacích a formačných programov v školách a vo výchove učiteľov, taktiež niektorých problematických aspektov vyplývajúcich zo snahy o legislatívne riešenie boja proti homofóbii, niektorých nielen diskutabilných, ale priam zcestných inštrukcií týkajúcich sa sexuálnej výchovy detí v rannom veku, ďalej žiadostí nahraďiť samotné termíny “otec a “matka” inými, tzv. menej “diskriminujúcimi”, a napokon vážneho prekrútenia - potenciálneho, ale bohužiaľ aj reálneho - ktoré sa týka hodnoty a samotného konceptu prirodzenej rodiny, založenej na manželstve jedného muža a jednej ženy.

Táto nezvyčajná situácia si na prvom mieste od nás, biskupov, ale aj od cirkevných spoločenstiev vyžaduje nezanedbávať našu úlohu a vydávať svedectvo o láske a pravde, ktoré predstavujú prvý a konkrétny spôsob toho, ako slúžiť a napomáhať človeku a dobrému životu v našej spoločnosti. V tomto zmysle cítime povzbudenie pápeža Františka, ktorý nám pripomína, že “*pastieri, berúc do úvahy príspevky rozličných vied, majú právo vyjadriť svoj názor na všetko, čo sa týka života osôb, pretože úloha evanjelizovať znamená a vyžaduje si integračnú podporu každého ľudského bytia. Nemožno už*

tvrdiť, že náboženstvo sa musí obmedzovať len na súkromnú sféru...”[3].

Stojac tvárou v tvár tomu, čo sa javí ako skutočná “kríza vzdelávania”, my, biskupi, cítime zodpovednosť a povinnosť povolať všetkých k citlivosti a k snahe o správnu formáciu nových generácií - počnúc integrálnou a solidárnou víziou človeka: aby sa dokázali správne zorientovať v živote, aby vedeli rozlišovať dobro od zla, aby si osvojili kritériá správneho úsudku a jasné ciele, ku ktorým chcú čo najlepšie orientovať svoju existenciu a tiež aby hľadali radosť a šťastie z ich naplnenia.

Chceme na prvom mieste znovu potvrdiť dôstojnosť a hodnotu ľudskej osoby, a tiež starostlivosť a rešpekt, ktorý prináleží každému človeku, predovšetkým vtedy, keď sa nachádza v krehkých situáciách, a tiež nevyhnutnosť pokračovať v rozhodnom boji proti každej forme diskriminácie (náboženského, etnického, či sexuálneho charakteru) alebo aj priamo proti násiliu.

Takisto zdôrazňujeme vážne nebezpečenstvo, ktoré pre našu spoločnosť vyplýva z nepozornosti alebo z prekrúcania základných faktov a prirodzených princípov týkajúcich sa dobier života, rodiny, vzdelávania: objektívne skutočnosti sa miešajú so subjektívnymi, založenými na diskutabilných ideologických konceptoch osoby, ktoré nevedú ku skutočnému dobru - ani pre jednotlivcov, ani pre celú spoločnosť.

Uznávame “nenahraditeľné bohatstvo rozdielnosti”[5] - predovšetkým tej najzákladnejšej, medzi “mužskosťou” a “ženskosťou” - a absolútnu špecifickosť rodiny ako stabilného zväzku “muža a ženy v manželstve. Vzniká z ich lásky (...); z uznania a prijatia dobra pohlavnej rôznosti, ktorá manželom umožňuje zjednotenie v jednom tele (porov. Gn 2, 24) a vďaka ktorej sú schopní zrodiť nový život” [6]; rodina je skutočne “základná bunka spoločnosti, je to miesto, kde sa učíme žiť v rozdielnosti, a tiež prináležať druhým”[7].

V tejto línii chceme poukázať aj na dva texty, ktoré sú vyjadrením zdravej laicity a môžu dobre napomôcť pokojnej a pozitívnej verejnej diskusii o týchto témach: 16. článok Univerzálnej deklarácie ľudských práv a 29. článok Ústavy republiky[8].

Sme si vedomí toho, že rozdiel medzi pohlaviami je dôležitou súčasťou každého ľudského bytia a jasným vyjadrením jeho bytia vo “vzťahu”; bez spoločnej snahy o ochranu “veľkých rozdielov” vzniká vážne a konkrétne riziko pre uskutočňovanie autentického a plného rozvoja života ľudí a celej spoločnosti[9].

Pripomíname preto - ako už bolo vážne vyjadrené, nedávno aj zo strany Svätej Stolice pred výborom OSN pre Dohodu o právach dieťaťa - od-

mietnutie ideológie gender, ktorá de facto popiera objektívny základ rozdielnosti a komplementarity pohlaví, čím vyvoláva rozpory aj v právnej oblasti [10].

Pozývame preto všetkých, aby nemali strach a nepodliehali nenáležitým ohľadom či ostýchavostiam pri používaní - aj vo verejnej sfére - najkrajších a najpravdivejších slov, ktoré nám kedy boli dané, aby sme ich mohli vysloviť: “otec”, “matka”, “manžel”, “manželka”, “rodina” založená na manželstve jedného muža a jednej ženy.

Bránime a podporujeme - dnes viac, než kedykoľvek predtým - rozhodný charakter slobody vychovávať deti, podľa práva patriacej otcovi a matke, ktorým príležitostne môžu pomáhať aj subjekty alebo inštitúcie povolane k tomu, aby im asistovali [11]. Odmietame však každý ideologický pokus, ktorý by chcel všetko a všetkých homologizovať do akéhosi zcestného a zničujúceho “jediného zmysľania”, ktoré čoraz častejšie dostáva priestor v iniciatívach verejných inštitúcií.

Podporujeme a povzbudzuje snahu a úsilie všetkých, ktorí na rozličných úrovniach a v mnohých oblastiach denno-denne, aj vo verejnej sfére a v perspektíve skutočnej a pozitívnej “laicity”, čelia všetkým dôležitým antropologickým a výchovným otázkam našich čias; tieto sa predovšetkým týkajú: obrany života od počatia až po jeho prirodzenú smrť, rodiny, manželstva a pohlavnej rozdielnosti, náboženskej slobody a výchovy.

Kresťanský pohľad je nasmerovaný na integrálne dobro človeka a rozhodným spôsobom prispieva k spoločnému dobru a k príslubu dobrej budúcnosti pre všetkých. A ani v kontexte rozšírenej sekularizácie, ktorá svetu vtlača tendenciu uzatvárať vieru a Cirkev do privátnej a intímnej oblasti, ako to pripomína aj pápež František: “nikto nemôže vyžadovať, aby sme vieru uzavreli len do intímnej sféry ľudí, bez toho, že by mala akýkoľvek vplyv na sociálny a národný život, bez toho, že by sme sa starali o zdravie inštitúcií občianskeho života alebo sa vyjadrovali o udalostiach, ktoré zaujmajú našich spoluobčanov”[12].

Na záver tohto listu, chceme dať do pozornosti ešte jeden úryvok z exhortácie *Evangelii gaudium*, ktorý dobre vyjadruje zmysel nášho zamyslenia a v ktorom sa my, biskupi, naplno nachádzame, pretože sa týka delikátnych a dôležitých otázok, tak antropologických, kultúrnych, ako aj formačných a vzdelávacích, ktoré sme tu spomenuli a ktorým treba venovať stále väčšiu pozornosť všetkých, na prvom mieste nás samých: “Milujeme túto nádhernú planétu, na ktorú nás Boh poslal a milujeme ľudstvo, ktoré na nej býva, so všetkými jeho drámami a s každou jeho únavou, s jeho túžbami a nádejami, s jeho hodnotami a krehkosťou (...). Všetci kresťania, aj ich

pastieri, sú povolani starať sa o budovanie lepšieho sveta...pretože sociálna náuka Cirkvi je na prvom mieste pozitívna a propozitívna, určuje smer premieňajúcej činnosti, a v tomto zmysle neprestáva byť znakom spásy, ktorá vyviera z láskyplného srdca Ježiša Krista”[13].

S dôverou sa s vami delíme o tieto naše zamyslenia a indikácie, v náročnom okamihu pre dobro ľudí a celej spoločnosti, a uisťujeme vás o našej modlitbe.

[1] Por. Posolstvo Stálej biskupskej rady Konferencie biskupov Talianska na 36. Národný deň za život (2. februára 2014) na tému “Vytvárať budúcnosť”.

[2] Poznámka sa týka stretnutia pápeža Františka, ktoré mal 29. novembra 2013 s generálnymi predstavenými mužských inštitútov zasväteného života, ktorého súhrn bol publikovaný v časopise “La Civiltà Cattolica (2014) / 3-17).

[3] Pápež František, Apoštolská exhortácia *Evangelii gaudium*, č. 182.

[4] Por. Benedikt XVI., List diecézy a mestu Rím ohľadom naliehavej úlohy vzdelávania, 21. januára 2008.

[5] Por. Kard. Angelo Bagnasco, Úvod k dokumentu “Architektúra rodiny: logika a spoločenské dopady” predstavenému počas 47. Sociálneho týždňa talianskych katolíkov, Turín, 13. septembra 2013.

[6] Pápež František, Encyklika *Lumen fidei*, č. 52.

[7] Pápež František, Apoštolská exhortácia *Evangelii gaudium*, č. 66.

[8] 16. článok Deklarácie hovorí: “Rodina je prirodzená a základná bunka spoločnosti a má právo na ochranu zo strany spoločnosti a štátu.” A článok 29 talianskej ústavy hovorí: “Republika uznáva práva rodiny ako prirodzenej spoločnosti založenej na manželstve”.

[9] Por. Kard. Angelo Bagnasco, úvod k dokumentu “*Architektúra rodiny: logika a spoločenské dopady*” predstavenému počas 47. Sociálneho týždňa talianskych katolíkov, Turín, 13. septembra 2013.

[10] Por. L’Osservatore Romano zo 17. januára 2014 - článok “Dôstojnosť, o ktorú sa treba starať” týkajúci sa stretnutia delegácie Svätej Stolice v Ženeve, ktoré viedol arcibiskup Silvano M. Tomasi s výborom OSN pre Dohodu o právach dieťaťa.

[11] Ohľadom slobody a práva na vyučovanie sa okrem iných vyjadruje aj Charta základných práv Európskej Únie (článok 14), ktorá bola najskôr vyhlásená v roku 2000 v Nizze a potom druhý krát, s niektorými zmenami, v decembri 2007 v Štrasburgu.

[12] Pápež František, Apoštolská exhortácia *Evangelii gaudium*, č. 183.

[13] *Ibidem*, n. 183.

VÝROKY - NÁZORY - FAKTY

“Dnešný človek nevie, kým je.”

bl. Ján Pavol II.

“Kedysi sa posolstvo kresťanskej doktríny považovalo za pravdivé, aj keď veľmi ťažko uskutočniteľné v praxi; dnes sa však vôbec nepovažuje za pravdivé! Nachádzame sa v istej spleti akýchsi teórií. Čo je to manželstvo? Čo je to rodina? Čo je to synovstvo? Kedysi toto všetko bola jedna stavba postavená z mnohých kameňov. Dnešná kultúra z nej urobila rozvalinu.”

kard. Coccopalmerio

“Sme presýtení sexom, ale vyhladovaní po láske.”

Ch. West

“Medzi krízou viery a krízou manželstva je evidentná súvislosť.”

Benedikt XVI.

“Útok na autentickú formu rodiny – zloženej z otca, matky a dieťaťa – ktorému sme teraz vystavení, nadobúda čoraz väčšie rozmery.”

Benedikt XVI.

“Nečítali ste, že Stvoriteľ ich od počiatku ako muža a ženu stvoril?”

Ježiš Nazaretský, Mt 19, 4

“Zničiť rodinu, znamená zničiť spoločnosť.”

V. Paglia

“Otázka rodiny, nie je len otázkou určitej spoločenskej formy, ale je otázkou o samotnom človeku – kto je človek a čo treba urobiť pre to, aby sme boli ľuďmi tým správnym spôsobom”

Benedikt XVI.

“Človek popiera, že by jeho prirodzenosť bola ustanovená jeho telesnosťou, ktorá charakterizuje ľudskú bytosť. Popiera vlastnú prirodzenosť a tvrdí, že mu nebola daná ako vopred určená, ale že si ju sám môže tvoriť. ... Muž a žena ako realita stvorenia, ako prirodzená ľudská bytosť už viac neexistujú. Človek popiera vlastnú prirodzenosť. ... Manipulácia s prírodou, nad ktorou

dnes žalostíme, pokiaľ ide o životné prostredie, sa tu stáva základnou voľbou človeka aj voči nemu samému. ... Teraz už existuje len abstraktný človek, ktorý si slobodne volí nejakú svoju prirodzenosť.”

Benedikt XVI.

“Ak neexistuje dualita muža a ženy ako stvorená danosť, potom neexistuje ani rodina ako realita ustanovená stvorením.”

Benedikt XVI.

“Ó človeče, uvedom si, kým vlastne si! Uvažuj nad svojou kráľovskou hodnosťou!”

sv. Gregor Nisenský

“Rodina, staň tým, čím si!”

bl. Ján Pavol II.

“Iba v sebadarovaní sa človek stáva sám sebou.”

Benedikt XVI.

“Dnešná spoločnosť hovorí: „nie“ telu cez ideológiu rodovej rovnosti (gender mainstreamingu); „nie“ láske cez uvoľnenie sexuálnych noriem a „nie“ životu tým, že v miliónoch zabíjame nenarodené deti.”

G. Kuby

“Nepotrebujeme gender mainstreaming, potrebujeme rodinný mainstreaming.”

G. Kuby

“Štát nemá právo realizovať v škole kultúrnu revolúciu a pokúšať sa nahovárať nám akési nové sexuálne pohlavie ľudí.”

G. Kuby

“Učitelia a vychovávatelia musia rešpektovať rodičovské práva a súkromie detí a mladých ľudí a chrániť ich.”

G. Kuby

“Rodičia musia byť plne informovaní o forme školského vzdelávania sexuálnej výchovy, použitých materiálov a médií. Musia mať právo odhlásiť svoje deti zo sexuálnej výchovy.”

G. Kuby

“Katolícka cirkev potrebuje svoju vlastnú inštitúciu, ktorá sa bude venovať uvádzaniu katolíckej sexuálnej výchovy do praxe, bude ju rozvíjať v práci s mládežou v škole aj mimo nej.”

G. Kuby

“A ak sa nám náhodou náš drahý psík stratí, okamžite sa oňho postarajú v útulku aj s lekárskou starostlivosťou. Ak sa však ocitne na ulici človek, nezakopne oňho ani pes.”

M. Lasica

“Vytratila sa láska, porozumenie, ľudskosť, tolerancia, teplo rúk, sklon pred šedinami.”

M. Lasica

“Vďaka ti žena, za samotný fakt, že si ženou!”

bl. Ján Pavol II.

“Narodili sme sa z muža a ženy!”

(Jeden zo sloganov manifestácie konanej v januári 2013 vo Francúzsku)

Reedukáciou sa má z hláv ľudí eliminovať tisícročia trvajúci návyk ľudstva – návyk rozoznávať mužov a ženy.

Robert Spaemann

Ľud svojich zástupcov nikdy neoprávňoval na to, aby ho prevychovávali.

Robert Spaemann

Nadmieru veľká sloboda sa zjavne nemení v nič iné, ako v nadmieru veľké otroctvo, a to ako pre jednotlivca, tak aj pre mesto. Je teda pravdepodobné, že tyrania nepochádza z nijakého iného stavu než z demokracie, z najvyššej slobody vzniká najväčšie a najtvrdšie otroctvo.

Platón

Rodina je prirodzenou základnou jednotkou spoločnosti a má nárok na ochranu zo strany spoločnosti a štátu.

Všeobecná deklarácia ľudských práv r. 1948, čl. 16.

Úžasný dar sexuality potrebuje kultivovanie, aby umožnil človeku vydarené vzťahy a vydarený život. Opak, nekultivované vyžitie všetkých pudov, ničí

osobu i kultúru. Od detstva sexualizovaný človek sa učí: „je dobré, keď bez rozmýšľania vyžiješ všetky svoje pudy, je zlé keď ich obmedzuješ.“ Taký človek používa vlastné telo a telo druhých ľudí na uspokojenie sexuálneho pudu namiesto vyjadrenie osobnej lásky.

G. Kuby

Kultúry vystupujú na javisko dejín vtedy, keď podstatne obmedzujú možnosť sexuálneho uspokojovania pudov, a odchádzajú z javiska dejín vtedy, keď nechávajú poklesnúť sexualitu na zvieraciu úroveň nespútaného uspokojovania pudov... V dejinných záznamoch sa nenájde príklad ani jednej spoločnosti, ktorá mala po určitý čas vysokú sociálnu energiu, okrem takej, ktorá bola absolútne monogamná.

J. D. Unwin, anglický antropológ

Množstvo energie a hĺbka myslenia závisia od miery obmedzovania, ktoré ukladajú spoločenské normy. Keď je povinná zdržanlivosť veľká, spoločnosť disponuje veľkou energiou. Keď je malá, má malo energie. Keď neexistujú nijaké obmedzenia, nemá nijakú energiu; ostáva potenciálna... Preto musíme považovať obmedzovanie sexuálneho uspokojovania pudov za príčinu kultúrneho pokroku.

J. D. Unwin, anglický antropológ

Deregulácia sexuálnych noriem vydáva človeka nenásytnej žiadostivosti po sexuálnom uspokojení. Zrušenie morálnych obmedzení sexuality vyzerá ako väčšia sloboda, vedie však k neschopnosti viazať s a vytvárať vzťahy, a tak vlastne privádza k zrušeniu nosných sociálnych štruktúr.

Gabriele Kuby

Génus osvietenstva objavil, ako sa zo žiadostivosti robí nástroj politickej kontroly. Rozpál žiadostivosť – kontroluj ľudí. To je ezoterická doktrína osvietenstva, ktorá bola po dvesto rokov čoraz viac zjemňovaná, počnúc psychoanalýzou, reklamou a pornografiou, ako nástrojmi kultúrnej vojny. Ten objav bol preto taký geniálny, lebo nerieť ako forma kontroly je takmer neviditeľná. Tí, ktorí sa stali otrokmi svojich vášní, vidia len to, po čom túžia, a nevidia okovy, ktorými ich vlastné žiadostivosti sputávajú.

E. Michael Jones

Veľký problém civilizácie je v tom, aby umožnila relatívny prírastok cenných a nie menej cenných, alebo dokonca škodlivých elementov v obyva-

teľstve...Želal by som si, aby sme mohli nevhodným ľuďom mohli zabrániť v tom, aby plodili potomkov...Kriminálnici by mali byť sterilizovaní, menej nadaným by sa malo zakázať zanechať potomstvo... Mali by sme sa postarať o to, aby plodili potomkov predovšetkým vhodný ľudia.

Theodore Roosevelt, 26 prezident USA

Nasadzovať antikoncepciu na zlepšenie situácie chudobných a nezamestnaných znamená oslobodiť vplyvné triedy od požiadavky sociálnej spravodlivosti a ich zodpovednosti za zlé rozdeľovanie dohier a iné sociálne neporiadky. Nemôžeme akceptovať nápad, aby sa na chudobných zvalovala zodpovednosť za ich zlú situáciu; Namiesto toho aby od vlády žiadali spravodlivosť a rozumný sociálny poriadok, chcú ich prinútiť k tomu, aby redukovali svoj počet.

John Ryan, katolícky morálny teológ na adresu American Birth Control League

Komunizmus odstráni večné pravdy, odstráni náboženstvo, morálku, namiesto toho, aby ich obnovil, protirečiť teda akémukoľvek doterajšiemu historickému vývoju... Komunisti otvorene vyhlasujú, že ich ciele bude možné dosiahnuť len násilným prevratom ktoréhokoľvek doterajšieho spoločenského zriadenia.

Manifest komunistickej strany 1848

Tajomstvom Svätej rodiny je pozemská rodina. Aby bolo možné priviesť k zániku tú prvú, treba teoreticky i prakticky zničiť druhú.

K. Marx

Prvý triedny protiklad, ktorý v dejinách vznikol je totožný s vývojom antagonizmu medzi mužom a ženou v manželstve a prvý triedny útlak vznikol utláčaním ženského pohlavia mužským.

Engels

Klasický štát musí požadovať čnosť; regulačný štát musí požadovať nerest'... Ale skôr či neskôr aj nerest' vedie k zániku revolučného štátu.

Michael Jones

Deregulácia sexuality postupnými krokmi v Nemecku:

1961 povolená antikoncepčná pilulka

1969 zrušený trest za Bohorúhanie

1969 čiastočne zrušená trestnosť homosexuality

- 1969 zrušený trest za manželskú neveru
- 1969 zavedená sexuálna výchova ako povinný predmet v základných školách
- 1973 uvoľnená pornografia
- 1976 liberalizácia potratu
- 1977 zrušenie princípu viny pri rozvodoch
- 1994 úplné zrušenie trestnosti homosexuality
- 1995 potrat do 14 týždňa ostáva protizákonný, stáva sa však beztrestným podľa § 218a; V prípade lekárskej indikácie možný neskorý potrat až do termínu pôrodu.
- 1999 Rozhodnutie vlády G. Schrödera sa gender mainstreaming stáva „vedúcim princípom a spoločnou úlohou“ politiky.
- 2001 životné partnerstvo rovnakého pohlavia
- 2001 Uznanie prostitúcie ako služby a zamestnania so sociálnym poistením
- Boj o totálne zrovnoprávnenie partnerstva rovnakého pohlavia s rodinou a priznanie práva na adopciu dieťaťa.
- Boj o prijatie „sexuálnej identity“ do ústavy čl.3.

Akceptácia hormonálnej antikoncepcie spôsobí:

- otvorí sa široká a ľahká cesta pre manželskú nevernosť a všeobecný pokles mravnosti
  - muži stratia k ženám úctu, nebudú brať ohľad na ich telesnú a duševnú rovnováhu, urobia si z nich nástroj na uspokojenie svojej žiadostivosti a nebudú ich považovať za životné družky, ktoré majú cítiť a milovať
  - predstavitelia verejnej moci by dostali do rúk nebezpečnú moc. Kto zabráni vládam aby podporovali také antikoncepčné prostriedky, ktoré budú považovať za najúčinnnejšie, ba dokonca ich nenariadili používať všetkým?
- Pavol VI: Humanae Vitae čl.17

Ide o budúcnosť Európy. Za posledných 40 rokov Európa povedala tri krát nie svojej budúcnosti. V roku 1968 svojim odmietnutím encykliky Pavla VI Humanae Vitae, o niekoľko rokov neskôr vo väčšine európskych štátov zákonom o potrate v prvých troch mesiacoch tehotenstva a nedávno uzákonením manželstva homosexuálov.

Kardinál Christoph Schönborn r. 2008

Popieraním ľudskej prirodzenosti sa metie a zatemňuje nie len posledný cieľ vlastného života. V tom okamihu, keď sa človek zbaví vedomia svojej vlastnej prirodzenosti, stávajú sa bezcennými všetky ciele, pre ktoré sa drží pri živote. Max Horkheimer a Theodor W. Adorno

Nerodíme sa ako ženy, ale ženy z nás robia.
Simone de Beauvoirová; r. 1948

Moc človeka urobiť zo seba čo sa mu páči znamená moc niekoľkých urobiť z iných to, čo sa im páči.
C. S. Lewis

„Sexuálne vzťahy medzi mužom a ženou sú prirodzene a nevyhnutne odlišné od sexuálnych vzťahov medzi partnermi rovnakého pohlavia. Táto pravda je súčasťou zdravého rozumu ľudskej rasy. Bolo to pravdou pred existenciou akejkoľvek cirkvi alebo štátu, a bude to pravdou, aj keď tu nebude žiadny štát Illinois alebo Spojené štáty americké.

Návrh na zmenu tejto pravdy o manželstve v občianskom práve je menšou hrozbou pre náboženstvo, ako je to urážkou ľudského rozumu a spoločného dobra spoločnosti. Znamená to, že všetci máme predstierať niečo, o čom vieme, že je fyzicky nemožné. Legislatíva môže rovnako dobre zrušiť aj gravitačný zákon.“

kard. Francis George; Chicago

Ženy schopné výdaja a muži schopní ženby majú bez obmedzení na základe rasy, štátnej príslušnosti alebo náboženstva právo vydať sa/oženiť sa a založiť si rodinu... Rodina je základná bunka spoločnosti a má nárok na ochranu zo strany spoločnosti a štátu.

Všeobecná deklarácia ľudských práv. čl.16 bod 1 a 3.

Nie sú to vlády ale štátne nelegitimované menšiny, ktoré od začiatku do konca revolučného procesu hrali rozhodujúcu úlohu. Pôsobia súčasne ako hroty oštepov, priekopníci, lobisti, ovplyvňovatelia vedomia, tvorcovia konsenzu, moderátori, partneri, sociálni inžinieri a operatívni aktéri, strážni psi a víťazi nového etosu.

Marguerita Peetersová

Človek trpí fatálne oneskoreným zapalovaním. Všetko pochopí až v nasledujúcej generácii.

Stanislav Jerzy Lec.

Podľa definície „sexuálnej orientácie“ a „pohlavnej identity“ rozhoduje o pohlaví osoby jej cítenie a svojvoľné, čisto subjektívne sebadefinovanie.

G. Kuby

Identitou sa označuje stabilný poznávací znak subjektu. City a pocity sú oproti tomu nestabilné. Biológia, medicína, výskum mozgu, výskum hormónov, psychológia, sociológia a iné vedy dávajú presné výpovede o rozdielnych znakoch muža a ženy... Rodová ideológia sa však pritom zamotáva do zjavného protirečenia: na jednej strane tvrdia, že pohlavie človeka je flexibilné a meniteľné, ale na druhej strane je každá neheterosexuálna orientácia nezmeniteľnou identitou.

G. Kuby

Čo však (po páde totalitných režimov) pretrváva, je legálne ničenie splodných, ale ešte nenarodených ľudských bytostí... A nechýbajú ani iné ťažké porušovania Božieho zákona. Myslím napr. na silný tlak európskej únie ako alternatívu rodiny, ktorej patrí aj právo adopcie. Je prípustné ba musíme sa pýtať, či tu – možno ešte zákernejšie a skrytejšie zase nepracuje nejaká nová ideológia Zlého, ktorá sa pokúša využívať dokonca aj ľudské práva proti človeku a proti rodine.

bl. Ján Pavol II.

Homofóbia je iracionálny strach a odmietanie lesbičiek, gayov, bisexuálov a transsexuálov.

Rezolúcia o homofóbii v Európe 18.1.2006

Rezolúcia tvrdí, že iracionálny strach sa má kriminalizovať.

G. Kuby

Veci možno oslobodiť od cudzorodých alebo náhodných zákonov, ale nemožno ich zbaviť ich prirodzenosti. Ak chceme, môžeme uväzneného tigra zbaviť jeho mreží, nie však jeho pruhov. Nesnažme sa zbaviť ťavu bremena jej hrbu, ak nechceme riskovať, že ju zbavíme bremena jej ťavej existencie. Nepovzbudzujme demagógov, ktorí podnecujú trojuholníky, aby prerazili žalár svojich troch strán! Takýto vyslobodený trojuholník by žalostne skončil svoj trojuholníkový život.

Keith Chesterton

Prečo sa siahla na bipolárny pohlavný poriadok, na ktorom spočíva spoločnosť, aby sa údajne zlepšila situácia 0.001 % obyvateľov a splnili sa želania všetkých organizovaných menšín, ktoré túto skupinu využívajú? Keď má niekoľko tisíc ľudí zlý osud, pretože nemajú žiadnu jednoznačnú pohlavnú identitu, prečo sa potom žiada ako liek dekonštrukcia identity muža a ženy. G. Kuby na margo intersexuálov – (ľudí s biologickou nejednoznačnosťou pohlavných znakov)

Od tradičnej politiky týkajúcej sa žien sa presadzovaná rodová ideológia odlišuje tým, že rodový aspekt má preniknúť do všetkých oblastí politiky a všetkých jednotlivých aktivít... Tento nárok poznáme z totalitných režimov 20. Storočia.

Dr. Michael Bock, katedra kriminológie na univerzite v Maizi.

Spoločnosť môže nepochybne žiť a prežiť bez homosexuálnych párov a partnerstiev. Prestane sa však úspešne vyvíjať, ak sa ženy a muži neotvoria pre deti, a ak rodičia nepreberú za to zodpovednosť počas celého svojho života. Kurt J. Henis

K rovnakému treba pristupovať rovnako a k nerovnakému nerovnako, a ku každej veci v súlade s ňou.
Suum cuique, základný právny zákon

Som síce iného názoru ako vy, ale dal by som svoj život za to, aby ste mohli svoj názor slobodne vysloviť.
Descartes

Hriech nenávidieť a hriešnika milovať.
Svätý Augustín

Ide o veľký neetický pokus na človeku a mne je naozaj záhadou, ako môže tak bezproblémovo prebiehať.
Prof. Klaus Beier – inštitút pre sexuálnu medicínu v Berlíne

Skaza najlepšieho je najhoršia.
Tomáš Akvinský

Malej menšine obyvateľov, ktorých sexuálne sklony sa odkláňajú od veľkej väčšiny sa podarilo svoje záujmy nastoliť ako dominantnú tému globálneho kultúrneho boja. Musí sa nám to zdať čudné, lebo splnenie týchto záujmov neprispieva k riešeniu existenciálnych problémov celej spoločnosti, ako je rozpad rodiny a demografická kríza, ale ich posilňuje.

G. Kuby

Homosexualita je výsledok určitého zabrzdzenia sexuálneho vývinu.

Sigmund Freud

Neexistuje nijaký homosexuálny gén a nikto sa nerodí ako homosexuál alebo lesba. To potvrdzuje o.i. nový výskum dvojčiat. Keby homosexualita bola vrodená, museli by mať jednovaječné dvojčatá tú istú dispozíciu. Tak to však nie je.

Porov. Morten Frisch a Anders Hviid

Manželstvo, ktoré je základom rodinnej ustanovizne, je utvorené zmluvou, ktorou „muž a žena ustanovujú medzi sebou spoločenstvo na celý život, svojou povahou zriadené na prospech manželov, na splodenie a výchovu potomstva“. Iba takéto spojenie môže byť v spoločnosti uznané a potvrdené ako „manželstvo“. A naopak, nemôžu ním byť iné medziosobné spojenia, ktoré nezodpovedajú spomenutým podmienkam, i keď dnes sa práve v tomto bode šíria veľmi nebezpečné tendencie pre budúcnosť rodiny a samotnej spoločnosti.

Nijaká ľudská spoločnosť sa nemôže vystaviť riziku nebezpečnej uvoľnenosti základných otázok, týkajúcich sa podstaty manželstva a rodiny. Takáto nebezpečná morálna uvoľnenosť by mohla priniesť iba škodu pravým požiadavkám pokoja a spoločenstva medzi ľuďmi. V tomto zmysle treba chápať, prečo Cirkev tak vytrvalo obhajuje identitu rodiny a pobáda príslušné ustanovizne, najmä zodpovedných politikov, ale aj medzinárodné organizácie, aby neustúpili pokušeniu.

Ján Pavol II.: GRATISSIMAM SANE, čl. 17

Povolanie na manželstvo je vpísané do samej prirodzenosti muža a ženy, ako vyšli zo Stvoriteľových rúk. Manželstvo nie je čisto ľudská ustanovizeň, hoci v priebehu storočí prešlo početnými zmenami v rozličných kultúrach, sociálnych štruktúrach a duchovných postojoch. Pri týchto rozdielnostiach sa nemá zabúdať na spoločné a trvalé črty. Hoci sa dôstojnosť tejto ustanovizne neprejavuje všade s rovnakou jasnosťou, predsa len vo všetkých kultú-

rach jestvuje určitý zmysel pre veľkosť manželského zväzku.

KKC 1603

Boh, ktorý stvoril človeka z lásky, povolal ho aj k láske, ktorá je základným a vrozeným povolaním každej ľudskej bytosti. Lebo človek je stvorený na obraz a podobu Boha, ktorý sám „je Láska“ (1 Jn 4, 8. 16). Keďže ho Boh stvoril ako muža a ženu, ich vzájomná láska sa stáva obrazom absolútnej a večnej lásky, ktorou Boh miluje človeka. V očiach Stvoriteľa je ona dobrá, veľmi dobrá. A táto láska, ktorú Boh požehnáva, je určená, aby bola plodná a aby sa uskutočňovala v spoločnom diele ochrany stvorenia: „Boh ich požehnal a povedal im: „Plodte a množte sa a naplňte zem. Podmaňte si ju““ (Gn 1, 28).

KKC 1604

Sväté písmo tvrdí, že muž a žena sú stvorení³⁷² jeden pre druhého: „Nie je dobre byť človekovi samému“ (Gn 2, 18). Žena, „telo z jeho tela“ (Gn 2, 23), t. j. jemu rovná a veľmi blízka, je mu daná Bohom ako „pomoc“ (Gn 2, 18), a tak predstavuje Boha, od ktorého prichádza pomoc. „Preto muž opustí svojho otca a svoju matku a príľne k svojej manželke a budú jedným telom“ (Gn 2, 24). Sám Pán Ježiš potvrdzuje, že to znamená trvalú jednotu životov obidvoch, keď pripomína, aký bol „od začiatku“ Stvoriteľov plán: „A už nie sú dvaja, ale jedno telo“ (Mt 19, 6).

KKC 1605

Každý človek skusuje zlo okolo seba a v sebe. Táto skúsenosť sa pociťuje aj vo vzťahoch medzi mužom a ženou. Ich zväzok bol vždy ohrozovaný nevsornosťou, duchom panovačnosti, nevernosťou, žiarlivosťou a spormi, ktoré môžu viesť až k nenávisti a roztržke. Tento neporiadok sa môže prejavovať viac či menej vyhrotene a možno ho vo väčšej či menšej miere prekonať podľa kultúr, období a jednotlivcov. Zdá sa však, že má naozaj všeobecný ráz.

KKC 1606

Podľa viery tento neporiadok, ktorý s bolesťou konštatujeme, nepochádza z prirodzenosti muža a ženy ani z prirodzenej povahy ich vzťahov, ale z hriechu. Prvý hriech, zlom vo vzťahu s Bohom, má ako prvý následok zlom v prvotnom spoločenstve muža a ženy. Ich vzťahy sa narušili vzájomnými obžalobami, ich vzájomná príťažlivosť, ktorá je darom Stvoriteľa, sa zmenila na vzťahy panovačnosti a žiadostivosti; nádherné povolanie muža a ženy, aby boli plodnými, aby sa rozmnožovali a ovládli zem, Sa zaťažilo bolesťou a-

mi pôrodu a námahou pri zarábaní si na chlieb.
KKC 1607

Napriek tomu poriadok stvorenia pretrváva, hoci je ťažko narušený. Aby sa rany po hriechu vyliečili, muž a žena potrebujú pomoc milosti, ktorú im Boh vo svojom nekonečnom milosrdenstve nikdy neodoprel.¹⁰⁸ Bez tejto pomoci muž a žena nemôžu uskutočniť jednotu svojich životov, na ktorú ich Boh „na začiatku“ stvoril.
KKC 1608

V génovej teórii homosexuality a vo všetkých teóriách, ktoré prijímajú biologické programovanie sexuálnej orientácie, existuje zásadný problém. Keby bola heterosexualita a homosexualita skutočne geneticky determinovaná (a následne výlučná a nemeniteľná), ako potom vysvetlíme bisexualitu alebo náhlu zmenu heterosexuality na homosexualitu v strednom veku? Nedokážeme to vysvetliť!
Peter Tatchell, anglický homosexuálny aktivista

Naša prospektívna analýza založená na výskume celého obyvateľstva ukazuje, že rozličné skúsenosti v detstve vo vlastnej rodine majú dôležitý vplyv na to, či človek vstúpi do heterosexuálneho alebo homosexuálneho manželstva... Muži vstupujú častejšie do homosexuálnych partnerstiev, ak majú také skúsenosti v detstve, ako sú rozvedení rodičia, neprítomnosť otca, staršia matka, najmladšie dieťa v rodine.
National Kohort - Studie, Dánsko 2006

V kanadskom veľkomeste je očakávaná dĺžka života u homosexuálnych a bisexuálnych mužov o osem až dvadsať rokov nižšia než u všetkých mužov. Ak miera morality zostane rovnaká, hodnotíme, že polovica dnes dvadsaťročných nedosiahne šesťdesiaty piaty rok života.
International Journal of Epidemiology

Homosexuálni muži sú zodpovední za 61 percent nových infikovaní vírusom HIV, hoci tvoria iba asi 2 percentá obyvateľstva.
Center fo Disease Control USA (Centrum pre kontrolu a prevenciu chorôb)

Na základe aktuálnych dát sa možno domnievať, že každý štvrtý muž s homosexuálnym kontaktom sa počas svojho života nakazí aidsom.
Štúdia Univerzity Zúrich, 1999

Sexuálne prenosné choroby sa vyskytujú pri sexuálne aktívnych homosexuáloch častejšie. Patrí k nim syfilis, kvapavka, hepatitída A, B a C a pappiloma vírus, ktorý spôsobuje análne a genitálne bradavice, podieľajú sa vo vyššej miere na rakovine konečníka. Nebezpečenstvo je veľmi vysoké.

Gay and Lesbian Medical Association USA (Gay a lesbická lekárska asociácia)

Homosexuálni muži, ktorí žijú v registrovanom partnerstve, spáchajú osemkrát častejšie samovraždu ako heterosexuálni ženatí muži.

Dánsky výskum, 2009

Mladí homosexuáli a lesby sa pokusia o samovraždu štyri až sedem ráz častejšie než heterosexuáli.

Du&Ich

Zürichský výskum homosexuálne žijúcich mužov medzi 20. a 49. rokom života ukazuje: v priemere mali opýtaní počas 12 mesiacov pred anketou 10 až 15 rozličných mužských sexuálnych partnerov.

Die Züricher Studie (Zürichský výskum)

V austrálskom výskume z roku 1997 oslovili 2 583 starších homosexuálne žijúcich mužov s otázkou o počte ich sexuálnych kontaktov. Priemerný počet ich sexuálnych partnerov bol 251. iba 2,7 percenta opýtaných malo vo svojom živote jedného jediného partnera.

Partnerstvá medzi homosexuálnymi mužmi v priemere netrvajú dlhšie než jeden a pol roka.

Amsterdam, 2003

Ak zákonodarcovia dúfajú, že z gayov urobia verných manželských partnerov, budú sklamaní realitou vzťahov medzi gaymi...

Volker Beck

Homosexuálne zneužívanie zažili ako deti alebo mladiství 46 percent homosexuálnych mužov a 22 percent lesbických žien, ale iba 7 percent heterosexuálnych žien. 68 percent mužov a 38 percent žien sa až po zneužití označili za homosexuálnych.

Tomeo Studie

Ako katolíčku ma rozčuľuje a zahanbuje sexuálne zneužívanie katolíckymi kňazmi. Problém sa však prekrúca. V nemeckej katolíckej cirkvi ide o niekoľko stoviek prípadov za šesťdesiat rokov, kým celospoločensky sa uvádza ročne 15 - tisíc prípadov. A počet neodhalených prípadov experti hodnotia na desať až pätnásťkrát vyšší.

G. Kuby

Mediálna propaganda budí dojem, akoby údajné "ľudské právo" na tzv. homosexuálne manželstvo a všetky s tým spojené privilégia a zákazy diskriminácie už boli status quo (hotová vec). Skutočnosť však vyzerala inak: Iba 4 z 27 členských štátov EÚ postavili "homosexuálne manželstvo" na roveň s manželstvom muža a ženy a v celom svete iba 7 štátov. Deväť členských štátov EÚ zaviedlo inštitúciu životného partnerstva osôb rovnakého pohlavia, v celom svete 15 štátov. Väčšina členských štátov EÚ nepriznáva párom rovnakého pohlavia nijaký skutočný právny status ani skutočné privilégia. Viac ako 80 štátov zakazuje homosexuálne vzťahy aj medzi dospelými, ktorí s nimi súhlasia, v 7 krajinách je za ne žiaľ, dokonca trest smrti.

Stav v roku 2012

Manželstvo je zväzok muža a ženy, ktorí sa zaviazali žiť spoločne svoj život na telesnej, emocionálnej a racionálno - vôľovej rovine, v spoločensve, ktoré sa prirodzeným spôsobom naplní tým, že majú spolu deti a vychovávajú ich. prof. Robert George z Univerzity v Princetone

Homosexuálne manželstvo toto všetko nedokáže. Nemôže ani dať deťom život bez toho, aby nepoužilo dedičný materiál tretej osoby, ani dať deťom to, čo najviac potrebujú: otca a matku. Tento nedostatok by pretrvával aj vtedy, ak by pár rovnakého pohlavia tvorili milujúci a starostliví "rodičia".

G. Kuby

V roku 2010 žilo v Nemecku asi 23 - tisíc párov rovnakého pohlavia formou registrovaného partnerstva v jednej domácnosti. 63 - tisíc párov v rovnakom roku uvádzalo, že žijú spolu ako životné partnerstvo osôb rovnakého pohlavia. Pri 80 miliónoch obyvateľov a odhadovanom podiele 2,5 percenta s homosexuálnymi sklonmi to znamená, že 0,16 percenta obyvateľstva žije v neregistrovanom partnerstve osôb rovnakého pohlavia. 37 percent z nich požiadalo o novú právnu inštitúciu registrovaného partnerstva, čo je 0,058 percenta obyvateľstva a 2,3 percenta ľudí s homosexuálnymi sklonmi. Aj

v iných krajinách, v ktorých bola zavedená nová právna inštitúcia, ju skutočne využili asi 2 percentá.

Statistische Bundesamt (Spolkový štatistický úrad), 2011

Slúži to blahu dieťaťa, ak je adoptované homosexuálnym párom, ktorý je charakteristický promiskuitným životným štýlom a kde je náchylnosť na fyzické a duševné choroby nadpriemerne vysoká?

G. Kuby

Ako je to s humanitou spoločnosti, ktorá dospelým dáva “právo na dieťa”, namiesto toho, aby dieťaťu zabezpečila právo na rodičov, ktorí ho majú vychovávať a sú za neho zodpovední?

G. Kuby

Každé šieste dievča sexuálne zneužíval nevlastný otec pred 14. rokom jeho života, ale “iba” každé päťdesiate dievča zneužíval jeho biologický otec.

Russelov výskum

Budú terapeuti vedieť pomôcť ľuďom, ktorí nejako zistili, že ich otec je číslo v spermobanke alebo že matka sa delí na ženu, ktorá vajíčko predala inej, ktorá ho vynosila, a muža, ktorý prebral rolu matky? Je nepravdepodobné, že nejaké dieťa naplní za takých podmienok predstavu “rodičov” o ich umelo vytvorenom reprodukovanom želanom dieťati.

G. Kuby

Európsky parlament homofóbiu ako “averziu k homosexualite a homosexuálnym, lesbickým, bisexuálnym a transexuálnym ľuďom” a dáva ju na jednu rovinu s “rasizmom, xenofóbiou a antisemitizmom”. Je to teda kriminalizovanie pocitu a nie jasne definované konanie.

G. Kuby

Postavenie vzťahov párov rovnakého pohlavia na jednu úroveň s manželstvom muža a ženy je dýka do srdca manželstva a rodiny. Vykoreňuje, ničí ich podstatu.

G. Kuby

Cieľom homosexuálneho hnutia je bojovať za manželstvo rovnakého pohlavia a jeho práva, a keď sa to dosiahne, inštitúciu manželstva definovať úplne novým spôsobom. Teda nie žiadať právo na manželstvo ako spôsob väzby

na spoločenskú morálku, ale oveľa viac, skôr vziať mýtu nimbus a prastarú inštitúciu postaviť na hlavu... Prevrat, ktorý gayovia a lesby môžu podniknúť... je úplná zmena idey rodiny.

Michelangelo Signorile

Ak sa rozdrobí základ, skôr alebo neskôr sa zrúti celý dom, ktorý je na ňom postavený. Vysoká kultúra vyžaduje vysokú morálku.

G. Kuby

Keď sa nedodržiava prvé prikázanie, teda uctievanie Boha, padajú aj ostatné prikázania. Zabúda sa na Božie meno, takisto na nedeľu ako deň Pána, otec a matka strácajú svoje miesto v sociálnom poriadku, nenarodené deti sú celkom legálne na milióny zabíjané, všetky druhy mimomanželskej sexuality platia za normálne, bezuzdná materiálna chamtivosť plodí čoraz väčšiu globálnu chudobu, pravda a lož sa vo svete médií čoraz ťažšie rozlišujú. Môže niekto dokázať, že nedodržiavanie Desiatich Božích prikázaní človeku osoží?

Denis Prager, rabín a publicista

Rodina nie je len jednotkou danou prírodou; naopak, je dobrom, ktoré musíme kultivovať a neprestajne chrániť. Gréci útočili na rodinu v mene krásny a erosu. Marxisti útočili na rodinu v mene pokroku. A dnes na ňu útočí homosexuálne hnutie v mene súcitu a rovnoprávnosti.

Denis Prager

Na celom svete neexistuje lepší, dokonalejší obraz pre Boha, ako je spoločenstvo muža a ženy a život, ktorý z neho vychádza.

bl. Ján Pavol II

Ideológia sexuálnej revolúcie našich čias mieri na najvnútornejšie jadro kresťanskej viery, totiž na otázku: Kto je človek?

G. Kuby

Sekulárny svet sa nikde necíti tak strašne provokovaný, nikde sa tak nerozzúri, nehádže všetku racionálnosť cez palubu, ako pri téme sexualita. Radšej urobí pápeža zodpovedným za aids, ako by sa opýtal, prečo sú muži, ktorí majú sex s mužmi, takmer na sedemdesiat percent zodpovední za nové nakazenia aidsom.

G. Kuby

Homosexuálne osoby sú povolané k čistote. Čnosťami ovládania sa, ktoré vychovávajú k vnútornej slobode, niekedy aj pomocou nezištného priateľstva, s modlitbou a pomocou sviatostnej milosti sa môžu a majú postupne a rozhodne približovať ku kresťanskej dokonalosti.
KKC, 2359

Bez správne pestovaného ostychu niet detstva.
Neil Postman

Kto si získa mládež, tomu patrí budúcnosť. Na tomto polu sa rozhoduje vojna kultúr, uprostred ktorej sa nachádzame.
G. Kuby

Od zavedenia povinnej sexuálnej výchovy do školského vyučovania v sedemdesiatych rokoch sa v Nemecku prešlo od “sexuálnej osvety” cez “sexuálnu výchovu” k “sexuálnemu vzdelávaniu” prostredníctvom “emancipačnej”, alebo dokonca “novo-emancipačnej sexuálnej pedagogiky”. Ide o prechod k dokonalému odmoralizovaniu sexuality.
G. Kuby

77 percent všetkých umelých ukončení tehotenstva v Nemecku sa vykonalo v šiestich potratových centrách Pro familia
Štatistický údaj z Nemecka

WHO pracuje s antropologickým predpokladom, že každý človek má od narodenia potrebu sexuálnej aktivity a má na ňu “právo”. Veku primerané sexuálne vzdelávanie je zhrnuté takto:

- Dieťa do štyroch rokov má právo byť zvedavé a skúmať nahotu.
- Od štyroch rokov sa dieťa uvádza do vzťahov s rovnakým pohlavím. Oboznámi sa s jednotlivými rozpadnutými formami rodiny.
- Vo veku 6 - 9 rokov sa dieťa poučí o sexe prostredníctvom médií, upozorní sa na masturbáciu a vysvetlia sa mu sexuálne práva detí.
- Vo veku 9 - 12 rokov prežije prvé (?) sexuálne skúsenosti, poučí sa o antikoncepčných metódach, o slasti, masturbácii a orgazme, o rozdieloch medzi rodovou identitou a biologickým pohlavím, o pohlavne prenosných chorobách a štátnych zákonoch vzťahujúcich sa na sexuálne práva mladistvých.
- Vo veku 12 - 15 rokov sa dieťa pripraví na “prvý raz”, ďalej sa poučí o “slasti, masturbácii a orgazme” a o “práve na interrupciu”.

WHO - Svetová zdravotnícka organizácia pri OSN

Sexuálni revolucionári sa zamotávajú do protirečení, ktoré prekrywajú ideologickou maskou údajných sexuálnych potrieb dieťaťa a “výchovy k sexuálnej rozmanitosti” prezentovanej ako pluralizmus.

- Sexuálni revolucionári rozprávajú o láske, no zvädzajú k neobmedzenému uspokojovaniu pudov.

- Sľubujú slobodu, no produkujú ľudí závislých od sexu.

- Rozprávajú o zodpovednosti, no mládež vrhajú do sexuálnej bezuzdnosti.

- Propagujú slobodu voľby pohlavia a sexuálnej identity, popierajú však možnosť zmeny z homosexuálnej orientácie na heterosexuálnu a bojujú proti nej.

- Chcú ľudí chrániť pred aidsom, propagujú však análny sex s rôznymi partnermi.

- Propagujú bezpečný/bezpečnejší sex za pomoci kondómov, nedokázali však zabrániť explózií pohlavných chorôb ani znížiť počet nových nakazených medzi mužmi, ktorí majú sex s mužmi.

- Tvrdia, že chránia deti pred zneužívaním, no zbavujú ich prirodzeného ostychu a zvädzajú ich k sexuálnym aktivitám.

-Chcú u detí posilňovať povedomie vlastnej hodnoty prostredníctvom zážitkov sexuálnej rozkoše, no ničia ich nevinnosť a detstvo.

- Zasadujú sa za “práva” detí, no robia ich bezbrannými tým, že ničia rodinné väzby medzi deťmi a rodičmi.

G. Kuby

Komu teda prospieva sexualizácia detí a mládeže a ich výchova k “rozmanitosti?”

1. Tým, čo majú záujem na tom, aby boli ľudia vykorenení prostredníctvom zničenia rodiny a aby ich bolo možno ľahko zmanipulovať pre globálne strategické ciele.

2. Tým, čo majú záujem na tom, aby sa v globálnom meradle zredukoval počet obyvateľstva bez toho, aby sa zmenilo globálne rozdelenie bohatstva.

3. Tým, čo majú záujem na tom, aby Európa upadla do “demografického zimného spánku”.

4. Tým, čo majú záujem na eliminácii náboženstva, predovšetkým kresťanstva.

5. Tým, čo ťažko znášajú “normatívny charakter heterosexuality” a snažia sa jeho zrušením dosiahnuť vlastné spoločenské uznanie.

G. Kuby

Akoby sa v detskej izbe chcel zahniezdiť krokodíl a každý si pred tým len zakrýva oči. Zatváranie očí je najpohodlnejšia cesta.

G. Kuby

Ľudský život je Božím darom, ktorý prijímame na to, aby sme ho znova darovali (ĽS 12). Nikto nemôže dať niečo, čo nemá: Ak človek nie je pánom seba samého, potom sám sebe nepatrí a nemôže sa ani darovať. Čistota je duchovná sila, ktorá oslobodzuje lásku od egoizmu a agresivity. V tej istej miere, v akej sa v človeku oslabuje čistota, jeho láska sa stáva postupne egoistickejšou, t. j. uspokojovaním žiadostí a nie už darovaním seba (ĽS 16). Čistota si vyžaduje, aby sa človek vedel ovládať, je to škola ľudskej slobody. Zjavná je tu dvojaká možnosť: alebo človek rozkáže svojim vášňam a dosiahne pokoj, alebo sa nimi dá zotročiť a stane sa nešťastným (ĽS 18). Ľudská sexualita. Pravda a poslanie, 18

Deti sú pre rodičov darom i záväzkom, sú ich najdôležitejším poslaním, dôležitejším než práca, hoci výsledok nie je hneď viditeľný: znamená to pre nich viac práce, viac rozbehanosti, viac spoločenskosti (ĽS 51). Pretože rodičia dali deťom život, majú prvotné, neodňateľné a prednostné právo na ich výchovu. Preto sa Cirkvev rozhodne stavia proti takej forme sexuálnej výchovy, odtrhutej od mravných zásad a tak často rozširovanej, ktorá v podstate nie je ničím iným ako prípravou na pôžitkárstvo a podnetom - už v rokoch nevinnosti - na stratu vyrovnanosti, čím sa otvára cesta nerestiam
Familiaris consortio 37.

Toto prvoradé poslanie rodiny dáva rodičom právo, na základe ktorého ich deti nie sú povinné zúčastňovať sa v škole na takých kurzoch o sexualite, ktoré nie sú v súlade s ich vlastným náboženským a mravným presvedčením. Škola totiž nemá za úlohu nahrádzať rodinu, má skôr "pomáhať a dopĺňať v tejto veci rodičov a podávať deťom a mládeži sexualitu ako hodnotu i poslanie celého človeka, ktorého Boh stvoril na svoj obraz ako muža a ženu"
Ľudská sexualita. Pravda a poslanie,64

Výchova k čistote a vhodné poučanie o sexualite sa majú diať spolu s čo najširšou výchovou k láske. Nestačia teda poučenia o sexe spolu s objektívnymi morálnymi zásadami.
Ľudská sexualita. Pravda a poslanie,70

O veku približne piatich rokov až do puberty sa hovorí, že ho možno nazvať, ako to uvádza aj Ján Pavol II; “rokmi nevinnosti”. Toto obdobie pokoja a vyrovnanosti by sa nikdy nemalo narušať nepotrebnými informáciami o sexe.
Ľudská sexualita. Pravda a poslanie, 78

Rodičia by mali takéto pokusy o narušenie nevinnosti svojich detí zdvorilo, no rozhodne odmietat', lebo také pokusy vystavujú riziku duchovný, mravný i citový vývoj mladých ľudí, ktorí sú v období rastu a na takúto nevinnosť majú právo.

Ľudská sexualita. Pravda a poslanie, 83

Daň, ktorú musí jednotlivec zaplatiť za svoj protest a odpor, je tým vyššia, čím dlhšie mlčí a čím väčšiu politickú moc menšina získa na svoju stranu, až kým napokon nepristúpi k otvorenému útlaku svojho protivníka. Čím vyššia je táto daň, tým menej ľudí je ochotných zaplatiť ju.

G. Kuby

77 NENÁBOŽENSKÝCH DÔVODOV, PREČO PODPOROVAŤ MANŽELSTVO MUŽA A ŽENY

Základný verejný účel manželstva

1. Základným verejným účelom manželstva je nadviazať puto medzi matkou a otcom a deťmi, a medzi manželmi navzájom.
2. V prípade manželstva muža a ženy deti poznajú svojich biologických rodičov a naopak. Pri zväzkoch rovnakého pohlavia sú deti mimo dosahu minimálne jedného z rodičov.
3. Manželstvo muža a ženy vytvára predpoklad na to, aby deti mali tých istých biologických, právne zodpovedných a starajúcich sa rodičov. Zväzky ľudí rovnakého pohlavia tieto funkcie delia medzi rôznych ľudí.
4. Manželstvo muža a ženy dáva deťom prístup k ich genetickému, kultúrnemu a sociálnemu dedičstvu.
5. Hoci to nie je vždy možné, deťom, ktoré vychovávajú ich zosobášení biologickí rodičia, sa v živote lepšie darí.

Niektorí ľudia tvrdia, že podľa výskumov sa deťom párov rovnakého pohlavia darí rovnako dobre, ako deťom heterosexuálnych párov

6. Výskumy v tejto oblasti sú len predbežné. Zatiaľ nemáme štúdie, ktoré by trvali dostatočne dlho a ukazovali by dlhodobé dôsledky výchovy v homosexuálnej domácnosti.
7. Mnoho výskumov v tejto oblasti sa nevykonáva na reprezentatívnej vzorke homosexuálnych párov. Ľudia sa do nich prihlásia dobrovoľne. Títo „dobrovoľníci“ sú často bohatí, vzdelanejší a majú predpoklady na to, byť lepšími rodičmi, bez ohľadu na sexuálnu orientáciu.
8. Každý jeden partner v homosexuálnom páre môže byť výborným rodičom. No dve dobré matky nie sú otec.

No nie všetky manželské páry majú deti. Ako môžete povedať, že manželstvo je len o prínose pre deti?

9. Toto je pohľad na manželstvo z pohľadu dospelých. Ukazuje nám to, ako veľmi homosexuálne zväzky prevracajú účel manželstva.

10. Pohľad zo strany detí: Nie z každého manželstva vziđu deti, ale každé dieťa má rodičov.
11. Každé dieťa má právo na vzťah s oboma rodičmi.
12. Každé dieťa má právo poznať oboch rodičov a oni majú právo poznať jeho.
13. Žiadne dieťa si nedokáže tieto práva ustrážiť samo.
14. Dospelá spoločnosť musí chrániť právo dieťaťa na vzťah s oboma rodičmi.
15. Dospelá spoločnosť musí tieto práva chrániť prevenciou škody, nie náhradou za ňu.
16. Manželstvo muža a ženy je inštitúciou, pomocou ktorej dospelá spoločnosť proaktívne chráni právo dieťaťa na vzťah s oboma rodičmi.
17. Homosexuálne zväzky robia z manželstva namiesto inštitúcie zameranej na deti, inštitúciu zameranú na dospelých.
18. Bez manželstva muža a ženy nebude existovať inštitúcia na ochranu práv detí na vzťah s oboma rodičmi.
19. Adoptované deti a deti žijúce v nevlastných rodinách hovoria, že túžia po vzťahu so svojimi biologickými rodičmi.
20. Vo väčšine krajín zákon pomáha adoptovaným deťom nájsť svojich biologických rodičov.
21. Zámerne počať dieťa s úmyslom, že nikdy nebude mať vzťah so svojím otcom je voči dieťaťu nespravodlivé a kruté.

Niektorí ľudia tvrdia, že deti potrebujú len dvoch dospelých, ktorí sa navzájom milujú, a že láska je dôležitejšia ako biológia.

22. Keby jediným dôležitým faktorom bola láska medzi dospelými, dalo by sa očakávať, že je možné zameniť biologických rodičov za adoptívnych rodičov. Toto však väčšinou neplatí.
23. Deti z nevlastných rodín majú väčšinou viac emocionálnych problémov a horšie výsledky v škole, ako deti rodičov žijúcich v manželstve.
24. Výchova v nevlastných rodinách môže byť, v porovnaní s rodinami, kde žijú deti so svojimi biologickými rodičmi, komplikovaná. Niektorí

biologickí rodičia nedovolia svojmu partnerovi – nevlastnému rodičovi detí, miešať sa im do výchovy pod zámienkou „sú to moje deti, nie tvoje“.

25. Niektoré deti nevlastných rodínach šikovne štvú rodičov jedného proti druhému.
26. Lojalita voči rodičom v nevlastných rodínach býva komplikovaná. Biologický rodič sa môže cítiť ako medzi dvoma mlynskými kameňmi – medzi záväzkami voči dieťaťu a záväzkami voči manželskému partnerovi. V biologických rodínach je viac cítiť, že láska voči dieťaťu je aj prejavom lásky voči druhému rodičovi dieťaťa.
27. Výskumy ukazujú, že nevlastní otcovia trávia s deťmi svojich partneriek menej času, ako biologickí otcovia. Znova vydaté matky trávia vo všeobecnosti menej času so svojimi vlastnými deťmi. Dieťa a partner sa stávajú súpermi v zápase o pozornosť matky.
28. Rodičovstvo rovnakého pohlavia znamená, že jeden z rodičov nebude mať s dieťaťom biologický vzťah a bude mu viac nevlastným rodičom ako vlastným. Nemôžeme predpokladať, že láska medzi rodičmi vyrieši problémy typické pre nevlastné rodiny.

Muži a ženy nie sú zameniteľní

29. Zväzky ľudí rovnakého pohlavia implikujú, že matky a otcovia sú zameniteľní a že pohlavie nie je pri výchove podstatné. Následky ponese tí, ktorí to neuvážene hlásajú.
30. Dokonca aj páry rovnakého pohlavia považujú pohlavie za podstatné: pohlavie svojho partnera. Homosexuálny muž bude trvať na tom, aby jeho sexuálnym partnerom bol muž. Neuspokojí sa so ženou, akokoľvek mužná by bola. Lesbička bude trvať sexuálnej partnerke – žene. Nepostačí jej veľmi zženštilý muž.
31. Nie je spravodlivé, aby naše zákony tvrdili, že dospelí môžu mať všetko, čo chcú, teda, sexuálnych partnerov rovnakého pohlavia, zatiaľ, čo deti musia akceptovať čokoľvek im dáme.
32. Matky a otcovia každý výnimočným spôsobom prispievajú k vývoju dieťaťa. Neprítomnosť otca vystavuje dieťa takému riziku, akému ho neprítomnosť matky nevystavuje.
33. U dospievajúcich dievčat vyrastajúcich bez otca je vysoké riziko

skorého sexuálneho života, striedania mnohých sexuálnych partnerov, tehotenstva mimo manželstva a pohlavne prenosných chorôb.

34. U dospievajúcich chlapcov vyrastajúcich bez otca je vysoké riziko kriminality, násilia, členstva v gangoch a vzatia do väzby.
35. Dievčatá v školskom veku žijúce bez svojho biologického otca dostávajú prvú menštruáciu skôr ako dievčatá žijúce s biologickým otcom. Skorá menštruácia je spojená s mnohými chorobami vrátane nezdravého príberania, rakoviny prsníka, rakoviny pohlavných orgánov a emocionálnych problémov (ako napr. poruchy zdravého obrazu o sebe, depresie, úzkosť, agresivita a závislosť od návykových látok), nehovoriac o skorom sexuálnom živote.
36. Deti potrebujú vedenie a pomoc pri rozvoji svojej pohlavnej identity. Homosexuálne vzťahy túto úlohu robia ťažšou, ak nie nemožnou.

Predefinovanie manželstva odsúva otcov nabok

37. Tvrdenie, že matky a otcovia sú zameniteľní ovplyvní mužov a ženy rozlične.
38. Keď sa narodí dieťa, matka je vždy niekde nablízku. Otcovia sú podstatne menej spojení s dieťaťom, než matky. Základným cieľom manželstva muža a ženy je vytvárať puto medzi matkou a otcom a deťmi, a medzi manželmi navzájom. Homosexuálne vzťahy implikujú, že spojenie otca s deťmi je nepodstatné.
39. Krajiny podporujúce homosexuálne vzťahy symbolicky znižujú dôležitosť otcovstva. V provincii Britská Kolumbia v Kanade zmenili rodné listy. Je tam kolonka na meno matky a zaškrťavacie políčko pre „druhého rodiča/otca“.
40. Veľká Británia mala svojho času podmienku, že nevydaté ženy nemohli podstúpiť umelé oplodnenie, kým nepreukázali, že dieťa bude mať aj otca. Túto podmienku zrušili po prijatí zákona o registrovaných homosexuálnych partnerstvách, zo strachu, že urazia lesbičky.
41. Keď sa legálne ustanovia homosexuálne partnerstvá a budú spoločnosťou akceptované, viac žien sa rozhodne vychovávať deti spolu. Bude to

pre ne jednoduchšia cesta, ako prekročiť priepasť medzi pohlaviami a spolupracovať s mužom.

42. V súčasnej spoločnosti si vieme predstaviť, že sa ľudia pozerú na dve ženy vychovávajúce spolu deti a povedia si: „Vidíš, presne, ako som si myslela, ženy nepotrebujú mužov. Deti nepotrebujú otcov.“ No je takmer nemysliteľné, že by sa ľudia pozreli na dvoch mužov vychovávajúcich spolu deti a prišli by k záveru, že deti nepotrebujú matky.
43. Homosexuálne zväzky odsunú na okraj aj rodovo podmienený jazyk a rodové roly. V Škótsku prestali na školách oslavovať Deň otcov. V Montgomery County v Marylande vyhodili zo svojich zákonov čokoľvek odkazujúce na pohlavie. Slová „otec“ a „matka“, „manžel“ a „manželka“ začínajú byť podozrivé.

Pandorina skrinka umelého oplodnenia

44. Nikto nemá právo mať dieťa. Deti nie sú predmety, na ktoré majú ľudia právo. Deti sú osoby s vlastnými právami.
45. Ak sa niektorí ľudia narodí ako predmety, ktoré vytvorili iní pre svoje vlastné ciele, nepodarí sa nám zachovať slobodnú spoločnosť.
46. Umelé oplodnenie a asistovaná reprodukcia narúša dôstojnosť dieťaťa.
47. Použitie darcovských spermií, či vajíčok v sebe neodvratne zahŕňa odcudzenie sa dieťaťa od jedného, či oboch rodičov.
48. Deti počaté prostredníctvom umelého oplodnenia vajíčka darcovskou spermiou často trpia pocitom straty z toho, že nepoznajú svojho otca.
49. Obhajcovia neobmedzeného používania asistovanej reprodukcie tvrdia: „Naše deti sa budú mať dobre, pretože sme ich tak veľmi chceli.“ A teraz obráťme tento výrok: „Vyrobili sme si ľudskú bytosť, pretože sme chceli.“ Už to neznie tak príťažlivo.
50. Homosexuálne zväzky vytvárajú nárok na používanie asistovanej reprodukcie.
51. „Nárok“ na neobmedzené používanie asistovanej reprodukcie znamená, že ktokoľvek, kto má peniaze, si môže robiť, čo chce. Toto je nepripustné z akéhokoľvek morálneho, či náboženského hľadiska. Napriek tomu, obhajoba homosexuálnych zväzkov tlačí legislatívu týmto smerom.

Homosexuálne zväzky redefinujú manželstvo

52. Štát vytvára homosexuálne „manželstvá“ na základe tvrdenia, že manželstvo je zväzkom akýchkoľvek dvoch osôb, namiesto zväzku

muža a ženy. Homosexuálne „manželstvá“ ovplyvňujú každého, pretože ich nová právna definícia sa vzťahuje na všetkých.

53. Bezpohlavné manželstvo zničí pohlavné manželstvo. Homosexuálne „manželstvo“ zmení manželstvo z inštitúcie založenej na pohlaví na pohlavne neutrálnu inštitúciu.
54. Sudcovia, ktorí presadili homosexuálne „manželstvá“ vyhlasovali tvrdenia, ktoré v kontexte homosexuálnych zväzkov zneli vierohodne, ale ako všeobecné výroky by neobstáli.
55. Sudcovia, ktorí presadili homosexuálne „manželstvá“ v štáte Iowa vyhlásili: „Výskumy... ukazujú, že tradičný názor, že deti, na to, aby sa z nich stali zdraví, vyrovnaní dospelí, potrebujú otca a matku, je založený viac na stereotyp, než na čomkoľvek inom.“ Toto však vo všeobecnosti neplatí.
56. Sudca, ktorý zamietol kalifornský Návrh č. 8, vyhlásil: „Pohlavie v manželstve už nehrá úlohu; manželstvo je podľa práva zväzkom rovnocenných osôb.“ Prvé tvrdenie predpokladá dôkaz. Druhé vytvára falošný rozpor, tvrdiac, že kým záleží na pohlaví, manželstvo nie je zväzkom rovnocenných osôb.
57. Ak dostatok sudcov vyhlási dost' nevierohodných tvrdení, ľudia stratia rešpekt voči zákonu.
58. Vytvorenie jednej právnej inštitúcie pre homosexuálne aj heterosexuálne zväzky vyžaduje, aby zákon zbavil manželstvo všetkých jeho základných verejných účelov a ponechal len nepodstatné súkromné účely manželstva.
59. Sudca, ktorý zamietol kalifornský Návrh č. 8, vyhlásil: „Manželstvo je uznaním a schválením štátu, že dve osoby sa rozhodli spolu žiť, byť si verní, vytvoriť spoločnú domácnosť na základe citov, ktoré k sebe prechovávajú, uzavrieť ekonomické spoločenstvo a podporovať seba navzájom a ďalšie na to odkázané osoby.“ Podľa tejto definície by sa aj spolubývajúci na internáte, či členovia klubov mali považovať za „manželov.“
60. Keď s týmto aktivisti skončia, z manželstva nezostane nič, len vládny zoznam priateľstiev.

Redefinovanie manželstva redefinuje rodičovstvo

61. Manželstvo muža a ženy je inštitúciou, ktorá vytvára puto medzi

rodičmi a ich deťmi. Homosexuálne „manželstvá“ menia manželstvo na inštitúciu, ktorá oddeľuje deti od minimálne jedného z rodičov.

62. Homosexuálne „manželstvá“ otvárajú dvere k tomu, aby deti mali viac než jedného zákonného rodiča, ako je tomu v Kanade.
63. Homosexuálne „manželstvá“ stavajú rodičov právne naroveň ľuďom, ktorí nemajú s deťmi žiadne genetické puto.
64. Homosexuálne „manželstvá“ popierajú právny princíp, že hlavným prostriedkom určenia rodičovských práv a povinností je biológia.
65. Na miesto biologického princípu musí nastúpiť iný princíp. Tým princípom budú štátom stanovené rodičovské práva a povinnosti.
66. Sudcovia v štáte Washington vytvorili test pozostávajúci zo štyroch častí, ktorý má určiť, či je istý dospelý, ktorý nemá s dieťaťom príbuzenský vzťah, jeho „rodičom de facto“. Toto rozhodnutie vyžaduje, aby súd pre rodinné záležitosti skúmal zákutia súkromia rodinného života.
67. Homosexuálne „manželstvá“ sú v rozpore s právnym princípom, že deti majú právo na vzťah s oboma rodičmi.
68. Homosexuálne „manželstvá“ oddeľujú deti od minimálne jedného rodiča, a to nie kvôli zvláštnym okolnostiam, ako tomu býva pri adopcii, ale úplne bežne.
69. Adopcia v súčasnosti existuje na to, aby dala deťom chýbajúcich rodičov, ktorých potrebujú, nie na to, aby dala dospelým deti, ktoré chcú.

Homosexuálne „manželstvo“ posilňuje štát na úkor občianskej spoločnosti

70. Homosexuálne „manželstvo“ je výtvorom štátu. Manželstvo muža a ženy je prirodzená inštitúcia.
71. Štát bude musieť chrániť svoj výtvor – homosexuálne „manželstvo“. Manželstvo muža a ženy sa udržiava samo.
72. Vlády budú pretláčať presvedčenie, že homosexuálne „manželstvo“ je rovnocenné manželstvu muža a ženy.
73. Rôzne náboženské organizácie, pravdepodobne vrátane škôl, agentúr pre adopcie detí a programov na prípravu snúbencov, budú podliehať regulácii zo strany štátu. V štátoch Massachusetts a District of Columbia zatvorili katolícke adopčné agentúry. Akonáhle miestna rada zaviedla homosexuálne „manželstvo“, Katolícka arcidiecéza v štáte District of

Columbia prestala všetkým manželom poskytovať zdravotné poistenie.

74. Vlády budú podporovať presvedčenie, že matky a otcovia sú zameniteľní.
75. V štáte Massachusetts otec protestoval, že si jeho dieťa v škôlke prezeralo obrázkovú knižku, v ktorej ako romantická dvojica vystupovali dvaja muži. Z rodičovského združenia ho odvedli v putách. Štát vyhlásil, že rodičia nemajú právo odhlásiť deti z hodín, ktoré sa im zdajú nevhodné.
76. Vláda provincie Quebec trvala na tom, aby Mennoniti vyučovali v malej miestnej škole deti, že homosexualita je normálna. Mennoniti to odmietli a podľa posledných správ rozmýšľajú o odchode z Quebecu, aby nemuseli podriaadiť výchovu svojich detí provinčnej vláde.
77. Homosexuálne „manželstvo“ sa rovná násilnému prevzatiu občianskej spoločnosti do rúk štátu.

UŽITOČNÉ LINKY

www.alianciazarodinu.sk

www.hlavnespravy.sk

www.kuby.sk

www.postoy.sk

www.lifenews.sk

www.rodinabb.sk

<http://www.employment.gov.sk/vybor-pre-rodovu-rovnost.html>

<http://www.instituttr.sk/download/s2011-pietruchova.pdf>

www.teologietela.sk

www.teologietela.paulinky.cz

